

310291

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 3.
సంపుటము. ౮

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 4 తేది శనివారము
దుర్మతి నామ సంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ అష్టమి ౮

No. 245.
సంచిక. ౨౪౫

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషిన్ రి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టాను నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని
పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ ఆమర్చు
నట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

తంబిలిచానము, ఎంజిను మద్రాసు

నెం 9, నెకండు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

(1806)

అకస్తా

మదరాసు

బెజినాడ

బొంబాయి

లాహోరు

తంజావూరు

ఆమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వీరిధమైన నొప్పిలను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయమగును.
సులభ మెల 0-10-0 అణాలు

మోహనరైలము

సీసా 1-3 0-12-0.

తామరరైలము

కచ్చి 1-3 0-6-0

చంద్రరాయి

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డికో,

బొంబాయి మదరాసు.

ఒకటివారములో తుపాకి గుడ్డిబిడ్డకు కంపెనీవారిచే
రేషన్ లు.

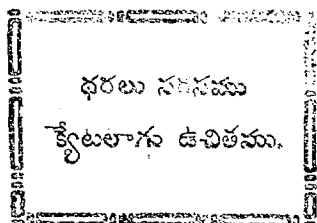
(8068)

క్యా-ము.

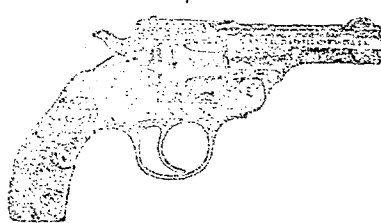
[స్టాంపు ౧౮౬౩ గు]

౧౮౬౩ నెంబరు.

ధరలు నవనము
కేటలాగు ఉచితము.

మోహన్-బి.వి. 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును.

చిన్నవి. కేటలాగు డబ్బుకోగలిగినది కూడ దొరకును.

యూ.కె. వి. రామోనుజం శ్రేణ్ణి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

(8081) “కత్తి కట్టెలు”

కత్తి కట్టి గలదు పొడవు ౧౮. పొడవులు.
1-3 ౪౪ 4-౬-౦.

దీనిని కొనుగోటి 1టి ఉచితము పోస్టేజీగలవలె.

మరియుచూడు అర్జున్ తో 2కరూపాయ

అదాన్య పంపవలె. ౧. పెం. బీ.కె.స్టాంపు అందు కో

కట్టెలు అందే లాక్ పెంబు etc.

కేటలాగు (కో.రామలింగా)

కేటలాగు కో.రామలింగా

దైవ చికిత్స దైవ చికిత్స దైవ చికిత్స

సుప్రసిద్ధులగు నైయిద్ ఫకీర్ ఖాన్ సాహెబుగారి పునర్వ్యవస్థాపనము.
అసాధ్యములను సాధ్యములుగ చేయుట.

తాంత్రిక రక్షణకు! తాంత్రిక రక్షణకు! తాంత్రిక రక్షణకు!

నా పూర్వులు, ఈ ప్రపంచమునందు ప్రపంచాతీతులు (దివ్యపురుషులు) ఈ రక్షణ సిద్ధము చేయుచున్నవారు. వారికి తెలియును. చాలమంది ప్రముఖులు నన్ను కోరుటచేత నే నిప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పరిశ్రమలను ప్రజలు పరీక్షించు నిమిత్తము అందు నెల రూప 1-2-0 లకు మాత్రమే ప్రస్తుతము విరివిగ నిచ్చివేయచున్నాను.

పూర్వకాలము వెనుక నొకప్పుడు జన్మించినట్టి కూడ ఈ రక్షణకులను వందలకొలదిగా పంపవలెనని ఆచరించుచున్న మాచార్యులను గురించి వేలకొలది ఉత్తరములను వ్రాసిరి.

నే నొకప్పుడు స్థలముగా నుండువాడనుగాను. ఇదివరకు నాకు ఉత్తరములను వ్రాసి రక్షణకులను బడయజాలనివారు యిప్పుడు వెంటనే ఉత్తరములను వ్రాయవలయును.

ఆసహజము లగు స్థలములు, మైదాన విశేషించినపుడు, అతి మిక్కిలి శ్రీ సాంగత్యమువలన ఆరోగ్యము జెడుట మున్నగు వ్యాధులు గలవారు పదిహేనుగోజులు ఈ రక్షణకును ధరించినంతమాత్రముననే దానియందలి దివ్యశక్తివలన వారికి ముందుండిన ఉత్సాహమును, సాహసమును గలుగను.

ఈ శ్రేష్ఠమైన రక్షణకును ధరించుటవలన కఠినమునకు బలము, పుష్టి, ఆరోగ్యము గలుగును. మానసిక శక్తి అధిక మగును. 80 ఏండ్ల ముసలివాడు బలమునందును, ఉత్సాహమునందును నవయావసులతో సమాను డగును.

మెదడునకు వ్యాధి, అత్యధికమైన శ్రీ సాంగత్యమువలన చురుకుదనము నశించుట, మున్నగు వ్యాధులు కలవారికి దీనిని ధరించినది మొదలు అదివరకు నిరంతరమును వ్యయమైపోవుచున్న పీర్వస్థలను నిలిచిపోవును. కందుకోజులు దీనిని ధరించినంతనే మాత్రపు రంగు అదివరకున్నట్లుండక సహజస్థితికి వచ్చును.

ఈ రక్షణకు ఆర అంగుళము కొలత గలిగి యుండును. మెదడువ్యాధి గలవారు నెత్తిమీదను, నాతికవ్యాధి గల వారు మెడలోను, ఉబ్బరము-పులితేవులు- అజీర్ణముగలవారు ఎడమచేతికిని, అసహజములగు స్థలములకు కుడిచేతికిని దీనిని ధరించవలెను.

పీర్వము పలచబడిపోయి, ఎల్లప్పుడును స్థలమునందు వారికి ఈ రక్షణకు దివ్యవశ్యముగా పనిచేయును. దీనిని ధరించిన పిమ్మట ఆ స్థలము పూర్తిగా కట్టుపడిపోవును.

పీర్వస్థలమువలన చావునకు సిద్ధమైన వారు కూడ దీనిని ధరించుటవలన అత్యంతలో మంచి పుష్టిని, వికాసమును బడయుదురు. ఈ రక్షణకు చాల మహత్వముగలిగి. ఎందరికో మహాపాపము చేసినది.

ఒక్కొక్క రక్షణకు వెల రూప 1-2-0, రెండుకూలి 0-4-0, మొత్తము రూప 1-6-0.

3 రక్షణకులు రూప 3-0-0; పెండిగట్టుము గల రక్షణకు 1-కి రూప 2-8-0; 3 రక్షణకులు రూప 7-0-0; 4 రక్షణకులు గలవారు రూప 1-కి రూప 4-8-0, 5 రక్షణకులు రూప 12, 6 రక్షణకులు రూప 22. ప్యాకింగు, తపాలాచార్జీ ప్రత్యేకము.

మనస్సును దానియందు లాభముచేసి ఆరోగ్యమును మనఃపూర్వకముగ గోరుచు ఈ రక్షణకును ధరించినవారి దగ్గరికి దాని మహత్వ మెట్టిదో కిక్కిరింపజేయుచున్నట్లుగా తెలియ గలదు.

మీ పేరును, విలాసమును బాగుగా తెలియజేయున ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

Syed Fakir Japhor Khan

No. 1 Bonomali Sircar Lane

P. O. Hatkhola, Calcutta.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, రాజమహేంద్రవరము

నవలలు	పుస్తక చిత్రములు	నవరసభరిము లగు	పురాణములు	నవలలు
ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్దులూతు క్యాబినోటేజుతో 250 పుటలకు దట్టముగాపండి 2 మాసముల కొక పాఠము చేయవచ్చును. పుస్తకము వెల పోస్టేజికాక చందాదారులకు రు 1-0-0 మాత్రమే. చందాదారు లగువారు ప్రతీక రుసుము 0-5-0 లు ముందుగ బంపవలెను. ఇదివరకు 80 గ్రంథములు ప్రకటింపబడినవి.				
సిద్ధముగ నున్న డిజైన్స్ నవలలు				
1 మాయావి	రు 1-8-0	6 ప్రతిజ్ఞాపాలనము	1-8-0	
2 మనోరమ	1-8-0	7 నీలంబరి	1-8-0	
3 మాయావిని	0-12-0	8 లక్ష్మీరామాయణము	0-12-0	
4 మరకతమంజూష	1-5-0	9 మాధవ సేనుడు	0-8-0	
5 పరమరహస్యము	1-8-0			
చందాదారులగు వారలకు రు 10-12-0 గ్రంథములు పోస్టేజికాక రు 1-8-0 లకే వచ్చును.				
శ్రీకృష్ణుడు.				

"MESSAGE OF THE MARTYRS."

With a foreword by S. SRINIVASA IYENGAR,

(ex. Advocate-General Madras.)

Containing the thrilling messages and inspiring pronouncements on the present political situation by over 40 leaders, who have suffered imprisonment for the country's cause or are awaiting the same.

Words that rouse the Divinity in Man Thoughts that Stir the highest and noblest in Human Heart.

To be within the easy reach of all the book has been priced As. 8. only. Postage extra.

K. KYLAS & Co., Publishers, Triplicane, MADRAS.

ఓటో మోహిని

285కి

మీరు బతుకుపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయందు సమయములో నైనను పెండ్లిండ్లు విందులు పంపింపులలో నైనను ఈ ఆత్మరను యువయోగించిన మంచి కోరికలున్నవారు వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆ సమయమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోబినియా తైలము

జ్వరములములో ఉపయోగించుటకు గచ్చిన శ్రేష్ఠములకు చూడవలయు సాంధ్యమును యిచ్చును. అనేక శ్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతికటుంబములోను ఆవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించుచును.

ఓటో మోహిని ధర బుడ్డి 1-కి రూప 2, 1, 0-12-0, 0-8-

రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-కి రూప 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras, పి. మూ 30 పెని, 6 బందరు వీధి. మదరాసు.

నీకు పురుషత్వ శక్తి

సంపూర్ణముగ నున్నదా?

ఆపురుషత్వ శక్తిని బలమును మరల సంపాదించుటకు వ్యాధిని పూర్తిగా కుదర్చుతగిన ఔషధము నీకు తక్షణం కావలసి యున్నదా లేదా?

వృషయోగమును వాడి చూడుము.

ఇది, మకరధ్వజము, స్వర్ణము, కస్తూరి మున్నగువానిచేయు పద్ధతిని శరీరమునందు జీర్ణ మగు రూపముతో చేయబడినది. అది ఫలితములకు పూచీపడును. అది ఉత్సాహమును జీవశక్తిని శీఘ్రముగా మరల కలిగించును. అత్యధిక పురుష శక్తిని కలిగించును. 2-(3346)

30 దినములకు సరిపోవు ఔషధము ఉబ్బా 1-కి రు 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 5-5-0.

The Kalpataru Ayurvedic works and Stores.
94 Grey Street, Calcutta.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి, నాస్టలాఫునము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంద్రకామ్యము, భూరైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టచేత రమా నాట విచ్చిత విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నమాధియగుట, శరీరములేని రుకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచ్చితములు అనేకములు ఉన్నవి. ఈ గ్రంథమున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగల రసి గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0 లు. (2118-683)
ఓ. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

సెక్యూరటీ కేసు

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు

ప్రతి 1-కి రూప 0-14-0.

పండిత మదన మోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

ప్రతి 1-కి రూప 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండునెన్ను, 392, ఎస్.ప్లనేడు, చెన్నపురి.

రెంపిలికాము:- వావిళ్ల, మదరాసు. (1487-547)

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కావలసినచో

(8878)

"ఆలీ ప్రభృతుల నిర్బంధము"

(The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము

వెల. 0 10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజీ ప్రత్యేకము)

స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తెనాలి.

స్వరాజ్య గ్రంథములు

మహాత్మా గాంధీ ఆరోగ్యదిగ్దర్శని	0	6	0
మహాత్మాని మహిమ	...	0	4
అసహాయోద్యమవిజయము	...	0	1
నాభిరీ తమాషా	...	0	0
మహాత్మాని శతకము	...	0	1
శిరియాళిచరిత్ర (హరికథ)	...	0	4
వలయువారు:—	సాఫ్టులర్ స్వదేశీయ.		
(8858)	వెడ్డాపురం (గోదావరి)		

కావలెను

చట్టముల ననుసరించి పూర్తిగా యోగ్యత గలిగిన ఒక శాఖిటర్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు 6 మాసముల వరకు కావలెను. నెల 1-కి జీతము రూ 40 లును, బైసికిల్ అలవెన్సు నెల 1-కి రూ 5 లును యియ్యబడును. దరఖాస్తులు ఈక్రిందచేవాలు చేసినవారికి 1922 ఫిబ్రవరినెల 15 వ తారీఖులోపల పంపుకొనవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } డి. వి. మానుమంతరావు }
బెజవాడ } కలెక్టర్ }
81-1-1922 } మునిసిపల్ కాన్సిల్ }

స్వరాజ్యగీతములు

తెండవభాగము 0-4-0 ఇప్పుడే వెలువడినవి. తిలకు స్వరాజ్యశ్రమ వాసియగు గరిమెల్ల సత్యనారాయణ బి. ఏ. గారిచే విరచితము. ఈపుస్తకము వలన నచ్చు లాభమంతయు తిలకు స్వరాజ్యశ్రమ మునకు వినియోగింపబడును. సర్వజన మనోరంజకములు. ప్రతి ఆంధ్రగృహమున నుండవలసిది.

చిత్రరంజనుని జీవితము

ఇదివరలో నెకచిన్నపుస్తకమున ప్రచురించియున్నాము. కాచి చిన్నపుస్తకముతో సంతృప్తి పడుట మహాపురుషుడగు చిత్రరంజనునియెడల యపచారము మొనరించుటయని తలచి సంపూర్ణ జీవితమున తయారుచేయుచున్నాము. ఉపన్యాసములనుండి చీరకలును "సాగరసంగీతము" నందలి కొన్నిగీతములును, సందేశములు నిందు చేర్చబడినవి. 15 దినములలో పుస్తకము వెలువడును. మాకిదివరకు, ఆర్డర్లనంపి మము ప్రోత్సహించిన ఆంధ్రజనులంతవరకు తాళప్రార్థితులు.

ఇండియా యేజస్సి బీకో,
ప్రింట్ కేసు, చెన్నపట్టణము

అపాయములు

ప్రతిదినము, ప్రతిచోటను కలుగుచుండును.

రక్తము కాదుట, ఎముక విరుగుట, బెణకులు, మూర్చ, శ్వాసావరోధము, నీళ్ళలోపడుట, కాలిన గాయములు, నలుకులు, గాయములు మున్నగువి ఎచ్చటనో యొక్కచోట తప్పక ప్రతిదినము కలుగుచుండును.

సరియైన సహాయము లేకపోవుటచే తఱచుగా మరణములు, శాశ్వతమైన దుష్ఫలత, స్థిరమైన కురూపములు కలుగుచుండును. గనుక బాలురు, బాలికలు, పురుషులు, స్త్రీలు, ప్రతియొక్కరను చదువుకొని ప్రథమ చికిత్సను చేయుటకు తెలుసుకొనుట మంచిది.

డాక్టరు యు. రామారావుగారిచే వ్రాయబడిన అపాయములకు ప్రథమ చికిత్స" అను గ్రంథము అపాయములు గలిగినప్పుడు డాక్టరు వచ్చుంతదనుక చేయవలసిన ప్రథమ చికిత్సలను తెలుపును. అది బహు సులభమైతిలో వ్రాయబడియున్నది. విస్తృతమైన ఉదాహరణముతో ఆచుప్తమైయున్నది.

ఆంగ్ల, తెనుగు భాషలలో ఈ పుస్తకము దొరుకును. ధర 1 కి రూ. 0-12-0 ఇప్పటికినేవేలు కాపీలు అమ్మకమైనవి.

Sri Krishnan Bros.,
Chemists & Opticians
Post Box No 166 Madras.

తెల్లకుప్పలకు పూచీయెన

ఔషధము

చక్కమైన యుండు తెల్లకుప్పలు వైపుత వలన 3 దినములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకమహాత్మునిచే శ్రేష్ఠతమమైన మూలికలచే తయారు చేయబడినది. కుచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన ధరకంటె రెండింతలు వైకము వాపనియ్య బడును, బుడ్డి రుగి లకు వీటి ద్వారా పంపబడును.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను
(3450) The Aryan Nursery, P O Kantaul
Darbhanga.

ప్రభుత్వవైకృతి

(వంగలనరసింహదీక్షితులు)

అసహాయోద్యమము ప్రారంభ మయినదిమొదలు ప్రభుత్వమువారు వివిధస్థితులలో కన్నట్టుచు వచ్చిరి. ప్రభుత్వమున వెక్కిరించిరి. తరువాత నీయుద్యమము దానియంత నదే చల్లారు నని యాశపడిరి. తరువాత దౌర్జన్యము రాసంతవరకు పేక్షచేయుచు మిరి. ఏదౌర్జన్యము లేకుండనే ఆలీసాదరల నరెట్టుచేసి క్రమమున నిర్బంధములు ప్రారంభించిరి. తరువాత నిర్బంధ కాసములచేకొని వేలకొలది నిరపరాధులను జైలుకంపిరి.

ఇప్పుడు కలతనొందినట్లు చరించుచున్నారు. ఈవిధి తము లన్నియు చూచినయెడల నొక్కప్రభుత్వము, లేక వివిధ ప్రభుత్వములూ, యని సంశయము పొడముచున్నది. ఈచర్యల నన్నింటిని పరిశించిచూడ, పిచ్చుకపై బ్రహ్మాస్త్రము వేయుట యైన గావలయును; లేకున్న ప్రభుత్వమువారి బలమున కఠిరమయిన శత్రువు నెదుర్కొనుట యయిన గావలెను. లేకున్న యెడల ప్రపంచములో బలవంతమైన ప్రభుత్వముని పేరుగాంచిన ప్రభుత్వమునా లేద, ప్రభుత్వము జరుగుచున్న చర్యలేద. అకారణముగ నరెట్టుచేసి శిక్షలు విధించుట శిక్షితులను పెట్టరాని తిప్పలు పెట్టుట, కారణమేమో తెలియకుండనే వారి, శిక్ష, కాలములతోనే, వదలుట, వదలినవారిని కారణము చెప్పకుండ తిరిగి యరెట్టుచేయుట మొదలైన వైకృతులుచూడ నేవో విశేషముండి తీరవలెను.

రహస్య మిది; ప్రభుత్వమువారిపుడు తమ స్వంతరంగమున లేక, ఆంగ్లేయుల రాజకీయము లనగా మంత్రాంగము. మతము, నీతి, చరిత్రలో నాదివారము నాడేగాని ప్రపంచ వ్యవహారము లలో, దినచర్యలలో, వారి కక్కరలేదు. అందువలన, అనినమాట నిలువబెట్టుకొనవలెనను యిట్లుండి వారికిలేదు. భగవంతుని జూరి నీకొక చరిత్రలోమాత్రమేగాన "శత్రువులను ప్రేమింపుము. అపకారి కుపకారముచేయుము" అని క్రీస్తు చెప్పిన వేదాంతములు రాజకీయములయందు దనాచరణీయములు. ఇంతకంటె యెక్కుడు నీతితో నేమొత్తీకొని ప్రభుత్వమును జరిగియుండలేదు. లాయడు జార్జిగారి ప్రభుత్వములో క్రొత్తపాప మేమియులేదు. క్రొత్తమంత్ర మచ్చుపత్తమున, యంకొక క్రొత్తరకపు మంత్రాంగమున వారితేరననుట ఇట్టి రాజకీయవైకృతుల ప్రాచ్య రాజకీయ సిద్ధాంతము లధమగుట దుర్లభము. కావుననే బ్రిటిషువారు రాక పూర్వము, స్థాపితమయినరాజ్యము హిందూజాతీయన లేదని ఆంగ్లేయ చరిత్రకారులు చెప్పి తమ యజ్ఞాసమును ప్రపంచమునకు వెల్లడి చేయుచున్నారు. ఇందువలననే ప్రత్యేకము ధర్మమువై నాధారపడియుండు పంచాంగ పద్ధతి, యధిస్థానినందిన పరిపాలన లం దనాచరణీయమని వీ రాపదతిని నాశనముచేసిరి. తరువాత పాశ్చాత్య రాజకీయ సిద్ధాంతములను మనవిద్యార్థులకు గరప ప్రారంభించిరి. ఇవి శుద్ధభౌతిక సిద్ధాంతములగుటచేత యెహి కాభివృద్ధికి తోడ్పడనాకను. మనవారు సహ్యాహితులై స నా తిన సిద్ధాంతముల వీడి పాశ్చాత్య సిద్ధాంతముల గ్రహించి వాని ద్వారా స్వరాజ్యము సంపాదించవలెనని ప్రయత్నములు ప్రారంభించిరి. సంవత్సరమున కొక తూరి కాలగెను సమావేశము చేయుట, తీర్మానము లామోషించుట, కడుపులోలేని కృతజ్ఞతను ప్రభుత్వమువారికి చూపుట, ప్రభుత్వమువారి కొంచెము మేలుచేసిన గంపంతదేసి ముఖస్తుతి చేయుట మొదలైనవి మననాయకులు ప్రారంభించిరి. అనగా మననాయకులు బ్రిటిషువారి తేరిన రాజకీయభూమి (మంత్రాంగము) యందే పోరాటము ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వమువారికి వీలుగనే యుండెను. ఈ సిద్ధాంతములందు కొద్ది యనుభవముమాత్రము గల మన నాయకులను చలకనగ జయించుచుండిరి. వారిసిద్ధాంతములో, లంచమిచ్చినకాని దేమున్నది? ప్రజలు విలపించుచున్నారని తాను సిగ్గుగా విలపింప ప్రారంభించిన నాయకుని కేదైన యుద్యోగమిచ్చినయెడల వారిబోదనమాగును. ప్రజల కీ నాయకుని ప్రగల్భములును అర్థముకాలేదు. ప్రభుత్వము వారితని మోసముచేసిన రాజకీయ త:త్రము వర్ణము కాలేదు. వీరి యాశయము, నేరుగనుండెడిది. నాయకు డధికారియగుట యందే వాకు సంతసిం చెడివారు. ఇంకొక యుద్యోగభిక్షాటకుడు బయలుదేరువరకు ప్రభుత్వమువారికి భయములేదు.

ఇప్పుడు డాకాలము పోయినది. సహాయనిరాకరణోద్యమము వచ్చినది. ఇప్పుడు మోదవులకు స్వంతరాజకీయ రంగ మేర్పడినది. వైకము చరిత్రలో నాదివారమునాడు మాత్రము రాదు. ఎప్పుడును, ప్రతిచోటునుందును, ప్రతివాక్కునందును, ప్రతికార్యమందును యుండును. కాన బహిష్కరణపంచమగుడ బక్కరితనముకు తావులేదని బోధించి, యట్లు నడచు

చున్నాము. ప్రస్తుతప్రభుత్వ విధానము తొలగించుట మనయాశయము గాన దానిని బ్రకటించుచున్నాము. అందుచేతనే రహస్యపుజాబులను నాకు పంపవద్దని గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలో కోరెను. ధర్మమునకును రహస్యములకును బద్ధవిరోధము. ఇట్టి రాజకీయముల నెదుర్కొనుట ప్రభుత్వమువారికి చేతకాలేదు. భూమిపై నున్నంతవరకు బలకాలియైన గజేంద్రుడు నీటిలో మకరికి గాకువాయెను

భగవంతునివై నాధారపడియుండు రాజకీయరంగము నవలంబించి యున్నాము గాన అహింసయే ఆయుధముగ గొని నాము. దౌర్జన్యము నారాధించుచుండిన ప్రభుత్వమువారికి దీని నెదుర్కొను జైల్లో బోధపడలేదు. విరోధ కత్తిమాసి నిలబడిన యెడల తానుగూడ నట్లుచేసి యుద్యమ చేసి జయమందితనని సంతసింపవచ్చును. ఆయుధమీనునివై కత్తికట్టినయెడల నీలో వీకే వెక్కిరింపుగ నుండును.

కావున ప్రభుత్వమువారిని 2. మాకోచనీయము. బహిష్కరముగ ప్రకటించుచున్న విరోధి యెదుటనున్నాడు. యెదుర్కొనుమార్గము తెలియలేదు. అందువలన వివిధప్రయత్నములు చేసి చూచుచున్నాడు.

ప్రభుత్వమువారిసంగతిగ హించుటకసరము. మార్గము తెలియక చేయుప్రయత్నములు వర్ధము కాక తప్పదు. ధర్మపాటము నెదుర్కొనుటకు ధర్మమార్గమే యవలంబింపవలెను. మానవునికి స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకాదు, స్వాతంత్ర్యము ముండనిచ్చుట - ధర్మము. అది వెంటనే ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి భారతీయుల స్వరాజ్యమున కంగీకరింతురు గాక!

ద్వారాపూడి:—1 లేదని మా గ్రామమునకు రావచ్చుద్రుమునుండియు, తునినుండియు సుమారు 50 మంది కాంతివైసికులు విచ్చేరి మా గ్రామసంతలో విదేశీబట్టలు, నూలు అమ్ముదుకాణములవద్ద పికటింగు బహుకాంతముగా చేసినారు. చాల జయప్రదము గాంచినది. ప్రతివారపుసంతలోను సుమారు 40 వేల రూపాయల బట్టలు, నూలు, అమ్ముడు పోవుచున్నవి. కాని నేడు ఒకవందరూపాయల అమ్మకము మాత్రమే యైనది.

హెచ్చరిక

లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారి కొమార్డు సూర్యనారాయణరావు తాలూకు, మాడపాటి గుర్జుయ్య, యీ లక్ష్మీనగరంహ్వారావు, యీ శ్రీరాములు అనే రామారావు, యీ లక్ష్మీకాంత రావుగార్లకు రిజర్వర్ పిష్ ద్వారా సర్కసుమించిన అస్తిలో వుయ్యూరు గ్రామంలోని య 25-0 లవై చిల్లర మామిడితోట కొంత వివేక్షిస్తలం నీకు నాఅన్న వెంకటసుబ్బయ్యగారికి రిలీజు దస్తావేజు వ్రాయించి యిచ్చివున్నారు. యిదిగాక నాకు రు 4400 లు మహారుగా బాకీవుండి లక్ష్మీ నరసింహ్వారావు, రామారావుగార్లు ప్రాంతరి నోటు వ్రాయించి యిచ్చివున్నారు. రు 2200 లవై చిల్లరబాకి మావద్ద జూలై నెలలో పుచ్చుకుని రకీయ యిచ్చివున్నారు. 1-11-12 లేదిన య 89 లవై చిల్లర మాగానిభూమి, కొడారి వాడిపాటి పిబ్బ, గల్లకొట్టు దానికి అంటివున్న పాటిస్తలం రు 27420 లకు విక్రయించుటకు ఫయిసులుచేసి బయానా పుచ్చుకొనివున్నారు. మిగతా యావదాస్తి చాగంటి కైలాస రావుగారికి విక్రయించుటకు గడచిన నవంబరు నెలాఖర్న యగ్రిమెంటు వ్రాయించి యిచ్చియున్నారు. యీ సంగతులు బెజవాడ, జందరు, గుడివాడ నూజివీడు గుంటూరు యీవైపుల వుండే చాలామందికి తెలుసును. వైకంగతులు తెలియదని ముందు వాదనచేయ గలందులకు అడ్డుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, కాతా సూర్యనారాయణరావు, లింగం వెంకటసుబ్బయ్య కోగంటి వెంట్లామయ్యగార్లు వారిపేరనో లేక వారి బంధువులులేక స్నేహితులు చేరనో విక్రయ దస్తావేజు వ్రాయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలిసినది. అట్టి దస్తావేజు వైన కనకవర్ధిన దస్తావేజులు యెగ్రిమెంటుకు బాధించదని యిందువల్ల అందరికి హెచ్చరిక చాయడమైనది.

ది 2-2-1922 వేగరాజు వెంకటేశ్వరావు

ముఖ్య గవనింపు

యోగ్యతాపత్రములు 2943
(6) డెనాకెన్ సిటీనందుండు దుర్గా మెడికల్ హాలువారి టూనిక్ గుళికలను సేవించుటవలన రాజకీయోద అను నాన్నే సీతుడు నపుంసకత్వము లేక కుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 నెలలనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతను చాలామధముగా నున్నాడని చెప్పటకు చిక్కిరి సంతసించుచున్నాను. డేరాధూన్ }
28-9-19 } బ్రిజ్ కిషోర్

వెంటుక లే ఆంధ్రము.

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకమును పే త్వరపడుదు.
ఊడినప్పుడు మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును.
అంతవరకు రానీయవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వరు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగి మున్నను, కఠో మాంధ్య మున్నను,
యిది దివ్యవధము.

వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు
వలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తైలమున నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన జేయను.

వల టుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. వి. సి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లమ్ముకా రంధరివద్దనున్న, నరకు లమ్ము
కావివద్దను గూడ దొరుకును. తేటన్న,

సోలు యెంట్లు:—

ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రగ్స్ ఆంధ్ర

కెమికలు కంపెనీ,

(198) 155 జమ్మూమజీదు, బొంబాయి

మీరు నువ్వన ప్రభువు, లేక ఆల్తరు కావలసినప్పుడు
“టెటో డిల్ బహారు” కు వ్రాయుడు.
ఇది రిజర్వరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.
1/2 కొన్ని టుడ్డి 1-కి 2-క రూ 2-0-0
1 డ్రాము “ ” 0-12-0
1/2 డ్రాము “ ” 0-8-0
కొన్ని చుక్కలు వేలి రుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి
చునోపారమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

హరి కథ
లోకమాన్యుని పవిత్ర జీవితము
ఇ హ ప ర సా ధ న ము
ఆంధ్రదేశమున నఖముఖముల నివరకే వ్యాప్తమైనది.
ంభకర్తలు: డా. వెంకట్రామయ్య, డా. వెం. నరసింహారావు
ప్రభుత్వముగాక, ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0
వలయువారు డా. వెం. నరసింహారావు,
తాడేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా. (3291)

జాతక రత్న ము
జన్మశత్రువు, పుట్టినతేదీ చేత మున్నగునని లేక
సంకర్షర ఫలితములను శాస్త్రరీతిగ నీడింపునో సహ యెన్ని
సంకర్షరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే
తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము మున్నగు
ద్రావణకామములతో మీరీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యిండియన్ డ్రగ్స్ కు. దీనివల రూ 2 మాత్రమే.
గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
భువనగిరి, విశాఖపట్నంబిల్లా

హిందూదేశము మూలధనముతోను హిందూదేశము పరిశ్రమము వలనను తయారైన హిందూదేశపు సరకులు

ఆయాకాలములకు తగినట్టి జనిల్లిదినములు మా వద్ద నిద్ద
ముగా నున్నది. అన్ని రకముల హిందూదేశపు జనిల్లిదినములు
ఎప్పుడును నిలువచేసి యుండు మా పెద్ద అంగడికి ఆంధ
రును దయచేసి వచ్చి చూడవలెనని కోరెదను.

చల్లారాం గైయానుచందు

(2800) గొప్ప అద్దములతో అందముగ నుండు పాపు

9, 10, 11, రత్న బజారురోడ్డు, హైదరాబాదు.

వృత్తాంతలేఖలు

సంద్యాల

(ఒక విలేఖను నుండి)

జిల్లాగారు నరకుకత్తెను

జిల్లాగారి, 1-కి ప్రామాణ్యముతో వస్త్రముల ప్రతి అమావాస్య
నాడు ఆంగ్లమునానే ఆచారము చాలాకాలమునుండి యు
న్నది. ఈ ఆచారము నాశము అసహాయోద్యమమునకున్న
ఏలాటి సంబంధమున్న లేదు. ఈ విషయము సర్కారు యు
ద్వోష్టులకు లేనియకపోలేదు. అయినను గడచిన అమావాస్య
నాడు పోలీసువారు వస్త్రములను దెదరించి ఆంగ్లమునానే
నిక్కచ్చి చేసిసారు వారికి భయపడి అనేకమంది ఆంగ్ల
తెరచినవారిని చెప్పటకు విచారపడుచున్నారు. అమావాస్య
నాడు ఆంగ్లమునానే విషయములో సర్కారువారు అనా
వస్యముగా జ్యోతిషము పున్నుకొనుచున్నారు. మొత్తానికి వారి
జుట్టేము ప్రజలను దెదరించుటకప్పు వేరేమియు లేదు. ఇట్టి
స్థితిలో ఆంగ్లమునానే కాపాడుకొనవలసినది ముఖ్యవిషయము.

తాలూకాలోరు

30-1-22 వ తేదీన ఈ గ్రామములోని తాలూకా
బోర్డు మీటింగులో సుప్రసిద్ధ అసహాయవాదులైన మురారీశ్రీ
మిడుతూరు తువ్వగోపిదత్తగారు తాలూకా బోర్డుపాఠశాల
లో బోయరకు రాటుముకడుకు పట్టకము వేర్పనలైనను తీర్మాన
మును ఉపసాదించిరి. ఆదేశకారము బోర్డువారు తీర్మానించి
అందుకు గాను గింప రూపాయలు మంజూరుచేసి, యీతాలూ
కా బోర్డుపాఠశాలలో బోయరకు బాతీయభావము కలుగుటకు
గాను బాతీయగీతములను నేర్పుచున్నారు.

తెనాలివార్తలు.

(ఒక విలేఖనుడు)

అబ్బూరీ వేలములు

జిల్లాగారు:—ఈరోజున మాతాలూకా పారా, నల్లబండ
వగయిరా దుకాణములు వేలములు చేయబడినవి. తాలూకా
లోని అన్ని దుకాణములు వేలములో పాడుబడినవి. కాని యిది
వకు మామూలుగా పాడుచున్న ప్రాంత యివారాదారులుగాని
గ్రామాదులనుంచిగాని పాడుటకు ఒక్కరైనను కానపడలేదు.
సహాయవాదుల మని చెప్పుకొనువారలలో కొందరు క్రాప
యడ్డ పల్లి, బెజవాడ, వంగోలు, మొదలగు
గ్రామాదులనుండి వచ్చి తాలూకాలోని, దుకాణము
లన్నియు వీరలచే పాడుబడినవి. ఈ పాడుబడిన దుకాణములు
గ్రామాదులలో పెట్టి అమ్ముచున్నారేమియు గానవచ్చుచేదు.
వల్లెగ్రామాదులవారు చాలాపట్టుదలతో నున్నారు. మాగ్రామా
దులలో యెవరు పాడుకులదనట్లు యేర్పాటులుచేసుకొని వుంటే
యితరులు పాడిరని యేగియెమోనుచున్నారు. మాకాంతివైసి
గులు యింగోజు చూపిన ఉత్సాహము, పట్టుదల, శాత్రువు
దిగ్గము కలుగచేసినది. సర్కారు వారు ఆ సహాయ
వాదులు లోపల ప్రవేశించుటకు వీలు లేకుండా
రిజర్వ లోకల్ పోలీసులు 20 మందిని కావలాయించి పాటు
పాడుకదని చెప్పటకుగూడా అధ్యంతము గలుగజేసిరి. కాంతి
వైసిగులు లోపలకుకూడా వెళ్లి పాడుకదని చెప్పటకు నిశ్చయం
చుకొని లోపల ప్రవేశించిన వెంటనే డిప్యూటీ కలెక్టరు 144
శక్తి ప్రకారం పాడుకదని చెప్పట నిరసింపుచున్నానని వూరు
పేరులేని ఒక నోటీసును పదిమందినించి భయపెట్ట జూచిసారు.
కాని దానిని లక్ష్యముచేయక పాడుకదని చెప్పట ప్రా
రంభించిన వెంటనే పోలీసు సబ్ యిక్ స్పెక్టరు
సుబ్బయ్యపంతులు, సబ్ మేజిస్ట్రేటు గార్లు కాంతి
వైసిగులను బూట్లుకాళ్లతో తన్నియ, క్రిందపడునట్లు పాడు
పట్టి నెట్టుటయు తలకాయలను రాతిగోడలపడేసి కొట్టుటయు
చేతులతో కొట్టెను, అప్పుడనుండి పోలీసుభటులచే తీసుకొని
రాబడి క్రింద గజముయెత్తుచుండి పడవేయబడుచు, తిట్టుటయు
కాట్టెను వచ్చినటులు ప్రాణముగను, భుగ్గముగను, అజ్ఞానము
గను ప్రవర్తించిరి. బూట్లుకాళ్లతో తన్నిటచే కొంతమందికి
నాడుములు గ్రుచ్చుకొని రక్తమువచ్చినను, నడుములు విరిగినను,
బెట్టులు తగిలినను, కాంతివైసిగులు, సహాయతోను, నిశ్చయము
గాను, సాయంత్రం గంటలవరకు వైబాఫల నన్నిటిని ఒప్పుతో
సహించి తమపట్టును చివరవరకు పడలక పాడుకదని బోధచేయు
చునే యుండిరి. మాపట్టణములో యింగోజున యెవరు చూచి
నను గవ్వెక్ స్పెక్టరు, సబ్ మేజిస్ట్రేటు చేసిన దుర్మార్గములను
గురించి జనులు అసహ్యముతో చెప్పుకొనుచున్నారు. కాంతి
వైసిగులు చూపిన కాలమునకు అత్యుపదించుచున్నారు. పోలీసు
సర్కిల్ ఇక్ స్పెక్టరును, రిజర్వభటులును చూపిన కాలము
కూడ మిగుల పొగడదగియున్నది.

డాక్టరు మణిలాలుగారు

ప్రచారకర్త

డాక్టరు మణిలాలుగారు రామేశ్వరమునందు ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన మద్రాసునకు వచ్చిరి. ఈ ప్రతినిధి వాణిజ్యము జని సినీ నును ప్రభుత్వమువారు, నియమిత కాలములో నేరమునుండి వెడలిపోవలయును మణిలాలుగారిని నిధించిన ప్రవాసపురుషులను గురించి ప్రశ్నించిరి. ఆనందమున నాతి కీకేంద్రముగ సంభాషణము జరిగెను:-

ప్రతినిధి: - నేను మిమ్ములను గలసికొని లింగండులకు ఆనందము నందుచున్నాడను. మీ కనిపించి నేను వింటిని మీరు చాలకాలము ఫిజీదీపులందుంటిరి. మురిపమునుగూడ కొంత కాలముంటిరి. దీక్షిణాఫ్రికాయందును, మరికొంత కాలము న్యూజి లండునుగూడ నుంటిరి. మీరు రెండుపర్యాయములు ఆస్ట్రేలియాకు గూడ జనియుంటిరి. ఈ ప్రశ్నలందు భారతీయుల స్థితిని గురించి మీరెవ్వరూ వివరములు. కాని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము నెలాను ప్రభుత్వమువారు మీరు భారతీయులకు బయలుదేరుటకు ముందు మీరై బ్రహ్మచర్యము గురించి వివరములనున్నాడను, మీరు సిగ్గునకు ఎప్పుడు వచ్చితిరి?

డా: - ఆస్ట్రేలియా 9 వ తేదీ ఆధారాత్రి యగునది నేను సిగ్గునకు వచ్చితిని. హాగ్ ను పోలీసు సర్జెంటు, నేను "బిర్మ రా" నాకై నుండగా నావద్దకువచ్చి నన్నొక ప్రక్కకు పిలిచి, నేను సాధ్యమైంది త్వరలో ఆ గా 10 వ తేదీని సిగ్గునకు వెడలి పోవలయునని పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు తెనరలు కోరినట్లుగా నోటిమాటలతో నాకు చెప్పెను.

ప్ర: - కారణముల నేమైన నాకు మీకు చెప్పెనా?

డా: - కారణముల నేమియు చెప్పలేదు.

ప్ర: - మీ నేమని ప్రభుత్వం మీచ్చితిరి.

డా: - నాయభివృద్ధినిగూడ ఇన్ స్పెక్టరు తెనరలుగారికి తెలుపవలసియు నన్ను పదిలంబుకొనుటకు వారంత తొందర పడుచున్నయెడల నా రేపటికా న్యాయాధ్యక్షునియమును వెంట్రును లిఖితపత్రమున నాకీయాలసి యందుకనియి, అంతయిగాక భారతీయులకు వెలిపొవటకు నాకు గుఱువులగుడ నీయవలసి యందుకనియు నేను నుడిచితిని. ఆరేడు వెడలి పోయెను.

ప్ర: - తరువాత నేమి జరిగెను?

ప్ర: - మరునాడు దయమున నొక కాన్స్టేబులు (భారతీయుడు) నా బయట వచ్చి భారతీయులకు నా విషయమును తెలుపవలెనని కోరెను. నేను తిరస్కరించితిని మిగిలిన భారత ప్రయాణికుల ట్టు గానించిరి మీరెందులకు కేయరు అని అతడు నన్ను ప్రశ్నించెను. మిగిలిన భారతీయులు నీకు చెప్పి 10 రూపముల నొట్టులను తీయవచ్చును. నేనుమాత్రము నాకు గానించినట్లు గానింప నని నుడిచితిని. అట్లు వెలుపకపోయినయెడల అతనివై యు దోస్తగలవలన చిక్కులు సంభవించవచ్చుననియు కనుక చిరు నామాను చెంబుపత్ర సనియు నాకును కోరెను. "భారతీయుల

నందరను ప్రభుత్వమున నాకును ఒక గదిలో పెట్టియుంచి తరువాత వచ్చిన యూరోపియనులను వేరొక గదిలోనికి దీసి కొనిపోయి వాటికి సదుపాయములను గావించుచు అంతవరకును మమ్ము కొట్టునంద నిలిపియుంచి మమ్మువమాని చెనని" యు నందు చే నేను వారికోర్కెను దీర్చుటకు సిద్ధముగై నేనయి వెలిసితిని. వారు బిగోషియను లగుటకే సహజముగనే వారెక్కుడు నాద రిపజడుతునని యారెడు కల్గెను. "ఇట్టిభద్రములు చేయుటకు నీవు నేమియు ప్రభుత్వమును నీయూ పియను యుజ్జోగిని తీసివేయవలెయును." అని నేను నాడిచితిని. వా చిరు నామా కొరకొకను "తనకు సన్నదుగురునే యుండెను. "నాకు భారతీయుల నొక యంగుళ్యముధూమియైనను లేను. అందుచే నాకు భారతీయుల చిగ్గనామా లేదు. భారతీయుల నాకేమి యుండెను. కీలీయరు నాకు ఆరు ప్రదేశములలో గృహములు గలవు. కీలీయరు ప్రభుత్వం ర్యలవలన నే నక్కడ వసించుటకు పిలువకపోయినది. నాన్నే పోతుల యాదార్యముమీద నాధార పడి నేనును నాకుటు. బయలుదేరుట ఒక ప్రదేశమునండి మరి యొక ప్రదేశమున తిరుగుచునుంటిని. అందుచే నేను బాంబాయి జని యప్పుడు గన్నదును అతని గృహమునకు తొక్కినాను నా నివాసముకోరికయవలెనని యడిగెయెడల నన్ను తనకుగూడ వెడల నుపవచ్చును. ఎట్టెనను సరే. నీవై యధికారి నాతో నుల్లర ప్రభుత్వమును జరుపజేయెడల ధావనుకుట్టు. అంకా నన్ను అనునాకేరే వ్రాసిన నాకు లేకును" అని యంటిని. "అది సరిపోదు. ధావనుకుట్టు అందు సన్న బొంబాయియో లేక కలబ్రాయో తెలుపవలెను" అని యారెడ నెను. ఏదైనను సరే యని నేనంటిని.

ప్ర: - పోలీసునా రంతట నేమిచేసిరి?

డా: - నేను సిగ్గునకు దున్నం కాలము నానీడల వెంటి పడి సి. వి. డీ. అరుగుచుంటిరి. ఒకప్పుడు ఇద్దరు ఒకప్పుడు నల్లరు ఒకప్పుడు ఎనిమిదిమంది గూడ నావెనుక నుండెడివారు. చివరకు నావెంటి ఒక్కడు మాత్రముండెడివాడు. అంకా ఒకడు మిఠాయిలకు పెడకు తగిలించుకొని తిగుచు నాకు మావెంటి కామిఠాయిలకు పెట్టి వాడలన నాచక్కలను గురించి చెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించెడివాడు.

ప్ర: - మీరు సిగ్గున నెందుకు విడిచితిరి?

డా: - దీనివెను 21 వ తేదీని సి. వి. డీ. ఇన్ స్పెక్టరు నావద్దకు వచ్చి నన్ను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు తెనరలు కచ్చరికి పిలుచుచున్నాడనియు, గావలయుననియు నన్ను కోరెను. నే నచ్చుటకు వెడలుటకు నిరాకరించితిని. అంతట ఒక కాన్స్టేబులు కట్టుకుని దిక్కుటి ఇన్ స్పెక్టరు తెనరలు అచ్చటికివచ్చి 16 దినములలో నేను సిగ్గునకు వదలిపెట్టి వెడలిపోవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరెనున్నాడని నాకు చెప్పెను. ఇతరకు కాన్స్టేబులును కచ్చరి జవాబునే ఇతనికిగూడ నిచ్చితిని. దీనిం బడి 29 వ తేదీని సిగ్గునకు గన్నదుగారి సంతకముతో నొక యుల్లరువు నేను సిగ్గునకు వదలిపెట్టి పోవలెనని నావై వారితీయబడెను. ఈ యుల్లరువునకు తమయస్సుతిని జూపుటకు జనవరి 7 వ తేదీని కొలంబోయం దొక నావ్వుపట్ల గానింపబడెను.

కొలంబో భారత సంపాదకులగు లారీ ముక్కువ్వువ్వుగారి గ్రా సూధిపత్రము వహించిరి. ఆసభకు నింహాళియులును భారతీయులును జాలనుండి చనుదెంచిరి

ప్ర: - ఇందులన నేమైన ఫలము గలిగెనా?

డా: - ఈ యసభ్యులి చెలిపినను, గౌరవనీయు లగు తంబియర్లు మొదలగువారు గన్నదున కంత చెప్పినను వారు వివరేదు. నేను కొలంబోను నావ్వుమమై వలసపోయెదననియు తిరిగి యెప్పుడును రావనియు వ్రాసియచ్చినయెడల కాలవ్యవధిని 10 దినములవరకు పొచ్చించెదనని మాత్రము చెలిపెను. నేనిం దుల కొప్పుకొనలేదు. జనవరి 9 వ తేదీననే కొలంబోనుండి ప్రయాణమైతిని. నేను ప్రయాణమైవుడు ప్లామఫోముమీద చాలనుండి భారతీయులును నింహాళియులును సమావేశమైరి. నేను ప్రేమనుకంటే బయలుదేరునపుడు గాంధీకి జై అనుభ్యములు మిన్ను ముట్టెను.

ప్ర: - మీరు రామేశ్వర మెప్పుడు వచ్చితిరి?

డా: - 10 వ తేదీన వచ్చితిని.

ప్ర: - రామేశ్వరమునందు మీరంతరికము ఎక్కడ ఆద గముతో చూడగలిగి నిలిచెదను.

డా: - అది యేమియో మీకుచెలిపెదను. 18 వ తేదీని సంపూర్ణవారతాళము జరిగెను. హెడ్డుకాని స్త్రీనియు గావలను కొనక కొనిస్తేలియు ఈ హాతాళమునకు నేను కారణ మని తన వైవాకి చెలిపిరి. నేను నిరసించుచున్న భక్తులనుండి వెడలి పోవలెనని యధికారులు యూనియను బోర్డు అధ్యక్షుని ప్రేరేపించిరి. నన్ను దోచును వలె నలిపి జేయుటలు వెడలి పోవలెననియు గురించును, నన్నును అతనిని సంక్షిప్తము నున్నవారిని (ప్రెజిడెంట్ ప్రభుత్వము) గురించియు, ఒక రమిశ్ వ్రామాటపాత్రను ఇన్ స్పెక్టరు నాకు పంపించుచుండెను. భక్తులలో నింకను నిరసించుచున్నందునకును, రామేశ్వరమునందు మూడు సభలలో సుపస్యసింహించుటకును నావై క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోర్టుగింద నేను దీక్షింక దలచితిని గూడ నాకు నాకుచెప్పెను హిందూతత్వమునకు ముఖ్యస్థాన మగు రామేశ్వరమునందు హిందూ భక్తుల కాల యంద యూర పియనును రెండుమాసములవరకుగూడ నికంటిని. వారచ్చుట మాంసమును సారామునుగూడ తిని ఆప్టకలను దీ హింకు పును వెడలిపామమి యాజ్ఞాపించిరి.

ప్ర: - ఫిజి, దక్షిణాఫ్రికా, మొదలగు ప్రదేశములలో భారతీయులను గురించి వెంట్రుకు మీ కప్పుడు పిలుచునా?

డా: - ఆదివయమునై నింకొకమాం చెలిపెదను.

(హిందూపత్రిక)

కొలంబోగిందకు భారతీయులను బోవుయాత్రికు లకు నీటివకతి లేక బాధగానుండుననియు, పుంపులముగా చెరువుకు నింపవచ్చుననియును గురించి యాత్రాధికులు ఆ రెండుకోర్కెలను సదుపాయము గలిగించుట ముఖ్యమనియు రెనారావుచే జనింపదానగా కియమ గూర్చి క్రధవహింప కలె వనియు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

యినాం ! యినాం !!

60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి సుఖజీవిత రహస్యపుస్తకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము నకు వ్రాయవలెను. (3395)

ఈ పుస్తకములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను. The swasthya Sahaya Pharmacy, 30-2 Harrison Road, Calcutta.

నోటీసు

గుంటూరుజిల్లా బాపట్ల తాలూకా కొన్నూరు పోస్టులో చేసిన నిమగ్నత కృత్యములకు సంసార పులస్తకు దేవరపల్లి నాగ భూషణం భార్య చువలత్తయ్య వ్రాసుకొన్న యేమనగా:- నా భర్త దేవరపల్లి నాగభూషణంగారు నాకు ఆయన చనిపోయే కాలము వ్రాసి రిజిస్టరీ నేయించి యిచ్చిన విల్లు కాగితము ప్రకారము నేను ఒక పిల్లవాడిని దత్తత చేసుకొన వలయునున్నాను. గనుక యీదేక్షి ఆగాయకు రెండు మాసముల లోపల వారములు జ్ఞాతులు యెక్కడనైనా పున్నయెడలనున్న సరియయిన వారములు అయిట్లు నిత్యమునున్న విడితో నా వద్దకు రావలెను.

దేవరపల్లి మహాలక్ష్మయ్య, నిమగ్నత, (బాపట్లతాలూకా) పొన్నూరు పోస్టు, (గుంటూరుజిల్లా)

ఇ నాం

1922 సం॥

ఇ నాం

మహాత్మా గాంధీ ఛాయాపటము వేసిన లెటరు వేపరు

100 కాగితములు చేసిన కట్ట 1-కి 10 అణాలు, కట్ట 12-కి రూపాయలు 6.

కనరు 100-కి అ 14, 1000-కి రూ 7-8-0. కార్డు 100-కి అ 14, 1000-కి 7-8-0.

మహాత్మా గాంధీ - తిలక్ - దాస్

లజపతిరాయి అలిపోదరుల దివ్యవరము

ప్రతి పెద్ద అక్షరములు వేసిన తేడిలు పెద్ద సమును తయారుచేసి 6 అణా వెలగల కాలాదరు క్రిందటి సామానులు తీయవారికి బహుమానముగా పంపబడును. (20 తేడి ఫిబ్రవరినెల వరకు)

ఆర్డరుతో అడ్వాన్సు పంపవలెను. మీ అచ్చుపనులకు మాకు వ్రాయును.

Pictorial Company,
Printers & Designers,
41, Broadway, MADRAS.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖ—మహాత్ముడు అహమ్మదాబాదులో సత్యాగ్రహశ్రమవాసులకు చేసిన నిర్ణయ నోవడేశము

కాంగ్రెసు కార్యసంఘము - విదేశములందు ప్రచారము

ఆలీ సోదరప్రముఖులు - 30 వ తేదీనుండి భోజనముమాని యుపనయించుచుండుట

ఎస్. సి. కెల్కరుగారి కేసు - కెల్కరుగారు జుర్రానా చెల్లింపకపోవుట

లాలా లజపతిరాయగారి కేసు—7 వ తేదీకి వాయిదావేయుట

మహాత్ముడు లేఖలో గుంటూరు మండలమున 100 గ్రామములలో ఆజ్ఞోల్లంఘనమున కనుమతి నిచ్చెనని సూచించుట

జాంబాయిరాష్ట్రము

మహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖ

సూరతు మండలమునందలి బార్డోలీనుండి ప్రజెవరి 1 వ తేదీని గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధి కీలేఖను వ్రాసెను. భారతీయులు పంజాబు, ఖలూఢతు, స్వరాజ్యవిషయములందు చేసిననిశ్చయమును దొరతనమువారు నిరంతరమును నిరాకరించి అపరాధ మొనరించినందున ప్రభుత్వము పట్ల దేశీయులకు గల విముఖత్వమును వెల్లడించుటకు బార్డోలీలో ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు మొదట నిశ్చయింపబడెను. గాని జాంబాయి అల్లరులవలన నాప్రయత్నము నిలిచిపోయినది. ఇంతలో దొరతనమువారు దేశమునందనేకభాగములలో తీవ్రమగు నిర్బంధవిధానములు ప్రారంభించిరి గాన పక్షవాతమునకు పాలుపడిన వాక్స్వాతంత్ర్యమును, సంఘస్వాతంత్ర్యమును, ముద్రాలయ పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుట దేశీయుల కవసర ప్రాథమిక కృత్యముగ తీర్చునది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తుత మనస్థితిని బట్టియు, దేశమునందలి దౌర్జన్యశక్తులను పూర్తిగావశపరుచుకొనుటకు దేశము సామర్థ్యము యుండక పోవుటను బట్టియు దేశీయనాయకుల సమావేశమును జరుపునట్లు మిమ్మురు (రాజప్రతినిధి) ప్రోత్సహపరుచుటకు మాలావ్యాగాదు ముష్టుగువా రొనర్చినభారతో సంబంధము కలిగించుకొనుట కసహాయవాదు అంగీకరింపలేదు. గాని అవసరమగు ప్రజాప్రతినిధిని నివారింప నాతుగుతగు నేను మాలవ్యాసభవారి సూచనల నంగీకరించునట్లు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమునకు సూచించుటకు నెనుడియ లేదు. రాజప్రతినిధి అంతర్జాతీయస్థాయిని యుపన్యాసమునందు సూచించినరీతికి యున్న పని భావించి మాలవ్యా సభవారు తీర్మానములను చేసినను రాజప్రతినిధి ఆ సూచనలను నిర్లక్ష్యముగ నిరాకరించెను. గాన దేశీయులు తమకోరికల నమలు జరిపించుటకు దౌర్జన్య విరహిత మగు నేదోయొకవిధానము ననుసరించుటయే విధియైనది. ఆవిసోదరులు ఎట్టివరతులును లేకుండ తమూపణ నిచ్చినపుడు రాజప్రతినిధి ఏర్పడిన నాగరకపద్ధతి పూర్తిగా ఆతిక్రమింపబడినదని ప్రస్తుతము జరుగు కార్యములవలన స్పష్టమగుచున్నది. అసహాయవాదులు పనులలోను మాలలలోను దౌర్జన్యమును చూపకుండ నున్నంతకాలము యిండియాదొరతనము కల్పించుకొనగూడదని రాజప్రతినిధి అప్పుడు నుడివెను. ఆరీతిగా దొరతనము తట్టస్థముగ నుండినచో ప్రజాభిప్రాయము వికసించి

యుండును. దేశమునందలి దౌర్జన్యశక్తులకు పూర్తిగా వశపరుచుకొనువరకును కొట్టి కొలిది సంఖ్యగల అసహాయవాదులలో నధిక మగు క్రమశిక్షను నెలకొల్పువరకును కాంగ్రెసువారు ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు కావలెనని గడంగుట కనుమతించి యుండరు. అటుగాక న్యాయవిరహితమగు నిర్బంధవిధానము ప్రారంభింపబడుటచే సమస్త ఆజ్ఞోల్లంఘనము నవలంబించుట అవశ్య అవసర విధానమయ్యెను. ప్రస్తుత మది బార్డోలీలో మాత్రమే జరుగుచు గాని ఆంధ్ర రాష్ట్రమున గుంటూరు మండలము వారు కాంగ్రెసు నియమముల నన్నిటిని పూర్తిగా నెరవేర్చినచో ఆ మండలమున నూరు గ్రామములందు గూడ సమస్త ఆజ్ఞోల్లంఘన మవలంబింపబడుటకు నామన్న అధికారమును బట్టి వెంటనే నే ననుమతి మొసంగుట జరుగవచ్చును. గాని బార్డోలీప్రజ లాజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు ముందు ప్రభుత్వమునకు క్రధానపురుషులగు మిమ్ముమీ విధానమును మార్చుకొనుటని సవినయముగ వేడుచున్నాను. దౌర్జన్య విరహితములగు పనులు చేసినందులకు శిక్షితులును విచారణలోనున్నవారు నగువారినందరిని వదలివేయగోరెదను. పంజాబు, ఖలూఢతు ఆక్రమముల లొలగించుటకుగాని స్వరాజ్యసిద్ధికిగాని మరి ఎందులకైనగాని దేశమున జరుగు పనులు దౌర్జన్యవిరహితములై యున్నంతకాలము అవి కఠినశాసనముల క్రిందకును పీనలు, ప్రోపీజరు కోడ్లక్రిందకు వచ్చినను వానితో నెంతమాత్రమును ప్రభుత్వోద్యోగులు కల్పించుకొనగూడదని మీరు నిర్ధారణగా స్పష్టముగా ప్రకటింపగోరెదను. ముద్రాలయములపైనను పత్రికలపైనను యుద్యోగుల పరిశీలనమును పూర్తిగా లొలగించి యిటీవల వక్షాలుచేయబడిన జుర్రానాలను సొత్తులను తిరిగి యిచ్చివేయగోరెదను. ప్రస్తుతము నాగరకత గల ప్రభుత్వములక్రింద నున్న దేశము లని భావింపబడునట్టి దేశములందా చరణములో నున్న విధానమునకు భిన్నముగా వేరు మిమ్ముల నేమియు కోరుటలేదు. ఈలేఖ ప్రకటిత మగు తేదీ మొదలు (4వ తేదీ) ఏడురోజులలోపున మీ రీ ప్రకటనమును చేయుట సాధ్యమగునని చెరసాలల నుండి వదలబడిన నాయకులు పరిస్థితులను మరల నాలొచించి క్రొత్తగా నిర్ధారణ చేయువరకును ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభింపకుండునట్లు చేయుటకు నేను పూనుకొందును. దొరతనమువారి ప్రకటనమును చేయుచో ప్రజాభిప్రాయమును నెరవేర్చుటయేవారి నిజసంకల్పమని నేను భావించెదను. ఇరు

పక్షములనుండియు దౌర్జన్యముతో గూడిననిరోధమేమియు లేకుండ ప్రజాభిప్రాయము నింకను సవరించుటకు దేశీయులకు చూచించెదను. మాన్యుచెంద విలులేని ప్రజాకాంక్షితములు సంసిద్ధికి నిరుపద్రవముగ ప్రజలు ప్రయత్నింపగలరని నమ్మెదను. దొరతనమువారి టిట్టి సంపూర్ణ తాటస్థ్యమును త్యజించినపుడును దేశీయులలో బహుళసంఖ్యాకులు స్పష్టముగ వివరించినకోరికల నిరాకరించినపుడునుమాత్రమే ఆజ్ఞోల్లంఘనము ప్రారంభింపబడు” నని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

నత్యాగ్రహశ్రమము

బర్డోలియా త్ర సన్నాహములు, మహాత్ముని యాశీర్వాదములు.

గాంధీమహాత్ముని “నివాసస్థాన” మగు నత్యాగ్రహశ్రమమున ఆశ్రమవాసులెల్లరు జనవరి 26 వ తేదీ ప్రభాతముననే ప్రార్థనపయమునకు సరిగా 4 గంటలకు మేల్కొనిరి. తమ బాధుల (ఆశ్రమవాసులు మహాత్ముని) ‘బాధుల’ యనియు మహర్షి, యనియు కృతహాసించుచుండరు. మరునటిదినము బర్డోలికి యాత్రనేయుటకు వెడలుటకు పూర్వము వారి యాశీర్వాదముల నడచుటకై యాతులకై పడుచుండిరి.

సబర్యతీ నదియొడ్డున నిర్మింపబడిన ప్రార్థనామందిరమునకు ఆశ్రమవాసులు అనుజినము ఉదయము 4 గంటలకు వెళ్లి ప్రార్థనలు సలుపుచుండురు. వాడు బాధుల, పండిట్ అచ్చటికే తెంచెరి. ‘సతార్’ ‘మంత్రములు’ ‘ఉపనిషత్తులు’ గీతా వాగ్యము యథావిధిగ చదువబడెను. ప్రార్థన ముగియటకు పూర్వము పండిట్ అంజరను కలీరు భక్తుని ‘వాగ్’ బ్రహ్మచార్’ పాటను పాడుడని నేడెను. అందరును అట్లే కలసికొని పాడిరి.

అంతకు ముందుకాలియే మహాత్ముడు ఆశ్రమ వాసులను చేరజీరి ఆశ్రమవాసమున గూర్చి వాకివారి యభిప్రాయములను తెలుపుకొనుటని కోరెను. పలువురు పలవిధములగు నభిప్రాయముల నొసంగిరి. ఆశ్రమనిబంధనలు కొందరు కఠినముగ నుండెను. నిబంధనల నింకను కఠినము చేయవలెనని మరి కొంద రభిప్రాయపడిరి. కొంతకాలము రవీంద్రుని కాంచిన కేతనమును రుండినట్టియు, క్రస్తుతము గుజరాతు మహావిద్యా లయమునందు హిందీ యుపాధ్యాయుడుగ నున్నట్టియు నతడు ఇట్లనెను.

“సంయుక్తరష్ట్రములవార మగు మాకు సాయంకాలపు భోజనమును, నేకువననే నిద్రనుండి మేల్కొనుటయు సరిపడలేదు. మా కీచెందును దుస్సాధ్యమగు కార్యములుగ నున్నవి.” బాధుల చిటునపున నవ్వెను. ఆయ్యా, మీకాంతి సితకెనము భౌతికాభివృద్ధిని కోరుచుండును. కాన సత్యాగ్రహశ్రమము కేవలము ఆధ్యాత్మికైక్యమునే వాంఛింతుమందును. కాంతిని కేతన వాస్తవ్యుల కట్కుడు స్వాతంత్ర్యము గలదని మీరంటిరి. కాని అది నిజమగు స్వాతంత్ర్యము కానేరదు. అది విచ్ఛల విడిగ నుండుట యనిపించుకొనును. చేకువనే నిద్రనుండి మేల్కొనుట యెంతహాయిగ నుండును! చేకువననే మొదట ప్రార్థనల సలిపినగాని నేను ‘నవజీవను’ ‘యంతు ఇండియా’ పత్రికలకు వ్యాసముల వ్రాయును మనస్సును ఒకేదిక్కున లీ నము చేయుటకు ఉదయమే యితరకాలముల కన్న మిగుల తగిన సమయము. నేనాలాగే చేయుచుండును. రాత్రి కొంచెము ముందుగ నే నిద్రపోయిన ఉదయము ముందుగ నిద్ర మేల్కొనుట కష్టసాధ్యముగాదు. నేను సామాన్యముగ రాత్రుల పదిగంటలకు కేయనింతునని మహాత్ముడు కాలముగ బలికెను. ఇదంతయు బుధవారమురాత్రి జరిగిన కథ.

నీతన జ్ఞాపి

గురువారము ఉదయము బాధుల ఆశ్రమవాసులతో నిట్లు జరిగెను.

“సమస్త కాసనోల్లంఘన, పన్నులనిరాకరణ కార్యక్రమమును ప్రారంభించి జయప్రదముగ నిర్వహించు నుద్దేశముతో నేను నేడు బర్డోలికి వెడలనున్నాను. నే నెప్పుడు మరలవత్తునో చెప్పకూలను. ఒకవారము పట్టవచ్చును. ఒకనెలకూగునో, ఒక సంవత్సరమగునో, తేక అసతరాజాఅనో చెప్పట దుస్తరము. అది నాఉద్దేశము గాదు. కాని ఒక్కటిదూత్రమ దృఢము. మనము భారతమునకు స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెను. లేకన్న మనము ప్రాణముల నర్పించవలెను. భారతము క్రమముగ పున్యా

భూమిగ మారుమన్నది. ఇప్పటికే సంస్కారము గలిగినది. భర్తయు మనవడునుండ అ ప జ య ము గ లు గు నా ? నేడు మనకు మోక్షము సిద్ధింపనున్నది. సత్యముగొఱచు సం తోషపూర్వకముగ ప్రాణముల నర్పింపుడు. బ్రహ్మ మెచ్చట నున్నది, అది యెట్టిది అని నన్నెవరైన యడిగినచో సత్యమెచ్చట నున్నది, అది యెట్టిది అని యడుగవలెనని నేను చెప్పుదును. సత్యమే బ్రహ్మము. ప్రతివారును ఉదయమున లేవగనే ఓసర్వేశ్వరా! నామతము కొఱచును, సర్వప్రపంచము కొఱచును, ప్రాణముల నర్పింపదగిన కత్తిని నాకొసంగు'మని ఒక్క ట్టుడిక మైన భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. కేవల ప్రాణత్యాగమువలన ముక్తి గలుగుదు. సంతోషముతోను అంగీకారముతోను, మృతికొందు వారికి మోక్షము సిద్ధించును. భగవద్గీతయందలి రెండవ అధ్యాయమున భగవానుడగు శ్రీకృష్ణుడు శివ ప్రజ్ఞ ను గూర్చి అర్జునునకు గావించిన బోధలను స్మరింపుడు. అరీతిగ జీవితమును గడపుటకు ప్రయత్నింపుడు. పెక్కు కష్టములను దురాగతములను అనుభవించుచు మరణమున్న భీతిలేక సంతోష పూర్వకముగ ప్రాణముల నర్పింపగల కత్తిని భగవంతుడు మన కొసంగిన చో మన జీవితము సౌఖ్య సంతోషముల కాస్పదచును. నా మతము కొఱచును, నాదేశము కొఱచును ప్రాణముల నర్పింప గల కత్తిని భగవంతుడు నాకొసగినాడు. స్వార్థత్యాగమునందొక విధముగ సంస్కృతి లడు. నిన్నటిరాత్రి వాస్తానిగారు వ్రాసిన గ్రంథ మొకదానిని చదివితిని. స్వార్థత్యాగమునుగూర్చి వ్రాయుచు రాజాప్రతాపసింహుని చరిత్రమును నువాస్తాని గారు ద వ నా రించిరి ఆయన భావముల తిమ జోహారులు. ప్రతాపుని స్వార్థత్యాగ మపారము. చిత్రాక్ష కొట కేత్రువుల గ్రహమైన పిచ్చుట దానిని మరల స్వాధీనపచు కొనుట సాధ్యముగాదని ప్రతాపుడు గ్రహించి రాజభక్తి సంపన్నులగు సరదారులవలన యెట్టి వాగ్దానమును బడెనను? వారందఱును స్వార్థత్యాగము మాపెదమని వాగ్దాన మొనరించిరి. "చిత్రాక్ష రాష్ట్రమునకు మరల స్వాతంత్ర్యము లభించునటకును మేమెట్టిభోగముల ననుభవింపము. నేటికే నేలనే పడండ్డెడము, కందమూలాదులనే భుజించెడము. సర్వైహిక సౌఖ్యముల పరిత్యజించెడము. సంపూర్ణ స్వార్థత్యాగ వీక్షను బూనెడము" అని వారందఱును దృఢ సంకల్పముతో శ్రద్ధాపూర్వక మగు వాగ్దాన మొనరిరి. రాజా ప్రతాపసింహుడు శివప్రజ్ఞావని కేను నుడువుచున్నాను. ఎల్లవారును స్వార్థత్యాగ వీక్షను బూని, యభ్యసించి స్వీకృతమును కాదగు. బాపుటి యొసగిన సంతోషమిదిను. బగోరికి పయనమగు నపు డొసంగి యుపశోమిదిను. మహాత్ముడు వచించినటుల ఆయన, వారమో, మానకా; సంవత్సరమో, మాసాన్నిభ్యమున నుండకుండుట తటస్థమను. లేక మేమా మహనీయుని సందర్శించు భాగ్యము మౌల గలుగదో! ఏరీకెలుక? మేము సావధానముగ నాయనమాటల నాలకించితిమి. ఉపవాసకాలమున నల్లెకలు నిక్కబ్రమును, కాంతముగను నుండెను. సందేశము నంత ముగిసిన తరువాత మా నేత్రములనుండి నీరు వ్రాలెను. మేము దైవ్యము చిక్క నట్టజాలక పోతిమి. మహాత్ముని యొద్ద నుండి వెడలుటకు పూర్వ మాయనను అందఱును ఒక్కమాట తక్షణభాగ్యముతో చూచితిమి. మా మనోభావములను తెలుపుటకు తగిన యాడుటలేదు. బొంబాయి క్రానికల్.

దేశీయ మహాజనసభా కార్యసంఘసమావేశము
సూరతులో జరిగిన కార్యసంఘసమావేశము నందు విదేశములందు భరతఖండ రాజకీయ స్థితిని వెల్లడిచేయువిషయము చర్చింపబడినది. దీనిని గూర్చి నిర్ధారణనుగు విధానము నేర్పరచి ముందు జరుగు కార్యసంఘసభలో నుంచుటకు గాంధీ మహాత్ము కధికార మొసంగుచు నొకతీర్మానము చేయబడెను. స్వరాజ్యవిధిలోని ధనమంతయును చెల్లిపోయినపిమ్మట కాంగ్రెసునిధిలోనుండి వృత్తిని మానివేసిన ఆసహాయవాదు అగు న్యాయవాదులకు అలవెచ్చులనిచ్చుట కనుమతించుచు మరెయొక తీర్మానము చేయబడెను.
మాలానా మోక్షతాలిగారు మున్నగువారు
నిరకన నత్రమును బూనుట.
కడవిననెల 30 వ తేదీ సోమవారము మొదలు కరాచీ జయిల్లారున్న ఆలీసోదరులు మున్నగు మిత్రులందఱును భోజనమును మానివేసి యుపసించుచున్నారు. నేడు నాల్గవోజని 2 వ తేదీని కరాచీ మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి తంతి నార్త సంకెను.

పూనాలో ఎన్. సి. కెల్కరుగారి కేసు
ఈనెల 3 వ తేదీని ఈతడు విచారణకువచ్చినది. మేజిస్ట్రేటు అనుజ్ఞను ధిక్కరించి. ఎన్. సి. కెల్కరుగారు సారాదుకాణములంద బోధించినందులకు 188 క్రింద ఈకేసు చేయబడెను. కెల్కరుగారికి తర్ఫీవిచ్చి. సారాదుకాణములంద బోధించుట నావిధి యని నేనతలంచితి నని కెల్కరుగారును నడిచిరి. కెల్కరుగారికి 50 రూపాయలు జూర్యువా వేయగా ఆయన నిరాకరించితి.

మూల్లీ సత్యాగ్రహము కేసు.
ఈకేసులోని చూదాయాన 18 గురి 7 వ తేదీవరకు రిమాండుతో నుంచిరి. నామీనుమీద వదలుట! కొప్పుకొనలేదు. వారి బంధువులు చెరసాలలో వారిని చూచుటకు గూడ ననుమతి నీయలేదు.

చంగరాష్ట్రము
సభాతాసనధిక్కరణము కేసు.
కలకత్తాలో సభలకు పోగూడదని చేయబడిన ఆజ్ఞ నుల్లంఘించి గత నెల 27 వ తేదీని హలిజ్ పార్కులో జరిగిన సభకు వెళ్లిన హమ్మీ బోహాగారు మున్నగు 9 మందిమీద చేయబడిన కేసు 3 వ తేదీని విచారణకు వచ్చినది. ఆసభను చెదరగొట్టుటకు వెళ్లిన పోలీసుల మీద ప్రజలు రాళ్లు విసరిరి. 5 గురు పాశ్చాత్య సార్థెంటులకు దెబ్బలు తగిలెను. ఈ కేసు లో 9 మందికిని చెల్లి యొకవత్సరము కఠినశిక్ష చేయబడెను.

నయ్య రాష్ట్రములు.
ప్రయాగలో మాఘయాత్ర
ఈ యాత్ర శ్రీపంచమితో ముగియును పంచమితిధి 1 వ తేదీ బుధవార మైనదని కొందఱును 2 వ తేదీ గురువారమని కొందఱును నిర్ణయించిరి. గురువారమునాడు యాత్రకులు విస్త్రామముగా తారేదు. యాత్రజనములలో యాత్రకులకు బోధించుట కసహాయవాదులు చాల ఏర్పాటులు చేసిరిగాని యాత్రకులను నశపరుచుకొనఁగిట్లు కనబడెను. శ్రీవ్రహ్మసంగ మొనరించినది యొక వంటిదను 2 వ తేదీ గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము అరెక్టు చేసిరి.
వాలంటీరులు ఉజ్జయిని మ్యునిసిపల్ ఆఫీసును
నాక్రమింప జూచుట.
వాలంటీరులు బలవంతమున ఉజ్జయిని మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు నాక్రమింపఁదగిరి ఆంతలో బుడాం జిల్లామేజిస్ట్రేటును పోలీసు నూపర్వెంటును అచటికి వచ్చివచ్చున వాలంటీరుల ప్రయత్నము కొనసాగలేదు. వాలంటీరులలో ముఖ్యులను పట్టుకొనిరి.

పంజాబ్ రాష్ట్రము
లాల్లా లజపతిరాయుగారి కేసు
డిశంబరు 3 వ తేదీని కాంగ్రెసు సంఘాగ్యముడుగా లజపతి రాయుగారు చేసిన ప్రకటనను ఆమెండుమెంట్లు సభాకాసనములక్రింద నేరమని జిల్లామేజిస్ట్రేటు నేరమాకోపించెను. 7 వ తేదీని విచారణ జరుగును. డిప్టీ కమిషనరుకు తారేదారులుగా ఏమేజిస్ట్రేటుయిన విచారణ చేసినగాని న్యాయము జరుగదని డిబ్బ్యూను ఫలిత వ్రాసినది.

జజ్జరులో అపరాధ పోలీసు దళము
జజ్జరులో వాలంటీరులు పునఃమంజరమును ఆక్రమింప బోవుటవలన ఆక్రమింపఁబడిన ఆఫీసేసిండునను ఆపట్టణమున అపరాధ పోలీసుదళము నేర్పరచుటకు దొరతనమువారాలోచించుచున్నారు.
ఖిలాఫతు-ఆగాఖానుగారు
బొంబాయి క్రాంతికు ఫలితాఫరిది బొంబాయిలో ఆగాఖానుగారిని దర్శించి ఖిలాఫతును గూర్చి ప్రశ్నించెను. "హంటూగుగారు ఖిలాఫతువిషయమున మనఃపూర్వకముగ పని చేసినటులు చాలను. వారు ఖిలాఫతువాద్యుల నేతలనుజేసికొనిరి. మహమ్మదీయసరే గాంధీకారే యిండియామొత్తగా నుండినను సరే మాంటూగుగారు చేసినవానికంటె నధికముగ కేమియును చేసియుండవలయు. మేమున్నప్పుడపు ప్రయత్నమున కేగిపెట్టుట ఖిలాఫతు విషయమున నధికశిక్షతో పనిచేయుచున్నారే. వారిద్దరును కలవనసోరధులు కావాలకపోయినను టర్కీసమస్య పరిష్కారమును గూర్చి ఆశాభంగమును జెంద నశనము లేదు. ఆంగ్లేజీమున భిన్న సంఘములందు భిన్నాభిప్రాయములున్నను ఇండియాపట్ల సానుభూతిగలవగలుగులపు. ప్రాస్తుజేము

ప్రభాభిప్రాయములు టర్కీసమస్యకు సంపూర్ణస్పృహయును కలిగినది కొద్దిమంది శ్రమితులు రున్నను వారి మాట చెల్లదు సార్వజ్ఞిపు ప్రభువుకువ్యక్తము గలిగించుటమిక్కిలి కష్టముగాని యొక్కసాసమ్యకము తదిదిసహా ఆయనకు మించిన దృఢాభిమానియగు మిర్జాడింగ్ కడుండెడు. టర్కీ సమస్యను గూర్చి సహాయవాదులు ననసహాయవాదులును కలసి పనిచేయుటవసరము. కార్యసాఫల్యవకాశములకై మైసమబడుచున్నంత కాల మాఠెండుపక్షములవారును తమప్రయత్నమును కొనమైన తగ్గింపగూడదు. తూర్పుఆఫ్రికాలోని భారతీయుల ప్రశ్నముఖ్యునిమైనది. అచటిస్థితి మిక్కిలిప్రమాదకరమైనది. పెక్కు విపత్తుల కవకాశ మిచ్చునని ఆగాఖానుగారు నుడిచిరి.

మలబారు
కేసులు

కల్లికోటలో స్వేచ్ఛలుమాటప్రేటు ఖాన్ బహదరు పి. ఎ. అమ్మసాహేబుగారు విప్లవకారులనేరములపై తీర్పులు చెప్పుచున్నారు. పాస్తానితాలూకా ఆలంగోడు అంతమునందు కల్లుదుకాణమును కార్మికులందలకు 15 మందిమాటిలాలను శిక్షించిరి. నెలదటి నిండినను 5 సంవత్సరములు, రెండవనిదితునకు 3 సంవత్సరములు, మిగిలిన 13 నిండితులకు 4 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

బట్టిపూము, పల్లిపురము మధ్యనున్న రైల్వేమార్గము ద్వంసముచేసినను నేరము 19 మందిపై నొంపబడెను. ఈ కేసు విచారణ 15 వ తేదీని ప్రారంభింపబడును.

వెరియంతలమన్న పల్లికు కచ్చేరీలు లూటుచేసి రను నేరము మరి 85 మంది మాటిలాలపై మోపబడెను. ఈ కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

సాను భూతి.

బొంబాయిలో జనవరి 31 వ తేదీ సాయంత్రాలము మలకాడు రిలీఫుకు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ సమావేశము జరిగెను. సర్ విలెండును థాకర్సేగారధ్యక్షుల వహించిరి. కర్తవ్యమును గురించి జేషధారుగారు కొంతయుచర్చించిరి. దేశధారు గారిగలచోలను కమిటీవారు ఆమోదించిరి.

బొంబాయిలో శ్రీలనభ జరిగెను. నటరాజ్, బటు, జాల్ జెనెటిక్ సతీమణులు సభలో పాలు గైకొనిరి. బొంబాయిలో ఇంతవరకు లక్షముపై ఒక్కవేల రూప్యముల విరాళములు వసూలైనవి.

సర్ హక్మటు బట్టరుగారు 8 వ తేదీ లక్నోవరలి సంయుక్తరాష్ట్రములలో బర్యటన మొనర్చెదరు. 9 వ తేదీ డిల్లీ 10 వ తేదీ ఆగ్రాకువల్ల 21 వ తేదీ తిరుగ లక్నో చేరెదరు.

అంగోరా క్యాలండరు
దళమైన ఆర్టుకాగితముపైన 20" + 15" నైజురెండు రంగులలో ముద్రించబడియున్నది.
చట్టము వేయటకు అనుకూలముగా నుండును.

ముస్తాఫాకేమల్ పాసా, ఆల్బర్త్ మజిడ్ యుకరాజు మ్యూఫిక్ పాసా, బెకీర్ సామిక్, తుర్కినిద్యాకాఖ మౌలికి ఆంగ్లాకాపట్టణము, ఇతరతుర్కీతేపు ప్రధానులు, మున్నగు వారిపటులుగలవు. ఖర 1 కి 0.8-0, 6 కి రు 2.8-0, 12 కి రు 4.8-0 100 కి రు 80 నూటికిపైగా ఆర్డరు యిచ్చువారికి వాకేమల్ విలాసము ఉచితముగా అచ్చుచేసి ఇవ్వబడును. మెసరుమహమ్మదాళి హేకతాలి, సి. ఆర్. దానులజపతిరాయి, పండిరజాలీలాల్, నెహ్రూ, మున్నగువారు కాకాగారములో నున్నట్లు అచ్చుచేయబడిన కేవలకార్యాలండర్లు నూడెనున్నవి. 1 కి ఖర 0.4-0, 6 కి రు 1-0, 100 కి రు 12.8-0 వైన రెలుపటినవాకీ పటులుముస్తాఫాకేమల్ పాసాగారి ప్రత్యేక పటులు కూడ మాకర్త గలవు. 1 కి ఖర రు 0.2-0 12 కి రు 1-0-0, 100 కి రు 6-4-0 సము సాముత్రావ్యాప్తగా తంపకలెను. పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము నడిపింట్లు కావలెను. ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Agents, The Muhammadian Office,
Royapett, Madras.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 4-వ తేది

శనివారము

నిర్బంధవిధానము

ప్రజలముల నునొకటిని స్వరలో నీడేరు మాచనలు గనుపించుచున్నవి. ఇంతవరకును హైందవసమస్య యనిన ఉపేక్షవహించిన ఆంగ్ల దేశ పత్రికలు తమదృష్టిని భారతవర్షముపై నిగుడించుచున్నవి. నిరంకుశాధికారము వధిమానించెడి పత్రికలు, నిర్బంధముల ప్రయోగమును మాత్రమే బోధించుచున్నవి. వీరికి ఇంకొకమార్గము దోచుటలేదు. ఇంకకు చేరెన్నిక గన్న మార్గింగు పోసుపత్రిక, మాంటాగూగారు సయితము తమ యుద్ధోచూరు విడిచిపెట్టవలయు నని కోరుచున్నది. సంపూర్ణ నిరంకుశాధికార లోక రాష్ట్రానమున బ్రవేశింపవలయునని, ఈపత్రికలెల్లంపు. ప్రభుత్వపక్షపత్రిక యగు డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక మాత్రము, ఇంకను ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణములను పట్టుకొని ప్రేరేపకమునని కోరుచున్నది. ఈ సంస్కరణముల మూలమున అతివాదుల ఆందోళనము నడగద్రొక్కవచ్చునని, ఈ పత్రికలెల్లంపు. డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక కింకను, నిజ సందర్భములు గోచరింపలేదు. మితవాదులు గాని, అతివాదులుగాని, ప్రస్తుత సంస్కరణములను అభిమానించుటలేదు. ఈ సంస్కరణములు నిరుపయోగము అనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వవర్ధితి అపజయము గాంచె ననియు, అన్నిపక్షములవారును బహిరంగముగ తెలుపుచునే యున్నారు. అన్ని పక్షములవారును స్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నాశించు చున్నారు. మాంటాగూ సంస్కరణము లతో డెయిలీ క్రానికలుపత్రిక ఎవ్వరిని సంకోష పెట్ట దలచెనో తెలియకున్నది. వెస్టుమినిస్టరు గెజట్టుపత్రిక శాసనోల్లంఘనము, విఫల మగునని సూచించుచున్నను, దీని యారంభము బ్రిటిషు పరిపాలన చరిత్రయందు ఆత్యంతసందిగ్ధదశను సూచించుచున్నది, బ్రిటిషుప్రజలు సందర్భములను బాగుగ మోచింపవలయుననియు, కోరుచున్నది. అంతియగాని, భారతీయుల కోర్కెలను సఫల పరుపవలయునని హెచ్చరించుటలేదు. శాసనోల్లంఘనమును తలపెట్టుటకేని యవసరము గలిగినో, ఆ యవసరమును తీర్చిన శాంతి ఎటులగలుగునో, వెస్టుమినిస్టరు గెజట్టుపత్రిక గ్రహించుటలేదు.

శాసనోల్లంఘనము విజయమునుపొందిన పొంద వచ్చునను నభిప్రాయముమాత్రము, ఈపత్రిక వ్రాసిన వాక్యములలో స్ఫురించును. ఇక డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసుపత్రిక, ప్రస్తుతపు పోరాటమును ప్రాతినిధ్యప్రభుత్వమునకును, ఆ వేళ పూరితులకును జరిగెడి సంఘర్షణను భావించుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల యుపయోగమును హిందూదేశము గ్రహించునో, ఉపద్రవము తొలగునని, ఈపత్రిక అజ్ఞానపూరిత మగు వ్రాతలను వ్రాయుచున్నది. ఈపత్రికలలో నేదియు, అశాంతికి కారణము లేవియో గ్రహించుటలేదు. వానిని తొలగింపవలసిన యావశ్యకతను కనుగొనలేదు. పైపై చిహ్నముల జూచిమాత్రము వెతిగొందుచున్నవి. చిహ్నములను కూపుమాపిన, వ్యాధిగురువు నని ఇవి భ్రమపడుచున్నవి. అయినను గాంధీమహాత్ముని శక్తివలన ఈపత్రికలదృష్టి హిందూదేశము

వంకకు మరలుటచే, స్వరలో సత్యము వానికి స్ఫురింపక బోదు. మహాత్ముని యుద్ధమసత్యము తెలిసి రాకమానదు. ఆంగ్ల దేశపత్రికల వ్యాఖ్యానములు మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు సంతసము గలిగించినవి. అన్నిటికన్నను, మార్నింగు పోస్టుపత్రికాభిప్రాయము, ఈపత్రికకు రుచించినది. ప్రస్తుత విషమస్థితిని తొలగించుటకు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నాధారపరుచుకొన దలచునో, తమ యందు విశ్వాసమున్నటుల తీర్మానింపవలయు నని ప్రభుత్వమువారు సామాజ్య శాసనసభవాని కోరివలయునట. మెయిలుపత్రిక సలహాను ప్రభుత్వమునా రెంతవర కనుకరించెదరో చూడవలయును. ప్రస్తుత శాసనసభలు, ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదు. దేశము వానిని బహిష్కరించియుండెను. ఈసభలతీర్మానములు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుట. ఇట్టిసభలు సయితము, ప్రభుత్వనిర్బంధ ధానమును ఖండించినవి. బీహారు, బెంగాలు శాసనసభలు, ఖండితతీర్మానములను గావించెను. సామాజ్య శాసనసభలో పలువురసభ్యులు తీవ్రఖండన గావించియుండిరి.

ఇట్టిస్థితిలో, ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యల నింకను సమర్థించుకొన జూచుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. మలఖారునందు రైల్వేలో జరిగినమాపి శాఖలుటీ ఘోరమరణములగూర్చి, ప్రభుత్వనియమిత విచారణసంఘ మొకటి విచారణ సలిపియుండెను. ఈవిచారణ జరుగుచున్నపుడు, ఖుషీల నెంత అమానుషముగ జూచినదియు, బలవన్మరణము తెలుల జరిగినవియు, అధికారుల సామ్యము సంజే వెల్లడి యయ్యెను. ఇట్టి ఘోరవర్తమానము, హిందూదేశమునేగాక, విదేశములనుగూడ తల్లడిల్ల జేసెను. విచారణసంఘమువారి నివేదిక ఏమని వివరించునోయని, పలువురు ఆత్మాత్మరముతో నిరీక్షించుచుండిరి హిందూదేశమునం దది యింకను బయల్పడలేదు. అప్పుడే నివేదికను గూర్చి ఆంగ్ల దేశమున వ్యాఖ్యానములు వెలువడుచున్నవి. ఇది ఎటుల జరిగియుండును? ఆంగ్ల దేశమున ముందుగ నిది ప్రచురింపబడి యుండవలెను. భారతీయుల కీ నివేదికయందలి సంగతులు వెంటనే తెలియగూడని భావించిరేమో! ఆ విషయ ముండు, విచారణసంఘ నివేదికమును డెయిలీ న్యూసుపత్రిక తీవ్రముగ నిరసించుచున్నది. నివేదిక సూచించిన యభిప్రాయములు కేవలము మోసమనియు, నిజమును కప్పిపుచ్చుచున్న వనియు, ఈ పత్రిక తేటపరుచుచున్నది. ఇంతకన్నను, ఈరిపోర్టు వేరువిధముగ నుండునని మేము తలచియుండలేదు. విచారణసంఘములనినను, రిపోర్టులనినను, హిందూదేశమునకు వినుగుపుట్టినది. వీనివలన దేశమున కింతవరకు చేకూరిన లాభము గన్పింపదు. నష్టముమాత్రము ఎంతయేని కలదు. ఏవ్యవహారమునయునను త్రోసిపుచ్చవలయుననిన, కమిటీల నేర్పరుచుట సులభమార్గమని, వెనుకటి యనుభవములు తేటపరుచుచున్నవి. ఈసంగతినే సర్ విలియం విశ్మెంటుగారు శాసనసభలో నివేదించి బహిరంగముగ నంగీకరించిరి.

పల్లి కునర్విను కమిషను రిపోర్టు, హంటరు కమిటీరిపోర్టు, రౌలెట్ కమిటీ రిపోర్టు, జాయింటు కమిటీరిపోర్టు మొదలగు రిపోర్టులు దేశమున కుపకారము జేయుటకుబడులుగ, అపకారము గావించెను. నిజమును మరుగుపరిచెను. రైల్వేమరణ విచారణ సంఘ నివేదికముగూడ, యామార్గమునే అనుసరించుటవలెగాదు. డెయిలీ న్యూసు పత్రికకు పైతము, ఈరిపోర్టుమోసముని కనుపించుచుండ భారతీయు లెటుల భావించెదరో సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. డెయిలీ న్యూసు పత్రిక సభిప్రాయమును సూచించినందులకు, మద్రాసు మెయిలు పత్రిక దూషింపదొడంగినది. నిర్బంధవిధాన స్వ

భావము, ఆంగ్ల దేశమునకు గూడ తెలిసినవచ్చుచున్నది. దానిని చిరకాలము దాచిపెట్టుటకు ఏలుండదు. సామాజ్య శాసనసభ యిట్టిచర్యల నొకవేళ సమర్థించినను, మోసపోవువారుండరు. నిర్బంధము లింకను హెచ్చికొలదియు, వాని ప్రయోజనశూన్యత ఎక్కువ స్పష్టముగ గనుపించును. ప్రజల యాచార్యరథసిద్ధి త్వరలో చేకూరుట కవకాశము గలుగును. ఈ సమయమున రాండులేబిలు సమావేశము జరుగునను నాశీ తొలగినను వండిత మదనమోహన మాలవ్యా గారి కింకను ఆశగలదు. ప్రస్తుతసమయమున అధికారు తేరాష్ట్రమునజూచినను, ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు గాక వారిని మరింత రెచ్చిపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశస్థితి కడు విషమముగ నున్నది. మద్యపానము గూర్చి బోధింప యత్నించినందులకు గుంటూరునందు ఇరువది మంది వాలంటీరులను ఆరెస్టు జేసియుండిరి. శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీ బాయి మృత్యు శ్రీమతి మోదుగుమూడి రామమ్మ గార్లను సయితము ఆరెస్టు జేసిరిగాని, ఏలినో పోలీసువారు వదలివైచిరి.

ఆరెస్టుయినవారిలో వాలంటీరు దళనాయకు డగు చట్టి నరసింహారావు పంతులుగారు గూడ గలరు. ఇరువందమంది వాలంటీరులలో ఒకరిని మాత్రము వదలిపెట్టిరి. మార్టి సాంబయ్యగారిపై ఒకమాసముశిక్ష విధించిరి. వెంకట్రాసు య్య, ముత్యాలగార్లకు 14 రోజులును, వజ్రాల రామి రెడ్డిగారికిని మరి తొమ్మిదిమందికిని చెరి ఏబది రూపాయల జరిమానాను, వానిని చెల్లించనిచో ఒకవారము దినముల ఖయదాను విధించియుండిరి. వీరిలో నెవరును జరిమానాను చెల్లించరయిరి. మిగిలిన ఆరురైలై కేసు జరుగుచున్నది. రేపల్లెలో బ్రహ్మాండ నరసింహం పంతులుగారిని 108 శెక్సును క్రింద ఆరుస్టుజేసిరి. విజయవాడలో మ్యునిసిపలు వ్యవహార సందర్భమున 107 శెక్సునుక్రింద నాంధ్ర ప్రముఖులగు అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారిని, వర్తకప్రముఖులగు అదేవల్లి రామ శేషయ్యగారిని, కాంగ్రెసుప్రచారకులగు లక్కరాజు సత్యనారాయణగారిని నేటిదినము ఆరెస్టు జేసిరి. మహారాష్ట్రనాయకులగు నరసింహ చింతామణి కేల్కారుగారికి, పూనానగరమున మద్యపానము వలదనిబోధించినందులకు ఏబదిరూపాయల జరిమానాను విధించిరి. వారు జరిమానాను చెల్లించ నిరాకరించిరి. మద్యపాన నిషేధోద్యమ సందర్భమున పూనా నగరమున పలువురు నిర్బంధింపబడుచున్నారు. మాలానా షోకతులీగారును, వారి మిత్రులును జయిలులో బామవారము 30-వ తేది నుండియు భోజనమును మానివైచిరిని తెలియచున్నది. వివిధ రాష్ట్రములందును, తీవ్రనిర్బంధముల నెంతగ విధించినను, ప్రజలు వానిని ఓరిమితో భరించుచు మిగుల శాంతచిత్తులై మెలగుచున్నారు. ఇంతటి త్యాగమును కనుబటచుచున్న ప్రజలకు, మనోరథ సిద్ధి గలుగుటకు ఆటంకమేముండును? ప్రజల పక్షి పక్షితులలోను జేయుటతో సంతృప్తిజెందక, వారి నాయకులగూర్చి ప్రతికూల పక్షమువారు అసత్యములను వెల్లడించుట మిగులగర్హ్యము. గుంటూరు మండలమునందు నాయకులు పన్నులను చెల్లించి రని కల్లవార్తలను ప్రచురించుటయేగాక, ఆవార్తలను ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించుటలగూడ. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక ప్రకటించినది. ఇట్టిప్రకటనము ఇతరపత్రికలకు వేసికని జేరియుండలేదు. న్యాయింగియా జస్టిసుపత్రికల మాత్రము ఈసంగతిని ఉపవిలేఖకును వ్రాసినటుల ప్రచురించెను. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు స్వరాజ్యపత్రికా ప్రతినిధిలో ముచ్చటించె

దుర్దతినామ సం||రం మాఖ శు|| ర, శనివారము

సుకవి తాకల్పవల్లి

[వేంకటాచార్యశర్వరకపులు]

అమృత సురభిర మృదు లతాం + తమలతోడ
నమృతమధుపకృత ఫలగుళు + చృములతోడ
నమృతరస మాధురీయూర్తి + వైస నిన్ను
గంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

భూతభక్త భవద్భావ + పుణ్యసీమ
శాశ్వతేచ్ఛాక్రియాజ్ఞాన + సాధసీమ
భూభువనస్వస్థమాత్రాంత + మూర్తి నిన్ను
గంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

అద్య పీఠ. కాలాంఘ్రి + ఛేద్య పీఠ
మిన్న పీఠ లోకాపరి + చృష్ట పీఠ
విద్యకాంతసహితన + దేవి నిన్ను
గంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

జనని! భక్త్యాభావమో + తుములు నాల్గు
నక్షరాకృతిఁ గనియో నీ + యాకులందె;
పుట్టుచున్నట్టిఁ గడవంగఁ + బెట్టఁ బట్టు
గొమ్మ లున్నవి తల్లి నీకొమ్మలందె;
అంబ! శృంగారంసనన + కం బనంత
రసమయతఁ గాంచె నీఫల + రసమునందె;

జన్మజన్మాంతగోగ్రవా + సనలు డెందు
మాత! నీవిద్య సుమపరిమళమునందె;
సాధపితృభక్తి శ్రీరామచంద్రమకును
గురువనిష్ఠుండు గఱపిన మెలుంగుటాకు
సత్యకీలంబు శ్రీహరిశృంగారపతికి
శీతల తేనెకాశకుంచురుటాకు

త్యాగధర్మంబు నాశించిధరణిపతికి
మున్ను పక్షులు నేర్పిన మొవ్వటాకు
భక్తిమాధుర్యంబు ప్రహరణబాలకునకు
నమరముని బోధచేసిన మలరుటాకు
భగ్యనూత్రంబుఁ బొందవోలెనునకును
జాత భీష్ముండు మాపినతల్లిరుటాకు

సాంఖ్యయోగంబుఁ దల్లికి + వైశేషమున
బోధచేసిన కపిలనిఁమురుటాకు
మోక్షతత్వంబు నరునకు + మొగ్గమునఁ
బరమపుత్రుండు దెలిసిన మండుటాకు
విశ్వజిహ్వత్రినీమూర్తి + వెదకి వెదకి
కంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

మృదుల నవనీతమున కంటె + మెల్లనైన
యలదలం జాల్పునీచిగురా కొకప్పు
డలుగులకుఁ గూడఁ బుట్టినట్లుగుట కేమి
కారణము తల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

చల్లనిసుధామరందం + సుంఘ జనుకు
చుండునీపువ్వురాజి శోభాకృష్ణవేళ
భూరకాశోలధార లొంగుటాకు నేమి
కారణము తల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

అఖిలము సృజించుకత్తి నీయందె గలదు
అఖిల మలంబుకత్తి నీయందె గలదు
అఖిల మడఁగించుకత్తి నీయందె గలదు
కాదె మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

విశ్వ మంతయు నీలోన + వెలుంగుచుండె
వెలుంగుచున్నావు నీవె యావిశ్వమందు
ఇది యెఱింగినభక్త్యాత్ము + లెఱిమఁచి
గలరు మాతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!—

తల్లి! నీపుట్టినిల్లు సంధనవనంబొ
వికటబుద్ధహృదయదకఁబకవనంబొ
జనని! నీయన్నిఁ దివ్యశేజంబునందొ
మూర్తివా కాంతగాధాంభోకారమందొ

దేవి! నీ పీఠంబులయది + దివ్యపద మొ
నిరతికయ దుఃఖపరిభూరి + నరకపద మొ
భ్రమణి బలమాటుఁ దర్జిలచి + పాలుపోక
కలత నొందుట మాపని + కాదు తల్లి.

ఎవరు నాటికోసీ మొఁక కత్తు తెచ్చుదొ
ఎపుడు చిగురించుకొనోసోయించి తెచ్చుదొ
ఎపుడు విరియించుకొనో? ఫణియించి తెచ్చుదొ
ఏది నీమూలమో? యుగ + మెచటఁ గలదొ
దెలిసి తెలియనిబుద్ధికోఁ + దెలియఁగోరు

నిట్టిసాంఖ్యప్రసక్తి మా + కేటికమ్మ!
మాడుగింజలకే యాజుఁ మొలక లైన
వేయిపూవులలో నూతంబుకాయలైన
నేవి యెటులైన నేమి? మా + కేమి గలిగె?

జనని! నీసన్నిధియె మాకుఁ + జాలనమ్మ!
వెన్నుఁ గానంగ నేరనిఁ జెంగలించు
విశ్వమూలంబుఁ దెలిసికోవెదకులాడు,
అననివైఁ బ్రాచులూడు కీటాభములకు
హరజటాజూటదర్శన + మానటమ్మ!—

భువనసంతాపి విలసిల్లుఁ + గనకవల్లి.
జలదవేళ నిరాజులుఁ జాతవల్లి.
శరదుదయవేళ రంజిల్లుఁ జలవల్లి.
నీకో కలకాల మొక్కపేసినయతి తల్లి!

తర్కరాధాంతముల మిన్నుఁ + దన్నుఁగాక
వ్యాకరణనూత్రముల జాల + నుల్లుఁగాక
అధిభౌతికదృష్టల + కందరాని
నిన్నుఁ గనలేదు సుకవి గా + కున్నవాడు.

సదమలాకాశవాహినీజలకణములఁ
గురిసి నిన్నుభిక్షించు + సరసుకంటె,
దేవి! నీకమ్మకొవ్వరిఁదేనఁ గ్రోలి
సాలి యాడెడుచేటియే + సుకృతి గాదె—

నీకుఁ గ్రొందరుగ్రుంజల నెన్నిటికో గూర్చి
సమృద్ధి నలంకరించు వసంతుకంటె
నమ్మ! నీవిచ్చుకొంజగు + రాకు మెక్కి
సాక్కి పాడెడుపిక్ నుదే + సుకృతి గాదె.

అమృతకరములఁ దనపి ని + నన్నలఁదేసి
కళలఁ బోషించుచుమిని + కాంతుకంటె
జనని! నీఫలరసముల + చవులఁ దెలిసి
సాలిసి పలికెడిచింతయే + సుకృతి గాదె.

తావతీమహాజ్ఞానంధకరంబు
సదమలామధువైకగోచరము తల్లి!—
వ్యాకరణమేశ్వరుని భవార్థునినండి
ధర్మకర్మవివక్షామూల + దాతుటకును
బుద్ధదేవుని మోహనమురళి నండి
దేవుకాంకసంగీతమూర్తి + వేదలుటకును

శంకరుని విశ్వరూపతేజఃజంబునండి
విశలవిజ్ఞానవిమలలో + వెలుంగుటకును
లక్ష్మణాచార్య మృద్రతోల్లాసలహరి
నిర్మలానందవీణికలో + నెగడుటకును

భక్త్యనూత్న సహితసప్రకృతినిహిత
తావతీన సుగంధ లతాంతకలిత
కృష్ణమకరందతేజందె + శారణంబు
కాదె మాతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!—

చల్లచల్లగ నమృతంబుఁ + జల్లుచుండు
నీవిరులపాదపీఠంబునీదఁ దేరి
కొల్లకొల్లగఁ దావులఁ + గ్రుమ్మరించు
నీవిలాసంపుటలరుదేనిమలఁ గ్రోలి

కమ్మకమ్మనిరుచుల మైశమ్మ గ్రమ్మ
నీగుచిఁపకృతలరసం + తాగించి
కొదలు తేలగ మనసారఁ + గోర్కులూర
హంబు చేకూరఁ బారకశక్తింబు మీఱ

మమ్మ ననయమ్మ నాడుకోనిమ్మ తల్లి!
మమ్మ సతతమ్మ పాడుకోనిమ్మ తల్లి!
మమ్మ నిరతమ్మ వేడుకోనిమ్మ తల్లి!
కరుణ గలతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!—

“పారాశరీయగ్రంథము”

వంగీయ సాహిత్యపరిషత్తు

[వంగూరి సుబ్బారావు.]

1894 సంవత్సరము ఏప్రిలు 24 వ తేదీన ముప్పదియంజి
పురుషు లీ పరిషత్తు స్థాపించిరి. వీరు మొదట శ్రీరాజా విన
య కృష్ణదేవుగారి గృహమునఁ గలిసికొని చర్చ లానయ్యుం
డిరి. వంగవాఙ్మయ చర్చలే వీరి ప్రధానవిషయము. రమేధి
చంద్ర దత్తు గారి ధ్యక్షులుగా సంఘము కృద్ధిచేసిరి. పిమ్మట
నొక యద్వైపామున నుంచిరి. ప్రస్తుత భవనము కాశింబజారు
మహారాజుగారి రచ్చినస్థలమునందుఁ గట్టిరి. 1908 సం॥ రమ్మలో
భవనము పూర్తియైనది. భవనమునకు వెచ్చించిన భవనము 88070
రూపాయలు. రమేధసుందరత్రివేది ఎం. ఏ. ప్రారంభము
నందు, పరిషత్తు కావ్యవత్సరమునండి మిక్కిలి కష్టపడి పని
చేసెను.

ఉద్దేశములు: వంగరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన చారిత్రిక
ప్రాచీనకల్పసాంఘికశాస్త్రీయ పరిశోధనములు - సారస్వతాక
వృద్ధికే గావలసినవి - ప్రోత్సహించి చేయుదుట ఇందుకై
వీరు స్వకపోలకల్పిగ్రంథములు - సంస్కృతము, అరేబిక్,
ఆంగ్లేయ భాషాగ్రంథముల భాషాంతరీకరణములు, వ్రాయించి,
ప్రకటించుచున్నారు. ఉత్తమగ్రంథముల వ్రాసినవారిని
ప్రోత్సహించుచున్నారు. బహుళకలించుచున్నారు. వంగ ప్రభు
త్వమువారిని, విశ్వవిద్యాలయము వారిని, విద్యావిషయకప్రయ
త్నములకు, రాజనీతులకు ఈ సభవాద పరీక్షతో పరిశీలించుచుం
దురు. వంగవాఙ్మయము, భాష, వీనికి నష్టము కలిగించు నట్టి
ప్రభుత్వమువారి విద్యావిషయకప్రయత్నముల వీరు సన్మార్గ
ములకుఁ దిప్పుచుండుదురు.

లెండనుయద్దేశము ప్రాచీనగ్రంథముల సేకరించి, రక్షిం
చుట. చారిత్రిక, ప్రాచీనకల్ప, వాక్య, కపాలనిర్మాణ, సాహి
త్య, శాస్త్రీయపదార్థముల సేకరించి చిత్రవస్తుప్రదర్శనశాల
నిర్మాణ మొనగట్టుట. మూడవది వంగీయ సాహిత్య, శాస్త్రీయ,
చారిత్రిక, వేదాంత విద్యార్థులలో మండిజ్ఞాన మభివృద్ధి యగు
టకు సాయపడుట. నాల్గవది శాస్త్రీయ వాఙ్మయ పరిశోధ

ఇట్టి కథాఘట్టముమీది గ్రంథములలోఁ గానరాదు.
పురాణకాండల విషయ విఘ్నములేదు. శ్రీకావళి మొకప్పుడు
కాండ రాజధానిగా నుండెననుటకు నవ్యుదాహరణ యాధారము
నాకేదియుఁ గానరాలేదు. ఇప్పు డక్కడ నించుమించుగా
ముప్పది కిలాశాసనములు గలవు. వానిమీద దట్టి ప్రశంస కా
రాదు. ప్రాచీనకాలమున నీత్యేత్రము చుహావైశివ మనుభవించి
నది. ఈ విషయము కొన్ని సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములందును
కాసములందును బ్రస్తావింపబడినను, కొన్నింటిని బేర్కొనక
దను.

పోయినది కదా! అహ! నీవెంత యదృష్టవంతుడవు! నీకున్న కాంతిలో- సంతోషంలో- సహస్రాంశమైన-నీరాజులకు-రాజాధి రాజులకు-జ్ఞానకర్తలకు-సాక్షాత్తులకు-సన్నయెడల-బ్రహ్మచర్యంలో నీ యేమవుతుందో? ఈ తామము లుండునా? ఈ యదృష్టము లుండునా? ఈ జననాశన ముండునా? ప్రపంచమంత పాడై యుండునా? సంకల్పసంకోచమే సర్వసౌఖ్యజనకము కదా! యని నాలో నేనేమో పడుగుపెక్క ననుకొనుచుంటిని. గంజాయిజడలు విప్పుచు తల వంచుకొనియే యాతడు కూర్చుండినగాని నానకం జూడనేలేదు. చూచుట కతనికి నాతో నేమిపని? నాలెక్కయేమి? మూర్ఖాభిప్రాయంతోనైన నాతని కేమిపని యున్నది? కటిన్నూనము చేయబోవు కానేయబద్ధాధి పతి-వొట్టెలో గూరుచుండిన డయాగెనెను సన్నిధికి చక్రవర్తి యొకడుపోయి నిలువబడెను, నా మహావేదాంతి యా మహాసంపన్నుని గ్రేగంటలైన నవలొకించినాడా? ఆయ్యా! నేను మహా సార్వభౌముడను, నీ కేమైన నుపక్రమింజేయుటకు వచ్చితిని. ఏదైన నేన నావలనఁ దైకొని నన్ను గృహాధిని జేయుచు యావిశ్వ భరావరిపాలకుఁడు డీవిరాగిభానుజిని బ్రాహ్మింపఁగ "నీ చిట నిలువబడగా నాతోట్టిపోని కెంత రావచ్చుది. నీవావకేతవామ్మ, నీవు నాకుఁ జేయు నుపకారమిదియే" యని యావలనుహంసవంతు సము ప్రభుభావతంసుతోఁ బ్రత్యుత్తర మీయలేదా? ఇది యెంతసంతోష? ఇదియెంత వింత? ఇది యెంత వైరాగ్యము? ఇంతకంటె విశేష మెకటి చెప్పెను. డయాగెనెను మనుజుఁడు. చక్రవర్తిగూడ మనుజుఁడు. మనుజునకు మనుజుఁడు చేయఁగల యుపకార మెంత? ఎంత మహాపకార మైన వైపాకమైనదీ చేయఁగలఁడు. కాని యాముష్మికమైనది చేయుట కతనికి సాధ్య మగునా? ఆకలి గ్రోచివుచ్చిన డయాగెనెనుగోడగుడ్డపెసరట్లు కావలయునా? పీఠలపులుసుకూర కావలయునా? దిగంబరుడైన డయాగెనెనుకు ప్లా న లు పట్టాములు కావలయునా? బిడ్డకు ప్రాకుర్ కావలయునా? ప్రపంచవిశాలతనుజూచి గోసి-గుహలో దూరి-తోట్టిలోఁ గూరుచుండి-యాతోట్టియే మిగుల విశాలమై యుండెనయేదప్పుచున్నది డయాగెనెనుకు పశువుల ఫావముల కావలయునా? సర్పారూపిని యగ్రహరములు కావలయునా. స్వతంత్రపు టాసానములు కావలయునా? ఏనియు నక్కరలే! తన యెదుట నిలువబడిన చక్రవర్తిపీఠంపై నెక్కువసేమియు నీయలేడే! ఇది యిదివఱకే విగర్జింపఁబడిన పదార్థములు కావున డయాగెనెను చక్రవర్తిగారిని నిరాకరించెనుటకుఁ గొంత యుప పన్నతగలదు మోక్షమీయగల మహా దేవ దూత యెవ్వఁడైన డయాగెనెను కెదుట నిలువబడి, చక్రవర్తి యాతని నడిగినట్లే యడిగియుండినయెడల డయాగెనెను ఆమహాదూతకు మ్రొక్క? మోక్ష మిచ్చుని యాపేక్షించు నేమో? ఏమో ఆయంశము వట్టుకీ కథలో నిక సందిగ్ధముగ నున్నది ఆనంశముమీద మన మతచరితములో తీసిపోయినది. పన్నిద రాభ్యారలలో నొకరు బొంతకుట్టుకొనుచు కూర్చుండిరి. ఆ యనమహావిరాగిమహాభక్తుఁడు. మహాభా. సావ్యతీపరమేశ్వరు లంతరితమున విమానారూఢులై పోవుచు నీచహారభావాలిని గాంచిరి. ఆమహాభావుఁడెవ్వఁడని పార్వతి పరమేశ్వరునడిగెను. ఆయన యొక గొప్పభక్తుఁడని శంకరుఁడు కాంకరికఁ బ్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఒకసారి యాతనియొద్దకుఁ బోవుకను పావ్యతీపరమేశ్వర ననెను. "ఎందులకుఁబోనివచ్చిని" భర్తయుచేతాభావమునఁ బం కెను. భర్తయుచేత హెచ్చినకొలది భాగ్యులుచేత యెక్కు వయ్యెను. భర్తవలదన్న కొలది భార్యవలదల యెక్కువయ్యెను. భార్య యేదైనఁ గోర్కొనినయెడల వెంటనే "ఊ" అని మగఁడు బ్రతిక బొకుపడునగాని ఊహుష్టా అన్న వాడుమాత్ర మెక్కుడు దక్కనేదు. ఇది మనలోకములో నే సిద్ధాంతముకొని యేప్పుడుండగాఁ బై లోకమువారు మనకంటె నెక్కువ యేప్పు చున్నట్లుపడుచున్నది. ఉడుక వెట్టినకొలది గోడ్డిగడ్డకలివా హారమగును,తడిపినకొలది నొడుగునూగులు వెక్కువ దట్టించిన కొలది తుపాకిదెబ్బ తీరవగును. వలదన్న కొలది వలతవాంఛ పురియుక్కును. పాపము! శంకరుఁడేమి చేయఁగలఁడు. "ఆతఁడు మనల లక్ష్యవెట్టుడు. ఆతనియొద్దకేల? మనదారిని మనముపోవుద మని" శంకరుఁడు కడపటిమాటలుగా భార్యకుఁజెప్పెను. "ఆతఁడు లక్ష్యముచేయకున్నయెడల మనకుగలిగిన లోపమేమి? పోకతప్ప యని పార్వతిపరమేశ్వరుని బలాత్కారమున నొప్పించెను. ప్రపంచమున జరుగు శుభాశుభకార్యము లన్నిటిలోను యాసాముకుఁ బదునాలగకాల వంతునతఁడు భార్యలాత్కారమున చేయఁ బడినవే. శుభములుఁజరిగినప్పుడు మన ప్రయోజకత్వముగ నే పటిసి పాటిపోవును. ఆశుభములు తలస్థించినప్పుడు మాత్ర మాడుదాని నోరు లైటబడును. కైకేయి భర్తను బలాత్కరించుటచే రామవనవాసము జరిగెనని కైకేయిని నిందించుచున్నారు. చూ య లే ది నిక తె మ్మ ని నీ త తా ము ని బ లా త

కం చు ట చేత నీ త కు లం కా ని వా స ము- గా మున కరణ్యోదము-నిశ్చించెనని యుక్కువారి నే నిందించుచున్నారు. సాంచాలి నవ్వుతోడనేకాదా యొక్కదెబ్బతో పాండవకారన వంశమంతయు బరశురామసేతి యయి:ది? వైస్వస్తిలో భవిష్య ద్భవ్యా యెట్లు మారునో తెలియును. కాని యాస్పష్టిలోమట్లు నకు సమస్తస్వధీనాశనముల కాడుడియే మూలకారణ మయి నట్లున్నది. ఇక్కడకు శంకరుఁడు శర్వాణితోఁ దిగి వైష్ణవభాగవ తోత్తమునియెదుటఁ బడినాడు. ఆభాగవతకాతని లెక్కయేమి? బొంతఁ గుట్టుకొనుచుఁ దలవంతుకొనియే యాతఁ డుకూ గు చుండెను. "ఆయ్యా నేను శివుఁడను. ఈ మె పార్వతి. మీ కేమైన వరము లీను వచ్చితిని. వేఁడుమని" శంకరుఁ డాభక్త వత్సల్యితోఁ బలికెను. ఆతఁడు మాటలాడలేదు. కన్నయిన నెత్త లేదు. అప్పుడుపార్వతి లోపయొ క్తయై "అయ్యా, వరము లిచ్చె దని సాక్షాత్కరించిన మహాదేవుని నిరాకరింపఁ బాడికాదు. ఈమహాసభావుఁ డవైష్ణవ్యప్రవాత. మోక్షముకంటె నీకుఁ గావలసినదేమి? అదియొక నియ్యటకు సంసిద్ధుడై యున్నాఁడు. కావున నుత్తమలక్ష్యము చేయకు. డ మామాటలను విని వాంఛింపు ము. నీకోర్కె వివరుండ మేమిటనుండి పోవువారముకాను" ని భక్తవత్సల్య మెచ్చరించెను. ఆతఁడు శలవంతుకొనియే "నే నే దైనఁ గోదకొనకుండ మీరిటు నుండి పోవుటచరగ దని యాచుచు న్నాగు కావున నొక్కకోర్కె బోదెను. నేను గుట్టుకొనుచు న్న నూదితోఁగూడ దాంమునయ్యనట్లు వరము దయచేయవలసి నద" ని మాభక్తుఁడు కోరెను. భార్యభర్తలు సిగ్గుపడి యంత ధానము నొందిరి ఈకథలో నెంత ప్రశస్తమైన నీతియున్నదో, ఎట్టి మహాత్మ్యప్రాంశము నీ యాభాగ్యులకుఁ బోధించుచున్నదో, మీకు సంతృప్తియుగాఁ జెలియును, గావున నే నింకకంటె విస్త రింప నక్కఱలేదు. ప్రధానాంశము నేటికంటెయున్నది. ఈ యనవసరాంశముతోనే నాలసింపదగదు.

నేనట్లు సంయలోని బావాజేయెదుటఁ గొంతనేపు నిలువఁ బడి యాతనిదృష్టి నావంకఁ ద్రిప్పుటకై నేకాకదన్న దగ్గిరిని. ఆతఁ డున్నట్లు జూచి "బైకో. బావో" యని పలికెను. ఈతఁడు వై వారివంటి విరాగియుఁగాఁడు. నేను వైవారివంటి గొప్పవాఁడను గాకపోవుటచే గాఁబోలు నీరేడు నన్నింకయదాదోక్తితో గౌర వించినాఁడని యనుకొనుచు నాతనియొద్దక్రింద నే కూర్చుంటిని. అంత నాతఁడు గంజాయి పత్రమును జలుములోఁగ్రుక్కి చెఱు ముకీచే నొప్పచ్చిచేసి కడముంతలోని బ్రాహ్మకృటిదీసి దానిని నంటించి చిలుముగొట్టుములోఁ బెట్టి పీల్చుమొనరిడెను. తండు నిముఁములు పిల్చి "బాట్టి లేవ" అని యాచిలుముగొట్టుము నాచేఁ బెట్టఁబోయెను. అంత నేను వలదని చేయియడ్డము నూడి "స్వామీ నేను సంసారలంఘకుఁడను. మీరు సంకపరి త్యాగులు. నాకేమైన పోధింతురా" యని యాంధ్రభాషలో నడుగ "మహానే బోలో" అని యాతఁడు నన్ను మందలించెను. ఉద్మాదాన నభ్యసించినవాడనగుటచే నేను నాకోకను దెలి పితిని. అప్పుఁ డాత డుద్మాదానలో నుభ్యసించెను. ఆతనిమాట లనుబట్టి యాతఁడు సత్యమైన మతిగలవాఁ డని నే ననుకొనలేను. అక్కడక్కడ నొక్కయ-శము సంభగ్ధమున నే కనబడుచున్న ది. తరువాతిఫో జి చెట్టెవారిదిగలెచ్చుది. నే నెట్లును నిర్ధారిం పలేకున్నాను. మీరు బుద్ధివంతులు. కావున మీరు యోజించి మీసంఘసభ్యులకు జదివి వినిపింపవలయును. ఏమో! తెలిసి నంతఃకేతుఁ డెలియును ఆతఁ డొసంగిన యుద్మాదానలోని యాభాగ్యసముచు నే నాంధ్రములోనికి వీలగునంతవఱకుఁ బరి వర్తన మొనర్చి యీ కందఁ ద్రాసితిని".

ఉపన్యాసము.

బాబూ! క్రిందను మీఁదను నొక్కటే పొగవలన గాని జ్ఞాన మెప్పుడుగారు. క్రిందిజ్ఞానమునకును మీఁది జ్ఞానమునకు గూడ నొక్కటే స్వారము. అమెకావారు సింగ్గీపువారు మొదలగువారు పొగవలననే క్రిందిజ్ఞానములోఁ బై నా రనిపించు కొనినారు. మన మీపొగవలననే (గంజాయిపొగ) వైజ్ఞానమును సంపాదించి క్రిందివారికంటెఁ బై నా రనిపించుకొనినాము. పొగ వేలిక యుగుటచే నాకిప్పుడు తెక్కలు వచ్చినవి. నే నిప్పుడు పక్షివలెఁ బైకెగరుచున్నాను. నీ విక్కడనే కూర్చుండుము. వైనుండియే మాటలాడెదను. ఈశుపంతు మంతయు నిప్పుడు శ్రోత్రప్రపంచములాగున గవ్వట్లుయ్యుది. మనబుద్ధి లోనే ప్రపంచస్థితి యగుచున్నది. కావున బుద్ధివారినయప్పు డెల్లఁ బ్రపంచము మారకతప్పుదు. అదిగో! గుట్టుములతోఁక వైపున మొగము లుంచి సవారిచేయుచున్న సవారులు. అదిగో! చూడు. గుట్టుములు తోఁకవంకఁ బరుగెత్తుచున్నవా? మొగము వంకఁ బరుగెత్తుచున్నవా? యనుశంక అక్కఱలేదు. అడ్డము గాఁ బరుగెత్తుచున్నది. అదిగో మనోదోరగారు గుట్టుముమీఁది

నుండి కన్ను గీటుచున్నాఁ. ఆ కన్నుగీటుచుచి 'నీలో దోరగారు నవ్వుచున్నాను. అనవ్వు-తనసోగమునుజూచి నవ్వి నాఁడేమో-యని యమృతాంజన ప్రకటనమువై నున్న కుటకు మాపుల-గుట్టులాడి కర్ణాటకపుఁ బట్టుచీర వైటను-సర్దుకొనఁ బోవుచుఁగినుట్లునుచున్నది. ఆఁడుది యనగా నాకుబ్రా ణము బావో. మాయుారిలో నొక కాంత ప్రపంచలంఘకులను రోసి-సంసారములుయై - భవతారకసాధన మపేక్షించి భర్త ను వదలివైచెను. మనము సంసారమును త్యజించినవారమే ఆమెయు సంసారమును ద్యజించినదే!

'మామజన్మనామ జన్మలుకునద పర్యాజ్' కబూతిర్ బాకబూతిర్ బాజ్ బావాజ్

(ఒకనన్నపు సమానబాతినస్తవ్రతోగూడును. కపోతము కపోతముతోఁగలియును. భైరవిపక్షి భైరవిపక్షితోఁగలియును) అను న్యాయముచేతను మనకు నామెకు మార్గంఁడేమాలయ ములో "మెలాభాత్" ఆయ్యెను. దైవ ప్రేరణమే యీ సమా వేశమునకు ప్రధానకారణమని-నమ్మి-చునమామెను శిష్యురాలిగఁ జేకొని-యోగాభ్యాసాదులను నేర్పి యష్టశుద్ధులు చేసిన పాద రసమునలె-బ్రశస్తముగఁ దయారు చేసితిమి. ఆ పై పట్టుకొను నప్పటికి జంగాడమగు లాగునఁ బాపకృత్ నొందించితిమి. చేత యాద్రవలన కాదుభుద్ధి యగునని యెంచి యామెను మదరాసు నకు దెచ్చితిని. ఆమె యెడలివారిది వస్తువులు దానాపానీకిం దను రసవాదప్రక్రియలక్రిందను బోవుటచేతఁ బై నడఁగఁత 'కోమాడ్జోలి' లిగి యామెచే భర్తవై మహావృత్తి న్యా జ్యెయు తెప్పించితిని. మనకోక్క యయ్యుంగారు న్యాయవాది ఆయన మొదటనుండియు యోగాభ్యాసాదిసాధనములయందట్టి రుచి కలవాఁడగుటచే నాకుశిష్యుడయి కోర్కెభుక్తు లన్నియుఁ దానేధరించి న్యా జ్యెయు నడిపెను. ఆ న్యాయవాది యామెను దనబండిలో నే కూర్చుండఁ బెట్టుకొని న్యాయస్థాన మునకుఁ దీసికొనిపోవుచుండే గాఁడు. ఇద్దఱులేతఁడుగా రాత్రి సముద్రతీరమున విజనస్థలమున బాతంబల్నానీపద్ధతు లన్నియుఁ బట్టువలతో ననుసంధించి కృపించేయుచుండేవారు. కైవల్య సాధనమున కొకరాత్రి యథాప్రకారముగాఁబోయి తిరుగవారు నావనకు రాలేదు. ఆఱుంకంకన్నము లైఁది. అప్పటినుండి ఇప్పటి వఱకఁవడలేదు. శిష్యురాలిట్లుపోవుటచే బుద్ధి గొప్ప 'కోక్రా' తిన్నది. అప్పటినుండియు మన స్సు నకుఁ గురువలేదు. అన్నిగడిలు నేర్పిన దగుటచే - గుక్క పికినట్లు - ప్రాణము పీకుచున్నది మొదలే అయ్యుంగారు. అందులో న్యాయ వాది. జూనియె యోగశాస్త్రకీష్యుడు. గురూజీ గొంతు లోనినాడు! బావో! ఆఁడుది సంసారములో కంటె యోగ ములో నెక్కువ యావశ్యకము నుమో! ఇది నీకు నేను జెప్ప ప్రధమపాఠము. ఈ యంశ మెదులకుఁ బోనిమ్ము. బహ్యస్థితియంతయు ఫిరాయించినదని నెలవిచ్చితిని గానా! అదిగో శిష్యులు గురువుగారిని బల్లవై నెక్కించుచున్నారు. చెవులుపట్టుకొని జూకాయించుచున్నారు. వేఁపతెత్తములతోఁ దట్టులుతేఱఁ గొట్టుచున్నారు. నీకువచ్చినచదువు మఱచిపోయె దవా? యాతఁడు డూడగొట్టమోయనిదెదరించుచున్నాను మహావ్యా నెత్తికెదావు. కాతిక్కిడదు. పుస్తకముక్రిందఁ బుస్తకము-చేతి లో గోడెడద. అదిగో! విను విను. రాట్టుముల చప్పుడు రైలు కూలలకంటె-మోటారుబండ్ల మొట్టకంటె-బట్టుబట్టుచునియెంత ధ్వని యగుచున్నదో-అదిగో-అదిగో! రాట్టుములధ్వనియే యుపాంగ మైనది. సముద్రమే పెద్దదయ్యెయ్యది, కర్మాగారము లన్ని టిలో గుప్పుగుప్పుచును పొగగట్టుము లన్నియు బోగమువారిడ్రు. నెవావో! ఏమిపడదుగా నాడుచున్నారు. బాట్టి మాఁడు. కాని యీ భిక్షుచీరలచే నీకేశ్యలకుఁ బూర్వపునాజాతులేదు. మను పటి మోక్షపోకులేదు. పాలముంజెలు మిఁపూటైలయి పోయినది లేనెట్లు తెలికపిండి యై పోయినది. గూ గూ! వారు పాడుచున్న కీర్తన వినుచుచున్నదా? బావో జీ విను.

కాంభోజి-ఆది

నిన్నుకోతి గాఁదీసి నేనాప్రభుఁడవు-నీకంటె నెమ్యుని నే నొల్లకోస్తాలోగ్రతకాంతను నేను పడరానిపాలులు బహు బహుభంగులఁ జేతి నేనక్కట! త్వరగనక జేపట్టి దరిఁజేప్ప కున్నను తహతహచేతను దాళఁ లేదురా! నిన్ను!

ఒకడు నూలిదిగో నాయెడిలోన నున్నది గడుసు కిడ్దరు కోకఁ గట్టిగాఁగట్టితి. చిడిబడి మనసును భద్రము చేసితి వడివడి రావయ్యా వైభవదేవేంద్ర! నిన్ను!

ఆరెరే! ఇదియేమి? ఇదియేమి! ముగ్ధుగోపాలుఁడు నూ లఁబడినాఁడే! వానికర్మము! అచేచే అదియేమి? అదోగ్ధును వాండ్ల చీఱలవై పెద్ద అక్షయములతో 'గాంధీ బోగమువారిడ్ర'ని నాయఁబడియున్నదే. గూ గూ! ఇది మహాదోషము కాదా

గాంధీ సిగరెట్లని గాంధీ చుట్టలని యున్నందులకే యిదివఱకు మనస్సున కెంతయో మోటుగా నుండగా విడిచిపెట్టావా? వీవీ! తప్పు తప్పు. "కంకరసావాగొట్టు" అను నెడల నెట్టి దోషమో గాంధీ సిగరెట్లనగ నంతదోషము! నూనూ ప్రజలకు లుట్టిపొ నుం! ఇంక నేను బ్రజలలో నుండడలచుకొనలేదు. నాకుం బ్రపంచ మంతయు నొక్కసారి ఆగిపోయినది. నెట్లెట్ల ప్లేషను గొప్ప ముఖాది గడిచుచున్నట్లును పట్టిగొం బట్టు కొంటిని. కా ల ప్రి మాం సి పో యి న ది. వ హ వా వ్సి ఏమియులేదు. వెనుకకు బోదు. ముందుకు రాదు. ఎక్కడి దక్కడే. ఆహా! ఇది యననానావాగులు క్రిందటి నెలం బదు మూడవలేడి నొప్పి చూతాకము కాబోలు. నెబానా! మంచి 'వడడు'గా జుగుచున్నది! ఏవో యొకటి రెండువీధులలో మూర్తియు రకంక నందేమున్నది. ఇన్ని వేల రెండుకాబుండే మూలఁదానిననో! మూటలు మోయుటకుఁ గూలివారడకు విరాగ ముదయించినదే. నిమిషమున కెన్నితలమైల్లో పరుగిడు విద్యుచ్ఛక్తియే ప్రాబుద్ధ్యలో స్తంభభావ మొందినదే! వేల కొలది విద్యుగాంధ్రంబొక్కసారి ధనులై రా యేమి? ఎవ్వరొ కనబడలేదు! అన్ని కొట్టలకు బైట వీగము లున్నవే! వర్షవలంద రే దేశమునకుఁ బోయి! కాల్వలై నన్న వీడే దొరకదు. ప్రాగ వలయు నన్న సోదా దొరకదు. తినవలయు నన్న నగటిపండు దొరకదు. అదిగో బాకొక! యొకడు మంచినీరు ప్రాగవలయునని కొట్టాయెంద్రకుఁ బోయి పర సరిగఁ దిప్పలేకపోవుటచే నీరు రాకపోవుటఁజూచి మంచినీటికికాద నీరుంతులమా యని నెట్టి నోరుకొట్టుకొనుచున్నాడు! వెద్దవీధిలో నున్న సోపానపు క్తు లవైమిరాయి తినవలసిన పిల్లలులేరు సరికదా రెట్టలువేయు కాకు లై నలే వేందుచేత! అక్కడక్కడ కేవల కొంతయల్లరి జరుగుచు న్నట్లున్నదే. ఎవరాయలకింక గాఢభూతులూ యెవ్వరెఱుంగదు. ఎవరిమట్టునకు వాకే మే మెఱుంగునుచున్నాం. ఆ! ఆ! మే మహింసావ్రతము కలవారము మేమాపనిచేయుచుమా యని యొక రణమున్నాడు. ఆ! ఆ! మాయం దభిమానముకలవాగు మమ్మే పరాభవితురా? యని యొకరణమున్నాడు. తుదకెవరు చేసి నట్లు! ఏమో! నేను నమస్తవాంధ్రుల నదలకొని ననాన్వితై యుండగా ఫిఫి నేనెట్టిపనిచేయుచున్నానని యొకడనుచున్నాం. నేను యోగాభ్యాసముచేత పుంస్త్యమే నాశనము చేసి కొంటినిగదా. నాశన నగున దేమని యొకడనుచున్నాడు. కానియేమి కర్మమాకానియిద్దఱు నడుమనన్న భక్తుగాలికి పండుకుటి కొడుకు! వారసాల పిల్లవై గూరుచుండుటకు వాడు ఊహాహూహి-వీడును హుహూ-హూహూ నాకువీడితో బనియేమి? ఎందఱు సన్యాసినులు కొడుకులుగన్నను వా రందర కనాధనాధుడైనై కేనే తండ్రిని. మనకా పటుత్వము లేకపో లేదు. ఆ పరాభిమానము లేకపోలేదు. ఎటువచ్చిన నన్యాయ వాది నాగొంతుకొనినాడురా. బాబా! మొదలే యన్యాయగా రు. అందుపై నన్యాయవాది. దానిమీద యోగాభ్యాసి. నాకొంప నట్టిచిట్టివాడుగా బాబా! లంక పొగాకుతో శబరి లంక దే గాలు పాటిపొ గాకులో చేబ్రోలుపాటిదేగాటు. ఆంధ్రజాతిలో యోగిని తత్వమే గాటు. ను న జా తి లో ప్లి డ రు తత్వమే గాలుబాబాబా! ఇటుదాన నైనను నేనే. దుగవా. డైనను నేనే. ఇంత నా తత్వపుఁ దమనా చూచుతో బాబ్బి! కే, కే, కే, అదే మి ఆధిశిరియే- ధ ర్మ ప త్ని యే- భ ర్త ను మెడ వైకే యి వై చి యింటిలోనుండి కంటివేయుచున్నదే! అన్యాయోగ్య భర్త పరశ్రీలోలుఁ డయ్యెనా యేమి? అయిన నేమి యింటనుండి గడిచియునా? బాబా! ఆ కాంతాశోమణి యే మనుచున్నదో విను. "పో! యావలకుబో. నీవు ఉద్దరుగుడ్డ భరించిన గాని నీకు నా యింటిలో నన్ను వెట్టును. పూట ఖాటి. టుం దిండువో, పనులయవో. పో! మాకు మెడలో మంశనూ శ్రమఁగట్టినంతమాత్రముచేయగలడు కాదు. ఉద్దరుగ, స్త్రమునధరిం చినవాడే! గాంధీటోపిచ్చెట్టి వాడే! దేశభక్తిగలమేముగగ్గయుచు మగడని పిలువదగినవాడు" నెబానూ. మిగిలిన శ్రీ లావీన కాం తకు మగభక్తులతో తిప్పుచున్నాడు. వైకే జాడగా బాబా అదిగో అరుంధతి! అదిగో బానకమ్మ! అదిగో సాగిత్రి! అన్యాయో! నైపు స్వర్గము క్రిందికి దిగుచున్నది. "వా కన్నులు దిరుగుచున్నవి. నానూ ఒక్క నిమిషమాత్రమే. అదిగో బాబా విను యిద్దరేపుఁ నుపన్యసించుచున్నాడు.

గీ తిట్లు వీరనలుగని + తిట్లు బోవు
క్రేట్లు ముద్దుల నడగును + క్రేట్లుబోవు
కట్టి కాఁగిలేదే దెగు + కట్టి దెగు
రువ కరుణచేత బోవును + రువనుబోదు.
మాయధారాశతనాబోవు + మాయబోదు
కాత్రవత కాత్రవతబోదు + మైత్రిబోవు

మిథ్య కథలుబోవు బోవు + మిథ్యబోదు
కట్ట నంచితే బోవును + కట్టబోదు.
మనసుచేత- వాక్కుచేత- గాయముచేత- గగ్గముచేతను
నవకారచూపు యైన నెవ్వరికి నొ న ర్ప కు ము. పగులు నీ కం త కే ను చేసినను సరియే. ప్రతిక్రియామాత్ర మెన్నడును జేయకుము. ప్రతిక్రియావాంఛను గూడఁ దగులఁబెట్టుము. "ఏను క్రి స్తేమి చేసివాడు? ఒకతెంపను గొట్టగా వేలొక్క తెంపఁ గూడ నిచ్చినాడు. ఏనుక్రి స్తెంతగొప్పవాఁడైనగాని యాతనిలో ను గొంత తప్పున్నది. ఒకతెంపను గొట్టినవాడు వేలొక్క తెంపను గూడఁ దానే గొట్టుచేమా? వేలొక్క తెంపను గొట్టుమని యొకనిని గోరుటకు నీ వెనడవు? నీకల్పివై యేమి మాట్లాడు? ఏమి యధికార మున్నది? నీవుకొట్టు మన్నతదే కాని యాతఁడు నిన్ను గొట్టకూడదేమి? నీ కం తి గ గ్గ ము న్న దేమి? అట్ల యన మొదటి తెంపకాయ నెవఁడు కొట్టుమనగ నతఁడు గొట్టివాడయ్యా! నిన్నొక్కఁడు తెంపవై గొట్టివాడు. ఏను క్రిస్తువలె నీవు రెండవ తెంప యాతనికిఁజూపింపకు. నీరెండుచేతులు జోడించుకొని హరిప్రసాదమ్ "హరిప్రసాదమ్, హరిప్రసాదమ్" వని గాఢముగఁ నను. ధింపుము. గట్టిగ నలుపుము. అకలలవానియిప్పుము. తరువాతిట్లు తెంపమీద గొట్టునో బ్రహ్మార్పణమువై గొట్టు నో! నీకు సహనము- సహనము- సర్వసహనము- తక్కు జేకేమి యు నుండఁగూడదు. ఆలిపోయిన సత్యః శ్రీపోయినసత్య! యా త్మజులు పోయినవరే! యనువుపోయినవరే! యదిమాత్రము పోఁ గూడదు. తిగ జుద్ధదేవుడు పలుకుచున్నాడు బాబా విను.

గీ॥ తిగవైగొలు పువ్వుల బ్రెంపుకంటె
తనదు కనుబుడచివీక్షో దగును జుమ్ము
ధరణిలో నందు మూలముల్ త్రవ్వకంటె
తనదు నెముకలు పెట్టికొక దగునుజుమ్ము॥

ఆహా! ఆమహాత్మునిమానయముఁ గరుణ యెంతరూ రము వ్యాపించినదో! ఆవ్యాప్తి జగతిలోనున్న యవకాశమే చాలనట్లున్నదే. బాబా మానటి యతుల కన్యకాశో తప్పయాని యమము జనబాహుశ్యమునకు దున్నాపము. ఇది వికాకర్మరేటు. జంగమపాణి లోకమునందే విత్తుచు వ్యాప్తి. సర్వజంతుబా లగమను కాగము విహృదమునను సమాప్తా- సందీప్తితో బ్ర బ్ధింపఁజేయు. ఆహింసయే పరమార్థధర్మము. స్వాధ్యక్షత్యాగము సర్వకర్మసహిష్టుతసర్వప్రసన్నతనము సర్వసహత్వము సంపాదించు టకంటె జన్మమునకు సార్థకత జేకేదియులేదు. ఇకే యుత్తమ జన్మము. ఇదివఱకే యాలస్యమైనది. నేఁదరించుడు. వాక్కు లలనఁ దరింపలేరు. పుస్త్రములవలనఁ దరింపలేరు. ఇంద్రియనిగ్ర హమువలనఁ దరింతురు. వై రాగ్యమువలనఁ దరింతురు. సంపూర్ణ సహనతచే దరింతురు. కాంతిచేదరింతురు. జగజ్జాధారుని పాద భక్తిచేదరింతురు. వీనిలో-యూ కా-నిమర్మము కాని-చాస్త్రలాభు ము కాని-కనుకట్టు కానిపనికిరావు. అనిని కెంతవరకువలకుండునో అంతవరకు నీకథోగతి తప్పదు. ప్రపంచవాంఛల నన్నిటిని భస్మ మెనర్చుము. ఆత్మకత్తి సంపాదింపుము. దానిచే నద్వయానంద మొందుము. ఆత్మకత్తిచే నైహికవస్తుసంపాదనమున కెన్నడు ప్రయత్నింపకుము. బ్రహ్మస్త్రము సంపాదించి పాణిహింసకుఁ దలపెట్టుకుము. యోగాభ్యాసమొనర్చి దోష్టరియాట నాడకు. నేవనదాంకవేస్తవై బంగారమును జేయుటకై ప్రయత్నింప కుము. ఆత్మగ్రహ మొనర్చి-పత్నిగమముకై ప్రామాదపకుము. వీనివలన మీకు స్వగాజ్యము రావచ్చును. కాని బాబా రాఁదగినది స్వారాజ్యము. దానినే యపేక్షింపుము. స్వదా దృష్టి దానినుండే యుంచుము బాబా దూతపు గుటిగొట్టవలసిన వాఁడేమిచేయునో యెరుగుదువా? గురికొంతవైగ లక్ష్మ్య ముంచికొట్టినగాని గుటికి దెబ్బతగుదు. మీరందఱు స్వాధ్య త్యాగపగులు, కాంతివత్తులు, సమానశీలులై తరించువఱకు నే నొక్కటే కథప మొఁగుచున్నాను. వినుబాబా విను. ఇదిగో యాద్దపు ముడిగూడ దీయుచున్నాను. ఎంతపొడుగుగడ్డ మో చూచితివా? మీరందఱు తరించువఱకు నే నీకడ్డమును దిరుగముడి చేయను. శత్రువిజయ మొనర్చి భీముడు ద్రాపనికి వేదీసంహార మొనర్చిపట్టు మీరు వేదాంతులయిన పిమ్మట నేను దాడిసంహార మొనర్చును. అదిగో! అంతరిక్షమునకు గుక్క మొలుగుచున్నది. పో! ఇకనీవు పో. నీవు తరించితివి. నీవితరు లను దిరింపఁజేయను. కాంతి త్వము చేతఁబుచ్చుకొని యూ రూర దిరుగుము. ఆత్మన తస్వర్థభూతానియనునది యాచరణము లో నుండు. పో పో.

ఓం కాంతి గాంతి గాంతి.

ఆనుజ్ఞ నిమి

ఉ. "ఎక్కడికాంతి నేన? మన మెక్కడ పుత్రక? యిట్టిచెయ్యము ల్లక్కుము, లేదయేని తలిదండ్రుల మేమిటనుండ బాములం జిక్కెద" వందులల్లెదరినీ! తమియింపు మెదని నీకుఁగై పెక్కి యవాచ్యమేను వచ్చియించిన కాంతముఁబూని తల్లిగో! గీ. జనని! యిది కన్యమిది సుఖమిది తలంచు జనునకేదైన మహిలోప సాధ్య మగునె? తరుగకుండిన కజ్రంబు మెఱయఁగలదే? కన్యపూజ్యము గాని సుఖముగ్గలదే? చం. కరమున సోకరాని శతకంటకుము ల్లిరియించియున్ననో హరికుసుమోత్పరయ్యునకు నాస్పదమై విలసిల్ల దే! వనాం తరములలో గులాబి. సతతమ్ముకడెడుంగున మంచియుండును సీరముగ, దీని నుంత పశిలన సేసిన మేలు తల్లిగో! గీ. ఇంచువేడుకఁ గడతి మధించువేళ విషముబుగ్గ జనించిన పిదప నవ్వుత మేర్పడినవీరి గడ్డంబు లెల్లఁ గడచి సుఖము లలరుచు నుండుననూవే! తల్లి! చం. ఆనువుగ కాంతి నేమడ నై జననానకిం బ్రియమ్ముఁ గూ ర్చనియెడ నే నధర్మముల పాలయిపోవుదు, దానిచే నడం గునుపురుషార్థమర్థిలగ్రహుండనై యటులఁబింకం తెభాం దింక దగనాచరించుచు గతి నిర్విదనాడట మేలు తల్లిగో! కం. వీరకటి సని క్రొవ్వెలుఁగుం బ్రాకటముగ నిచ్చురీతి బాధలవడి నే నేకడకునైన సుఖముం జేకొందను ముదల యిమ్ము. చేరెదదల్లి

—సోధిధరుడు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘము.
ఆదాయవ్యయ అప్తమప్రచురణ

గౌరవ సంపత్తులము జనవరిమాసము
జమ: కోశాధిపతివద్ద నిల్వ రర-౧౩-౦, బ్యాంకరువద్ద నిల్వ ౧౮౮౧-౦-౦, కార్యదర్శివద్ద నిల్వ ౧౮౮౧-౧౧-౦, తిలకు స్వరాజ్యనిధి (పత్రేకనిధితో) ౯౭౨-౧౧-౬, సభ్యులచందా ౬-౧౮-౦, నడుతునెత పనిముట్ల తాలూకు ౦-౦-౩, దూది తాలూకు ౩౭౭-౨-౧౦, నూలు తాలూకు ౨౧౧-౧౦-౩, స్వదేశీవస్త్రముల తాలూకు ౨౮౧-౧౦-౧౮, యితరవస్తువు ౨౮-౧౦-౦, వెరసి ౨౩౦౧౭-౧౨-౭.

ఖర్చు: కార్యాలయపు ఖర్చు ౬౮-౧౮౮౮, ప్రచారపు ఖర్చు ౯౭-౧౧-౦, ప్రచారకుల వేతనములు ౯౯-౯౯, భీమ వరం బాతీయపాతకాలకు యిచ్చినమొత్తం ౮౯౦-౦-౦, యేలూరుతాలూకా సంఘంవారికి యిచ్చినమొత్తం ౮౦౦-౦-౦, దూదితాలూకు ఖర్చు ౧౬౭-౦-౬, నూలు తాలూకు ఖర్చు ౩౯౮-౧౦-౩, స్వదేశీవస్త్రములకై ఖర్చు ౨౭౬౮-౨-౦, పత్రకులు వస్త్ర కాలకు ౬-౦-౬, యితరచిల్లి ఖర్చు ౭-౧౧-౦, ప్రచారకులకు అడ్వాన్సుగా యిచ్చిన మొత్తము ౧౮౯-౬-౦ కోశాధిపతివద్ద నిల్వ రర-౧౩-౦, బ్యాంకరు వద్ద నిల్వ ౧౮౮౧-౦-౦, కార్యదర్శి వద్ద నిల్వ ౧౩౬౯-౧౦, వెరసి ౨౩౦౧౭-౧౨-౭.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి (వివరం)
తా. బా. చాటపర స్వరాజ్యసంఘము ౧౦౦ ౦-౦, గాంధీగారిమధుపు యేలూరు ౦-౨-౦, ఫులకర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు, ఆకివీడు ౨౦౦-౦-౦, జానూడి రత్నమ్మఅనే లక్ష్మిమ్మగారు ఆకివీడు ౧౧౦-౦-౦, పెమ్మరాజు శ్రీరాములుగారు వీరవాసం వివాహకుట్టు ౮-౦-౦, నామప్పి గారికం కరుగారు యేలూరు ౦-౧౩-౬, కొల్లిపర శేవయ్యగారు కొడ వంచిలి ౨-౮-౦, ధూళిపాటి వీరావధానులుగారు కాలకి ౨-౦-౦. వెరసి ౮౧౬-౩-౬.

ప్రత్యేకనిధి.
పెన్యన్స్ వెంకట్రాజుగారు మహాదేవపట్నం, ౮౦-౦-౦ పేటిటి భీమయ్యగారు ౮-౦-౦, కానూరు ఆగ్రహారం, వి. ను బ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిద్వారా ౨౮-౧౨-౦, వెరసి ౬౮-౧౨-౦. సభ్యులచందా.
కానూరు ౮౦ గురు సభ్యులు ౧-౦-౦, కాలకి ౮ గురు సభ్యులు ౧-౧౮-౦. వెరసి ౬-౧౮-౦.
(సం) దండునారాయణరాజు,
కార్యదర్శి.

ప్రాంతీయ వార్తలు

గోవిందప్పనాయకరు సేకందరి స్కూలు:— టిల్లుబాయి సుసంఘము సభ ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ సాయంత్రం సాతకాలభవనముగా జరుగును. ప్రాతినిధ్యములు సభకు రావలసివును.

డాక్టరు సుబ్బరామయ్యగారి రాజీనామా:— చెన్నైలో రాజనసభ్యులగు మహామంత్రి జమీందార్లు డాక్టరు సుబ్బరామయ్యగారు తమ కార్యదర్శిపదవికి రాజీనామా ఇచ్చిరి.

శ్రీనిగిరి శాల:— ఆంధ్రవిద్యా విధియందలి గో కళాశాలలో శేషసాయంత్రం 4-15 గంటలకు ఒకసారి కచ్చేరీ జరుగును. విద్యార్థి కృష్ణమౌళిగారు పాటపాడెదరు. చాడ య్యగారు ఫీట్లు, గోపతి నాయకంబిగారు మృదంగము సీతారామయ్యగారు మోర్సింగు వాయిద చెదరు.

శిశువులకు పాలు ఉచితముగ నిచ్చుట:— మింటుస్ట్రీలు 61 నెంబరునందు స్థాపించబడిన డాక్టరు రామరావుగారి మెమోరియల్ డిస్పెన్సరీ పేరుగల హాల్ముందు ప్రతినెలము ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు సంవత్సరమునకు లోబడిన శిశువులకు శుద్ధిచేయబడిన పాలు ఉచితముగ నివ్వబడును.

చెన్నైలో ఆంధ్ర శాంతిసైనికులు:— ఈ నెల 3 వ తేదీ సాయంత్రము పచ్చయ్యపేట రాకాలవద్ద సుద్యుష్టాన నిషేధమును గూర్చియు, విదేశశస్త్ర బహిష్కరమును గూర్చియు, స్వదేశశస్త్రస్వీకారమును గూర్చియు, హిందూ మహమ్మదీయ క్రైస్తవ ఫార్మ్ యూథులు మున్నగు భారతజాతుల వికమత్యమును గూర్చియు, పంచమజాతుల అంటుదోషమును గూర్చియు, కొంద శాంతిశాంతిసైనికుల లుప్త్యనించిరి. బహుజనులు గుంపుగూడిరి. గోమకుట్ట వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారు, గడ్డే రంగయ్యనాయకుగారు, గండి నూర్నారాయణ శాస్త్రిగారు, సీతారామయ్యగారు, నందన వెంకట్రామయ్యగారు రామారావుగారు మున్నగు శాంతిసైనికులు అచ్చట నుండిరి. నెడనందిపాడు వాస్తవ్యులు కోన వెంకట్రామయ్యగారు వర్మ పాననిషేధమును గూర్చి అతి గంభీరముగా నుపన్యసించిరి. ఆంధ్ర శాంతిసైనికులు ప్రతిదినము సాయంత్రము నగరమానందు అచ్చటవచ్చుట ఈపన్యాసములు గావించుచు విదేశశస్త్రబహిష్కర మద్యపాన నిషేధానులను ప్రజలకు బోధింప నిశ్చయించిరి. అవి విశేషము లొకట ప్రాయమున్నయ్యెను.

ఆంధ్రాగారము:— జనవరి 19 వ తేదీ తపాలాలో మాసిపోని మా స్టీపురు 3 వ తేదీ ఉదయం బొంబాయి చేరెను. అదేస్టీపురులో ఆంధ్రాగారమువచ్చిరి. మహమ్మదీయులువారికి స్వాగత మొనరిరి.

కలకత్తాలో మాంగోకనునందు టూటరు సాంస్కృతిక బుద్ధునందు కొందరు గుట్టులులపయి పండుమ కట్టుచున్నారని పోలీసువారికి తెలియుటచే 4 వ తేదీన పోలీసువారు కలబుద్ధును ఆక్రమించి 150 మంది నిర్బంధించి కొన్ని తెగి-పుస్తకములు మున్నగువాటిని స్వాధీనముచేసికొనిరి నిర్బంధింపబడినవారిలో కొందరు జామీనువీడ విడుదల చేయబడిరి. నిర్బంధింపబడినవారిలో 50 మంది ఆంధ్రీయులు.

దండ్లకు

రామచంద్రపురం తాలూకా దండేరు గ్రామ వాస్తవ్యులగు రావిపాటి నర్సయ్యారాయణ గారు శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగి తమజీవితమును సార్థకము నొందించుటయే గాక దండేరు పాటలకు మార్గ దర్శకులై కందలకు, నేను దండేరుపాటల పక్షమున వారికి కృతజ్ఞతాభావ్యకవందనము లర్పించుచున్నాడను. —జింతా వెంకట్రావు.

వెంగళూరు నందున్న భారతశాస్త్రీయ ప్రతిష్ఠాపత్ర ఉపయోగమును గురించి పరిశీలించి సలహా లిచ్చుటకై ప్రభుత్వము వారికి విచారణసంఘమును నియమించిరి. ఈసంఘమునకు శేంబ్రెడ్డి విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన సర్ జియం శె పోపుగారు అధ్యక్షులు. ఈసంఘమువారు నివేదికమును ప్రకటించిరి.

చో, ఆ బాధ్యతయంతయు వారిపై నిలిచియుండును. శాసనోల్లంఘనమును ప్రజలు విధి లేక ఆరంభింపవలసి వచ్చును. రీడింగు ప్రభువుగారు ఇంతవరకు చేజిక్కిన యవకాశములను జారవిడిచి, నిర్బంధములను తరణ్యముగ గైకొనిరి. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించిన యనుకూలమార్గమును వారు స్వీకరింపచో, రాజప్రతినిధిగారు తామెవ్వవలసిన భర్తయును పూర్తిగ విడనాడినవారియొక్కరు. రీడింగుప్రభువుగా రింతవరకు, రాజనీతికాశలమును ఎంత మాత్రముగను పరుపలేదు. ఇప్పుడునును కనుబటచెదరో లేనో చూడవలయును.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమునుగూర్చి జయంతి రానున్న పంతులు గారు, డిల్లీ శాసనసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానమునకు ప్రభుత్వ సభ్యులు ప్రతి కూలముగ మాటలాడుచు, తీర్మానము చెప్పుట కిది సమయము గాదను మాటలుపాడుచును నిరూపించిరి. ఈతీర్మానమును ముందుగ మద్రాసు శాసనసభలో తెచ్చియుండవలసినదని సర్ విలియం విశెంటుగారు నుడివిరి. రాష్ట్రనిర్మాణమున కగు ఖర్చును మోయజాల మను నిస్సారమగు వాదమును, వీరు తెచ్చిపెట్టిరి. తమిళప్రమాఖు లగు రా. బ. టి. రంగాచార్యులగారు సయితము, ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణమున కిపు డపుడే తొందరలేదని పలికి, వ్యయభారము నొక కారణముగ సూచించి, పంతులుగారి తీర్మానమును అధికారులతోపాటు ప్రతికూలించుట విచిత్రము. వీరి కింకను, ప్రజాపరిపాలనానూత్రము గోచరించినటుల కనుపింపదు. పంతులుగారు తమతీర్మానమును తుదకు ఉపసంహరించు కొనవలసినవచ్చెను. ప్రస్తుత సంస్కరణ విధానములేద, ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణము త్వరలో కొనసాగునను నాశ కనుపింపదు. స్వపరిపాలనము సిద్ధించిన పిమ్మట, భాషాపయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణమును ముందుగ కావింపకమానరు. కాంగ్రెసు సభవారిపుడు, దేశమునంతను భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజించిరి. స్వరాజ్యానంతరము, ఈవిభాగమే కొనసాగుననుటకు సరియములేదు.

వర్గీకరణకుట సభ

కాంగ్రెసు వర్గీకరణకుట సభ యందు, విదేశములలో కాంగ్రెసు ప్రచారమును కావించు విషయమును యోచించిరి. ఇందునుగురించి కార్య విధానము మొకదానిని గాంధీ మహాత్ముడు తయారు చేసి రాబోవుసభ యందు నుంచునటుల తీర్మానించిరి. సహాయనిరాకరణ వలంబు లగు న్యాయవాదుల కిచ్చే కనిధి వ్యయపడినపిమ్మట, కాంగ్రెసు నిధినుండి వారికి ధనసహాయము జేయుటకు నిశ్చయించిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

ఉపాధ్యాయుడు-విద్యార్థి

పాఠశాలలో ఒకవిద్యార్థి తన్ను ఆకడముగ కొట్టెనని ప్రధానోపాధ్యాయులను పి. మన్నునిగార్తె కేసు తెచ్చెను. పాటపూట నలు జడ్జిగారు కేసువిచారించి ప్రధానోపాధ్యాయుడు విద్యార్థికి 150 పాపముల పరిహారములయొనని తీర్పు చెప్పెను. ప్రధానోపాధ్యాయుడు మోక్షార్థముగా అపిలుచేసెను. న్యాయమూర్తులు టిల్లు ఫీట్లుగారు వెంకటసుబ్బరావుగారు కేసు విచారించి ప్రధానోపాధ్యాయులు నిర్దోషులనియు; విద్యార్థి మిశముగ దండించుట నేరము కాదని తీర్మానించి నవోజడ్జిగారి తీర్పును కొట్టివేసిరి. అప్పుడేలు జనరలుగారు విద్యార్థిపక్షమునను సి. మాధవజ్ఞ నాయకుగారు ప్రిన్సిపాలు పక్షమునను వాదించిరి.

చును, శేషల్లు, బాపల్లు, సత్యేనపల్లి, గుంటూరు తాలూకాలలో తమకు భూములు గలవనియు, పొన్నూరునందుజరిగినజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘటిత్యమునందు పన్నులను నిలుపుదలజేయవలెనని నిరూపించిన ప్రదేశములలోని భూములకు వేనికీనితాము పన్ను గట్టి యుండలేదనియు, పన్ను కట్టవలదని రియతులకు తాము వ్రాసియుంటిమనియు సూచించిరి. అసత్యములను ప్రకటించి, నాయకులను పరిహసించినంత మాత్రమున, ప్రతిపక్షులకు గలిగెడి లాభముగాని, నాయకులకు గలిగెడి నష్టముగాని ఉండనేరదు. కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానముల ననుసరింపలేక, సహాయనిరాకరణవలంబు లొకవేళ వెనుకకుదగ్గినను, ఆధికారవత్తుమువారు సంతసింపనక్కరలేదు. ఇందువలన ప్రజాశయసిద్ధికి కొంత కాలవిలంబము గలుగవచ్చును. కాని, దేశమంతయు నేకగ్రీనముగ కోరుచున్న కోర్కెలను సఫలపరుచుటకు మార్గ, ప్రజలను తీవ్రనిర్బంధముల పాలేయించు, మీనుమిక్కిలి నిర్బంధములకు వారు తాళలేకపోయిరిని పరిహసించుట, అవమానకరము.

గాంధీమహాత్ముని లేఖ:

రీడింగుప్రభువుగారి కొనంగిక హితము

బర్మోలీలో తాను శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభింపకముందు, రాజప్రతినిధిగారికి సమాధానపురస్కరముగ హితము నొసగుట భర్త మని ఎంచి, గాంధీమహాత్ముడొక లేఖను వ్రాసెను. బొంబాయి సమావేశ సూచనలను అంగీకరించి కాండుటేలిలు సమావేశమును కూర్చుటకు రీడింగు ప్రభువుగారు ఇంతవరకు పూర్వొనలేదు. అయినను గాంధీమహాత్ముడు తాను తెలుపవలసిన హితమును తెలిపి, కర్మకర్తభర్తయును నెరవేర్చెను. ఇంత కన్నను సామనస్యముగ ప్రవర్తించుటకువీలుండదు. దేశమునందంతలను, ప్రజలజన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించెడి నిర్బంధములను ప్రారంభించినను, సమాధానము నిమిత్తము బొంబాయి సమావేశతీర్మానములను కాంగ్రెసు వర్గీకరణకుట సభలో రంగీకరించునటుల గాంధీమహాత్ముడు చేయగలిగెను. ఇటులయినను, ప్రభుత్వమువారు రవలంబించెడి నిర్బంధములు నానాటికి తీవ్ర మగుచున్నవి. అందుచే, శాసనోల్లంఘనము నవలంబించుటకు, దేశము తొందరపడుచున్నది. ప్రస్తుతము బర్మోలీలో మాత్రము తా నీవద్దటి నవలంబించెదననియు, డిల్లీవరతులు పూర్తి యగుచో గుంటూరు జిల్లాయందలి నూర్పుగ్రామములలో దీనిని కొనసాగింప తా నొడవవచ్చుననియు. మహాత్ముడు వ్రాసెను. బర్మోలీలో దీనిని ప్రారంభింపకపూర్వము, ప్రభుత్వపద్ధతిని మార్పుకొనవలసినదని గాంధీమహాత్ముడు రీడింగుప్రభువుగారికి సలహా నొసగుచున్నాడు. సహాయ నిరాకరణము నవలంబించిన నిర్బంధితులనందరనువదలిపెట్టి, వార్జన్యరహిత సంచలనముతో జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ ప్రభుత్వము వారుఇకమీదప్రవర్తించవలయుననియు, పత్రికలకు స్వేచ్ఛ సెనగవలయుననియు, మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఏమదినములలోనీవిధమున ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచో, నిర్బంధమునుండి వెలువడెడి నాయకులు మరల యోచించి నిర్ణయించువరకు, తాను శాసనోల్లంఘనము నాపుదల జేయించెదనని, మహాత్ముడు తెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధితులను వదలి, వార్జన్యరహితమగు నుద్యమము జోలికి జూకుదుచో, సమాధానము త్వరలో గునుటకు కవకాశము గలుగును. మహాత్ముడు విశాలబుద్ధితో నెసరిగిన యవకాశమును రీడింగు ప్రభువు గైకొని, దేశమును శాంతిపరుపక బోవు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(సం.)

పన్నుల నిరాకరణ - దేశభక్తుడు విమర్శకులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట

బెజవాడలో అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారిని పట్టుకొనుట

విచారణసంఘమువారు పెదనందిపాడు మున్నగు నాలుగు ఫిరకాలను పరిక్షించి సత్తెనపల్లి మున్నగు నాలుగు తాలూకాలను పరిక్షింపజేయుట

గుంటూరుకలెక్టరు పన్నులనిరాకరణబోధనము రాజద్రోహముని ప్రకటించుట

గుంటూరులో కల్లుపాటలు - ఆశ్శోలంఘనము - 20 మందిని పట్టుకొనుట - ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ - రామమ్మగార్లను పట్టుకొని వదలిపోవుట

బ్రహ్మాండం నరసింహం - అద్దేపల్లి రామశేషయ్య - కక్కరాజు సత్యనారాయణగార్లను పట్టుకొనుట

శృంగవరపుకోటలో కల్లుపాటలు పూర్తిగా విఫలమగుట - ప్రచారకులు గోవధను మానిపించి 20 ఆవులను కాపాడుట

గుంటూరు పాండలము

పన్నులు చెల్లించుట

కొండ వేంకటప్పయ్యగారి ప్రత్యుత్తరము
మీరు పన్నులను చెల్లించితిరని కొన్ని ప్రతికలు మీపై నింద మోపుచున్నవి, నిజమేనా అని యొకరు దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యగారిని గుంటూరులో 3 వ తేదీని ప్రశ్నించిరి. "నాకు లేవల్ల, భాపల్ల, సత్తెనపల్లి, గుంటూరు తాలూకాలలో భూములున్నవి. బొన్నూరు తీర్మానమున నిర్ణయించబడిన ప్రదేశములో నున్న భూములకు పన్నులు చెల్లించలేదు. గుంటూరు భూములకు గూడ నేను పన్నులను చెల్లించలేదు. బొన్నూరు తీర్మానము లోని ప్రాంతమునకు సంబంధించని గుంటూరు భూములకు నా సమష్టి సోదరుడు పన్నులు చెల్లించెనని నాకు తెలిసినది. గుంటూరులోనున్న తక్కిన భూములకు నేను చెల్లించలేదు. పన్నులు చెల్లించరాదని నిర్ణయించబడిన ప్రాంతమునకు చేరని భూములపన్నులకు మండలసంఘమువారి అనుమతి బడయకుండు ఎవరును చెల్లించక నిలుపుటకు వీలు లేదు. గుంటూరుభూములకుగూడ పన్నులు చెల్లించవలదని నేను నా సోదరులకు తెలిపితిని. నాభూములకు పన్నులు చెల్లించవలదని నాకై తులకు త్రరములు వ్రాసితిని. ఇంతవరకు యేపన్నులను చెల్లించలేదు" అని దేశభక్తుడు తెలిపెను. ఇతరులనుగూర్చి ముందు తెలుపబడునని గుంటూరు విలేజుకును స్వరాజ్య ప్రతికకు 3 వ తేదీని తుదిసంపెను.

గుంటూరు కలెక్టరు ప్రకటన

రెవిన్యూ డివిజనులు అవీర్య, తహశీలుదార్లు, ప్లెవలు అఫీసర్లు గుంటూరు జిల్లా గజెటులో 31 వ తేదీన ప్రకటించబడిన యీ క్రిందివిషయమును గమనింపవలెను. ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీవరకు జనవరి వాయిదా చెల్లించినవారు 1831 ఫస్ట్ లో చెల్లింపవలసిన మొత్తపు కిస్తు, సెన్సు, వాటరు టాక్సు మున్నగు వాటిని, సంపూర్ణముగ ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనాడే చెల్లింపవలెను. ఇట్లు కిస్తు చెల్లించకయుండువాపట్టికను గ్రామెవ్విగారు ఫిబ్రవరి 11 వ తేదీలోగ్గర యారుచేసెదరు. అంతలోగా రైతులు పన్నులు చెల్లించియేదల పన్ను అంతయు ఒకపర్యాయమే వారిపై పనులు చేయబడుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయవలెను. ఈవిషయము అందరికి తెలియజేయు సమయగ ప్రచారణము చేయవలెను.

గుంటూరుజిల్లా - పన్నుల నిరాకరణము

ప్రభుత్వమువారు ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీన క్రిందిప్రకటనమును గావించిరి.

"జనవరి ఆఖరుకు, ఫిబ్రవరికి 3 వ తేదీ వరకు గావలసిన

1473000 రూపాయలకు 4 లక్షలకు మెగా పనులాయెనని గుంటూరు వార్తలను దెలియుచున్నది. అయితే ఆజిల్లాలో నిధిరకల్లా ఈ యనియుతులు ఇప్పుడీయ ప్రారంభించుచుండి తనియు గ్రామెవ్విగారు తిరిగి పనిలో ప్రవేశించుచున్నట్లు అనుచు నూచనలు గానించుచున్నది. గ్రామెవ్విగారు తమ పనులకు రాజీనామా నిచ్చినవారు కాంతివైసికలను వారు గడ్డివామివొడ్లకు నిప్పు పెట్టించెద రనియు, ఆస్తి పరారు జేసెదరనియు భయముచే నట్లు చేసిరి. ఇట్లే రైతులు గూడ కిస్తీలు చెల్లించినవో బహిష్కరించెద రనియు బాధపెట్టెద రనియు భయముచే చెల్లించు కుండిరి. కొందరు వ్యక్తులు మదరాసునకు వచ్చి తాలూకా ప్రెజిడెంట్ లకు మనియ్యారులు జేసినప్పటికియు గలవు. ఈ ఆందోళన నాయకులు గూడ పన్నులు చెల్లించక ఆస్తి పోగొట్టుకొన స సిద్ధులుగా లేదని దెలియుచున్నది. కావున ఇప్పుడు ఈ వ్యక్తులను కీయవలసిన కక్షనంతను ఫిబ్రవరి 10 తేదీవరకు చెల్లింపవచ్చునని తీర్మానింపబడినది. మొదటి కిస్తీలది ఎవరైన తమంతట తాము చెల్లించిరని కరువాతి కిస్తీలకు జిల్లాకలెక్టరులు తొందర పెట్టకండవచ్చును. కిస్తీ ఈయవలసినవోజుకు వారమురోజులు వెనుక చెల్లించినవారు ప్రతేక కారణమేమియు లేకన్నవో అధిక పోలిసుదగ్గర వారి వ్యయము భరింప నక్కరలేదు. ఇప్పుడు అధికపోలిసులు నూరుమందిమాత్రము గలరు. ఇంకా రెండువందలమంది పోలిసుదగ్గరను నియమించెదరు. పెదనంది పాడు ఫిర్కాకేగాక మిగిలిన కొన్ని ప్రదేశములలో గూడ వీరు నియమింపబడిరి. అందుల కగుద్యయమును రైతులు భరింపవలెను. అట్లు ఈయక పోయియేదల వారు భూములను పోగొట్టుకొన వలసివచ్చును.

కొంతకాలబయలు, సాయుధకలకులును నివిలు అధికారులకు సహాయము చేయుటకు బంపబడిరి. ఇందులన రాజభక్తియుతులు ధైర్యము గలిగి యుండవచ్చును.

నిరాకరణవాదులు సైనికుల చర్యలను గూర్చి యబద్ధములు ప్రకటించుచుండిరి. చెన్నపురి 20 తేదీ హిందూ ప్రతికలో ప్రకటించబడిన ఘోరనేరారోపణము ఖండింపబడినది. ఆప్రతిక గూడ దానిని ప్రకటించినందులకు విచారము దెలిపెను. పరమారులో గ్రామస్థులు అమృతందున సాయుధకలకల్యోగి 3 కోళ్లను తీసుకొని ఖరీదు నిశ్చివేయగా సిపాయిలు లూటీ జేసినని ప్రకటించబడినది. జిల్లాగుర్రము సైనికుల జూచి భయపడి పోల్తాచేయగా, జిల్లాలోని స్వచ్ఛందసేవకుని సైనికులు భయపెట్టినయు హింసించినయు కొక కథను వ్యాపింప జేసిరి. ఇట్టి సత్యనిరదధవార్తలపై నికమిద క్రిమిలుగా చర్య దీసికొనబడును.

(పరమరణసంఘము.)

పెదనందిపాడు విచారణసంఘము.

పెదనందిపాడు పరమారు శాడల్ ప్రతిపాడు ఫిర్కా లలో సంచారముచేసి ప్రకాశం నాళేశ్వరరావు, నారాయణ రాజుగార్లు 2 వ తేదీ చర్యార్హము గుంటూరుకు వచ్చిరి. 3 వ తేదీ ఉదయమున బయలుదేరి సత్తెనపల్లి, చినుకొండ, నరసా

రావుపేట వల్లూరు తాలూకాలకు వెళ్లెద రని 2 వ తేదీన తిరివార్త వచ్చింది.

ప్రకాశంగారు జయిలులో దేశభక్తులను చూచుట.

2-వ తేదీ సాయంకాలము గుంటూరుజయిలులో నున్న 20 మంది దేశభక్తులను ప్రకాశంగారు చూచి వాడు సారాశేలం పాటలు జరుగుచోటి కిద్దంద్రుగా పోయి ఆశ్శోలంఘన మొనరించి పట్టుకడిరి.

పన్నులు చెల్లింపరాదని బోధించుట రాజద్రోహము

పన్నులు చెల్లింపరాదని బోధించుట రాజద్రోహము నేర మగునని 1005 నెంబరు గల పర్యటరను గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

గుంటూరు వేలంపాటలు-డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు వుత్తరువు.

"నేడుజరుగు సారాపాటలలో పాడుటకు వచ్చినవారు పాటలను పాడకుండదేయటకు వారికి అసహాయాద్యమమును బోధించుటకు కొంతమందిని పోగుచేయుటకు కొందరు పురుషులును స్త్రీలును ప్రయత్నించుచున్నారని నాకు తెలిసినది. ఎవరు నట్లుబోధింపరాదు. గుంటూరు రివిన్యూడివిజనులు ఆఫీసుకు 4 ఫర్గాంగులలోపల శేషక్రమగాని గుంపులుచేరవచ్చును. పాటలు పాడవచ్చినవారికిని పాటలతో సంబంధముగల యితరులకును మార్గనిరోధమును అపాయమును యిచ్చిందియును కలుగకుండుట కియ్యుత్తరువు ఈయబడినది" అని మేజిస్ట్రేటు వుత్తరువు నందున్నది. గుంపులు చేరగూడదు అనుటకు చేరవచ్చును అని యుండుట మేజిస్ట్రేటుకు కలిగిన ఖంగారును వెల్లడించుచున్నది. 4 ఫర్గాంగులలోపున అని వ్రాయబడినది. పట్టణములోని జనన మృత్యుములకు పీఠులన్నియును నాలుగు ఫర్గాంగులలోపుననే యుండును విషయములను మేజిస్ట్రేటు మరచి అట్లు వ్రాసియుండును.

స్త్రీలను పట్టుకొనుట-పోలీసువారి చిత్రచర్య
స్త్రీమతి పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ స్త్రీమతి మొదగు మూడి రామమ్మగార్లను పట్టుకొని పోలీసువారు కొంతమారును వెల్లిన పిమ్మట కనబడకుండ పోయిరి.

పట్టుకొనబడిడి నలంటిరులపేర్లు
20 మంది నలంటిరులు తెగను యిద్దరింతను పదితెగలుగ వెల్లి పట్టుకొనబడిరి.

చట్టి నరసింహారావు, ఏకా ఆంజనేయులు, దేశరాజు సాంబసదాశివ వరప్రసాదరావు, గార్నిపూడి సీతాశామయ్య, నంకమామిడి ఆదిశారాయణశాస్త్రి, సజ్జ రామిరెడ్డి, గుండెపూడి వేంకట్రామయ్య, పత్తి వేంకటసుబ్బారావు, దుర్గి కోటయ్య, కంటంరాజు రామయ్య, మండలనేడి ముత్యయ్య, నేలపట్ల ఆదిశారాయణ, అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య, నల్లకొండ బాపిరామయ్య, కాపూరి తిరుదులరావు, కరణం శ్రీనివాసరావు, మారిటి సాంబయ్య, పేరా లక్ష్మీ నారాయణ, దుర్గి వీరయ్య, మంకర సత్య నారాయణమూర్తి గార్లరువది మందియు కట్టికొనబడిరి. వీరిలో మొదటిపదహారుగురును గుంటూరువారు. తరువాత యిద్దరును తెగాలివారు, యింకొకరిది యీచుని, కడపటివారు కాకినాడ వారు. కడపటి యిద్దరును పాటలు జరుగు చోటికి వెళ్లగానే పాటలను నిలిపి చేసిరి నని చెప్పి మేజిస్ట్రేటు వెల్లిపోయెను.

నలంటిరులకు శిక్షలు.

ఈయిరువది మందిగారు నొకరిని వదలిచేసిరి. మారిటి సాంబయ్యగారికి ఒక నెలయును, గుండెపూడి వేంకట్రామయ్య మండలనేడి ముత్యయ్య గార్లకు చెరి 14 రోజులును వజ్రాల రామిరెడ్డిగారికిని మరి 9 మందికిని చెరి 50 రూపాయలు జుర్యా నాయకులు చెల్లించనివో చెరి వారమురోజులును 188 క్రింద శిక్ష వేయబడినది. వారు జుర్యానా చెల్లించలేదు. వారి నందరిని జయిలుకు పంపిరి. తక్కిన 6 గురికేను విచారణ 4 వ తేదీని జరుగును.

బ్రహ్మాండం నరసింహంగారిని పట్టుకొనుట.

శేషల్లో బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు 144 నుల్లంఘించుటచే 108 క్రింద పట్టుకొనిరి.

బెజవాడలో అయ్యదేవర

కాళేశ్వరరావుగారిని పట్టుకొనుట

కృష్ణానందలనాయకులును బెజవాడజట్టణ కార్యకర్లు సంఘాధ్యక్షుడును, ప్రజాసంఘ కార్యదర్శియు నగు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారిని బెజవాడలో గొప్పవర్తకు డగు అద్దేపల్లి వెంకటగురునాథ రామశేషయ్యగారిని కక్కరాజు సత్యనారాయణగారిని 4 వ తేదీ వుదయము 6-30 కు 107 క్రింద పట్టుకొనిరి. మహ్యనిసిఫలుసభ్యుల నియోజనము జరుగవరకును

మొదటిసారి పన్నులను చెల్లించినందులకు వీరిని పట్టుకొనిరి. ప్రజలు కాంతముగా నున్నారు గాని యిహోయ సాగించుటకు నిశ్చయమై యున్నారు. తట్టణమున చాల నబ్బరము గలదియున్నది.

గోదావరిమండలము

రాజమండ్రినాయకులకు 6 వారములు కఠినశిక్ష.

దేవ్యూరి మాజీస్పీకు కేశపాడి నారాయణరాజు గోదావరి నాయకులపై శిక్షచెప్పిరి. బాధ్యుడు స్వామి. సర్వ రత్న అప్పలస్వామి, భమిడిపాటి సత్యనారాయణ, మాచిరాజు రామచంద్రమూర్తి, చేతిన వీరన్న గార్లకు చెరి 150 రూప్యముల జూర్యుల వేయబడిన చెల్లించనిదో చెరి ఆరువారములు కఠిన శిక్ష ననుభవించవలెను. అందఱును జూర్యులచెల్లించుటకు నిరాకరించిరి. అందువల్ల చెరసాలకు పంపబడిరి. పాలకోడేటి గురు మూర్తిగారికి 2 నెలలు కఠినశిక్ష 100 రూప్యములు జూర్యుల చెల్లించనిదో మరియొక నెలకఠినశిక్ష విధింపబడినది. చెన్నపురి చెరసాలకు పంపబడిరి. (రెవెన్యూవార్త.)

శృంగవరపుకోటలో ఆర్మ్యరీపాటలు

శృంగవరపుకోటనుండి ప్రచారమును ఏలూరు కాశీపట్టణము తీర్చుమునకు వెళ్లి ఆసహాయోద్యమవిభాగమునందన్ని విషయములను బోధించిరి. స్వరాజ్యనిధికి ధనమును వసూలుచేసిరి. 20 గోవులను బలియియ్య బోవుమందగ బోధించి గోవులనుకాపాడిరి. మద్యపానము కూడదని బోధించిరి. తాలూకా సారాపాటలు 8-10 రోజుల శృంగవరపుకోట తాలూకా కచ్చేరీలో ఆసనము. అందరకే ప్రచారములు తాలూకాయంతటను బాగుగా బోధించియుండుటచే నిదనము పొడిన భుజానాథులు దేవ్యరను మరల పొడలేదు. మొత్తము 9 డాక్టరులలోను 3 డాక్టరులు ముగ్గురే పాటవారము పొడిరి. వానిలో రెండుడు డాక్టరులను పొడినవారు మరల రద్దుచేసికొనిరి. మూడవ డాక్టరును పొడిన వాడు రద్దు చేసికొనవచ్చును. నిరంకుశుడు మొత్తము 706 రూపాయలు యిచ్చి 48. వానిలో రెండుడు డాక్టరులను 37 రూపాయలకు పొడినవారు రద్దుచేసికొనిరి. మిగిలిన డాక్టరులు పాట 11 రూపాయలు మాత్రమే నిలిచియున్నది. కొద్దిలోనుండి లేచి పొమ్మని సర్వేక్షరకాశ్రీగారి నాజ్ఞాపింప, అటుల వ్రాసి యిచ్చుని అయిన అడిగెను. పోలీసువారు ఆయనను కొట్టి గొంటిరి. ఆయన కదలలేదు. ఆదెబ్బల ఫలము వృథాపోలేదు. పాట పొడవచ్చినవారు వెళ్లిపోయిరి. కొద్ది ఎదుట గోపాలంగారు స్వరాజ్యసత్తాకము నెక్కిగా పోలీసువారు తీసికొని పోయిరి. ఆయన మరియొక టెండా నెక్కిన ఆంధ్రే గాక, చాల టెండాలును సిద్ధపాచియుంచెను. దానిని చూచి పోలీసులు తీసికొన్న టెండానుగూడ మరల నిచ్చి వేసి గోపాలంగారు నెమ్మదిగాబోధచేయగా ఆతనిని తన్ని వెలుపలకు పంపుడని విని అనలు అప్పీనకు అజ్ఞాపింపెను. గాని కనిపేయ లంకకంటె నెక్కుడు. భూతదయాగలవా రగుటచే నందులకు సాహసించలేదు. కొద్దిస అప్పారావుగారు మునియొక ప్రచారకుని పోలీసులు బాధించిరి. పాటలకాలము సంతోషాలలో సభజరిగినది. పండిత రామచంద్రకాశ్రీ, సర్వేక్షరకాశ్రీ, రామదాసు, వేంకట్రావు గార్లు ప్రవర్తించిరి. తొందర లేదుయును కలుగలేదు.

దుర్దురూరు.

పన్నులనిరాకరణము

ఒంగోలు ఫిబ్రవరి 4:— ఈనెల 3 వ రోజు ఉదయము దీనినెలలు అప్పీనకు, తనాళ్ళు వారుకు దుర్దురూరులో శిక్షలను వసూలు చేయుటకు రిజర్వపోలీసులను వెంటబెట్టుకొని బయలుదే వెళ్లిరి. పన్నులను నిరాకరించ వలసివట్టా జ్ఞాపింప బడిన గ్రామములో దుర్దురూరు ఒకటి. ఒంగోలు నుండి 12 మంది ప్రచారకులు చెట్టుపట్ల గ్రామములనుండి 600 మంది వాలంటీర్లు దుర్దురూరులో చేరియుండిరి. ఒంగోలు బాతీయపాతకాలలో నుపాద్యాయులను వాలంటీరు సంఘా కారులనుగూడవల రామగౌర్దయ్యగారు కుకవారము ఉదయమున దుర్దురూరు గ్రామములో నరణుగాబడవచ్చును. కాంతి ప్రబలు చున్నది అని ఒంగోలు విలే ఖకు ఒకరుగేతు మాకుతంతివార్తను బంపిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చందా విర్యాలు

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0	0
" తర్ధసంవత్సరము	"	12	0	0
" మూడుమాసములు	"	6	4	0
" మాసమునకు	"	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	"	4	0	0

వారపత్రిక సంవత్సరమునకు రెట్టువ చందాను వసూలుచేయు.

భారత శాసనసభ

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 3:— ఈదినము భారత శాసనసభ ఎప్పటికంటె అధికంబుముందు సమావేశమయ్యెను. భార్యకమములో నధికారతీరసభ్యుల తీర్మానములు 16 ప్రధానమైనట్లుగా దోచుచుండెను. మదరాసురాష్ట్రము భారత ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన రు 34800000 ల బదులు 1000000 లు చెల్లించవలసివట్టు మార్పులనీనదని సంబంధమొకల్యారుగారి తీర్మానము కట్టిగలదు. ఆలీపోదరులను, తదితరులను సార్వభౌమునికటాక్షముతో నదర్శివెట్టుటకు శిఫారసుచేయును శిరీరుద్ధివగారి తీర్మానము కట్టిగలదు. కేంద్రప్రభుత్వపు వ్యయమును విచారించి, వ్యయ భారమును శిక్షించుటకు నూచనలుచేయుటకు ఒకవిచారణసంఘమును నియమించవలె నని గవర్నరుగారి తీర్మానము కట్టి గలదు.

ప్రశ్నోత్తరములు.

యం. కె. రెడ్డిగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, దక్షిణాఫ్రికా యూనియన్ ప్రభుత్వమువారికి అసియా విచారణ సంఘమువారి శిఫారసులను గురించి ఇటీవల భారత ప్రభుత్వమువారికి లేఖన వ్రాసినది రివియూకాఖాకార్యదర్శి చెప్పెను. ఈశిఫారసులనుగురించి యూనియన్ ప్రభుత్వము లేమి చేయదలచినో వారికి తెలియదు. వారడిగినవిత్తుల్ల భారత ప్రభుత్వమువారికి అందగానే, వారు పరిశీలన ననుసరించి క్రొత్త చర్యలు గైకొందురు.

ఇండియన్ పీనలుకోడును సవరించుట

వర్తమానపరిశీలన కనుగుణ్యముగ ఇండియన్ పీనలు కోడును సవరించవలెననియు, అందు కొకకమిటీని నియమించవలెననియు గిన్వాలాగారి తీర్మానము కట్టియుండెను. గిన్వాలాగారు సభకు కానందున తీర్మానమును సహించబడినట్లు ఎంచబడినది.

మదరాసు రాష్ట్రము కేంద్రప్రభుత్వమునకియ్యవలసిన 148 లక్షలు.

ఈ 148 లక్షల బదులు 1 కోటిని ఇచ్చేట్లు మార్పులనీనదని సంబంధం మొకల్యారుగారి తీర్మానముండెను. గత సిద్ధాసమావేశములో నంగరాష్ట్రము మాజేడ్లు కేంద్రప్రభుత్వమునకు 63 లక్షల నియోజకవర్గాలవలె చెల్లించుట 80 వ రోజున హెయిలీగా రుపపాదించినపుడు, వెంకటపతిరాజుగారు మదరాసు రాష్ట్రమును గురించి ఉపపాదించిన సవరణ నిరాకరించబడిన గాన ఈతీర్మానము నిష్పన్ను ఉపపాదించుటకు ఏలగాదని అధ్యక్షులు చెలికిరి.

సంబంధం మొకల్యారుగారు:— ఇతర రాష్ట్రపు ప్రతి నిధును పిల్లై నవ్వుడు తమరాష్ట్రములను గురించి తీర్మానములను పాపాదించవచ్చుని సిద్ధాసమావేశములో నార్థికసభ్యుడు పలికెను గాన నే నీ తీర్మానము నుపపాదించవలచినది.

బ్రయంచు గారు:— అయ్యా, తరువాత మదరాసును గురించి చెప్పింపవచ్చుని అర్థికసభ్యుడు అభయప్రదాన మిచ్చినందువలన, నేను వంగ దేశపు తీర్మానమును బలపఱచితిని.

అధ్యక్షులు:— తీర్మానము ముందరి గాదా యని నేను తీర్మానింప నవసరము లేదు. 81 వ స్థానిక నిబంధన ఇట్టి తీర్మానములను గురించిన చర్యను వర్ణించుచున్నది. ఈతీర్మానము నుపపాదించుటకు వలనుపడదు.

రంగారావుగారు:— అయ్యా, అప్పుడు వెంకటపతిరాజుగారు సంఖ్యను నిర్ణయించలేదు. ఇప్పుటి తీర్మానము సంఖ్యను నిర్ణయించుచున్నది.

అర్థికసభ్యుడు:— అయ్యా! గత సిద్ధాసమావేశములో నంగరాష్ట్రమునుగురించి మనము చెప్పించినప్పుడు ఇతర రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు తమరాష్ట్రములను గురించి తీర్మానములను వెట్టవచ్చుననియు, నా కేలాటి అధ్యక్షరములేదనియు, నేను బలికినది నిజమేగాని నిబంధనలనుగురించి వ్యాఖ్యానము చేయుట ప్రభుత్వమువారివని గాదు అధ్యక్షునివని, దీనినిగురించి నే నవ్వుడు యోచించలేదు. నిన్న సాయంత్రమువరకు నా కి అక్షేపణ దోవలేదు.

సామర్థ్య:— అయ్యా, వచ్చే సిద్ధాసమావేశములో నిట్టి తీర్మానము నుపపాదించుట కేలాటికక్షేపణ యుండదు. ఇప్పుడేమి ఆవరణె నాకు బోధపడలేదు.

అధ్యక్షులు:— అర్థికసభ్యుడు చర్చసాగించవచ్చు నని అభిప్రాయపడుచున్నాడు. సామర్థ్యగారి అభిప్రాయమును ఉపపాదకుడు గ్రహించవలెను. ఈ నిబంధనను సవరించి, మదరాసు నందు నాకు సానుభూతి గలవని రుజువుపఱచుట న్యాయము గాదు. (నవ్వు).

అంతట తీర్మానము పాపాదించబడలేదు.

ఉపపాదించబడని తీర్మానములు

బర్మాను ప్రత్యేకించవలసిన దను మాంగునికాగారి తీర్మానము, ఆలీ సోదరులను ఇతరులను నదర్శివెట్టవలసిన దను అమామ్యుడు గారి తీర్మానము, హెడ్డా నుందరి భారత మాజీలకు తప్ప ఇతరుల కెవ్వరికి ఇంక మాజీ డ్ల పర్యంతము గోడుచులు గోడుచు ప్రిండిని ఎగుమతి చేయరాదను యామిఖాఖాగారి తీర్మానము సభ్యులు రానందున ఉపపాదించబడలేదు.

ప్రభుత్వమువారి కట్టములు.

ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములకు సంబంధించిన వార్తలను, వివరములను కనుగొని, సరియగు ప్రత్యుత్తరములను తయారు చేయుదురు. ఈదినము క్యాంక్రమములో కొన్ని తీర్మానములకు ప్రత్యుత్తరములనిచ్చుటకు స్వదేశకాఖవారు అనేకగంటలపేపు శ్రమతీసికొని, తయారుచేసిరి. ఇంత కష్టపడినప్పటికీ, కడపటికణముడు ఉపపాదకుడు తనతీర్మానము నుపపాదించనని తెలిపెను. కష్టపడి పనిచేయు ప్రభుత్వ సభ్యులయందు అధికారతీరసభ్యులు ఇంక కొంచెమెక్కువకనికరము జూపగూడదా? అని సర్ విల్లియం వింసెంటుగారు ప్రసంగించిరి.

అధ్యక్షులు:— కాననసభ స్వదేశాంగసభ్యునికష్టములు ములను గ్రహించవలెను. సభ్యులు సభలోనుండి తీవలసిన దని అధ్యక్షుడు నిర్ణయింపవలెను. సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి కష్టములనుగురించి యోచించవలెను. స్థానిక నిబంధనలను సవరించుటకు నియమించబడిన కమిటీవారు తీనిని గురించి యోచించవలెను.

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము.

ఆంధ్రులందఱును లన్నిటిని క్షేర్ప ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్రమును నిర్మించుటకు త్వరలో చర్యపెట్టికొనవలెనని జయ.తి రామయ్య పంతులు ఉపపాదించుచు, తర్వాతయు వ్రాసికొనినకచ్చిన ఒక దీర్ఘ వ్యాసమును చదివిరి.

ఇది క్రొత్తకోకిల కాదు. దీర్ఘ కాలముగ ప్రజలెందుకాందోళన సలుపుమండిరి. ప్రభుత్వోద్యోగీయుల నేతలీకోరిక న్యాయమైనదని అంగీకరించిరి. దాట్లగు సమ్రాగా రధికారతీరముగా నున్నపు డీ అభిప్రాయమును కనుకూలుగుగా నుండిరి. ఆంధ్రదేశమువారు కొందరిప్పుడు బాధ్యతగల గొప్పఉద్యోగ స్థానముల నలంకరించుచున్నారని అని రామయ్య పంతులు చెప్పిరి.

బ్రయంచుగారు

ఈవిషయమునుగురించి చర్చించుటకు తగినస్థానము మదరాసు శాసనసభ. ఈతీర్మానమును భారత శాసనసభలో నుపపాదించుట న్యాయముగాదు. మునుపు ఆంధ్రులలో కొంత ఆసక్తి కట్టినది సత్యమే. వారికిప్పుడు ఉద్యోగస్థానముల నేకము లిచ్చబడినది. శాసనసభలో కొన్నిస్థలము లిచ్చబడినది గాన ఆసక్తి కట్టి అంకిరించింది. బొక్కసములో ద్రవమున్నచో కట్టు ప్రత్యేక రాష్ట్రమును నిజమించుటకు ప్రభుత్వమువారి కేలాటి అక్షేపణలేదు. మదరాసు శాసనసభ ఈసనస్యను పరిష్కరించగలదు అని బ్రయంచుగారు చెప్పిరి.

ఆరోగ్యమార్గము

గొంధిమహత్త ప్రణీతము

గొంధిమహత్త ఒక్క తక్కి అయినను వదలక శ్రీ శ్రీనివాసుని కృపవల్ల తెలిగింపబడినది. అచ్చు పూర్తి అంబునది. సర్వత్ర సత్కారముగ క్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన, కావినధాని యగు శ్రీ గొంధిమహత్తుని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బైండింగులో నున్నది. ఇదిగలదు రిజిస్టరు చేయబడిన ఆర్డరు కుంపినవారికి యాగెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కడ లేనియెడల ఆ తేలిలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొనుటను, డొమనివారణ కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశింపబడిన దగుటచేత స్వల్పపు వెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లా రిజిస్ట్రేషించి దండెగ కలగజేయవలెనదనని కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అచ్చుచేసిన 2000 ప్రతులకును చాలవలకు ఆర్డరు వచ్చియున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యాదిగల చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

గూడూరి రామచంద్రరావు

నేపకసంఘము, గుడిబాక, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతమునకు

పాతకాల ఎక్స్‌పోజిజు ఫుల్లములు, గ్రాఫ్‌ఫుల్లములు, డ్రాయింగుఫుల్లములు, పాండుకొలు ఫుల్లములు, కాగితములు, కలములు, సిరాలు, రబ్బరులు మున్నగునవి సరస మైద్రలకు దొరుకును.

ఫౌంటెన్‌కలములు, వాటర్‌మెన్ 1 కి యు 5-12-0 ఎక్స్‌పోజిజు 1 కి యు 4-12-0 డ్రాయింగు 1 కి యు 2-14-0 అలా కాగితం 1 కి యు 2-0 0, కండిక్టివ్ 1 కి యు 0-11-0

కె. జగదీశన్ అన్‌డు కంపెనీ

తిరువల్లి క్లీనింగ్ సుద్రాసు

నూతన గ్రంథము

గాంధీ మహాత్ముని చే

రచిత మగు

నాచెర సాల అనుభవము

దక్షిణాఫ్రికా చెలసాలలో నుండినపుడు మహాత్ముని యనుభవములు, ఆంధ్రులెల్లరు గమనింపదగినది.

వెల ప్రతి 1-కి 0—12—0; 16 ప్రతు లొకపర్యాయము తెప్పించుకొనిన తపాలా ఖర్చు మేమే భరించెదము.

వర్తకులకు మంచి కమిషన్ యిచ్చెదము.

యం. ఆర్. కృష్ణ రావు అండ్ కంపెనీ, నెల్లూరు.

తెలుగుదేశ వాఙ్మయ పత్రిక

కామ్రాసాహిత్యములను తెలుగున వివరించు మాసపత్రిక.

6-వ సంచికయందలి అంశములు

1. గౌతమవాఙ్మయతత్వము, శ్రీ కొవ్వత్తా లక్ష్మణ రావుగారు ఎం. ఏ.
2. కణాక వైశేషికతత్వము, శ్రీ పండిత మేడేపల్లి వెంకటరమణాచార్యులు గారు.
3. వైషధ తత్వ జ్ఞానం 4. వ్యాకృతిపదీపము. 5. తెలుగుదేశమందలి చందాలు. 6. ప్రేమపరిణామము వ్యాసవర్ణము శ్రీ అక్కిరాజు ఉమాకాన్త విద్యాకేళి సుల చంపా ను. 3-0-0.

మేనేజరు, తెలుగుదేశ వాఙ్మయసమితి

తిరువల్లి క్లీనింగ్, మదరాసు

కష్టములు లేవు. జయ-రస-మణి మంచికాలము

పాదరసముచేత కట్టబడిన “జయరసమణి” మహాత్ముల

రహస్యము, సాశువులకల్ల కట్టబడినది. వీటి భారణముకల్ల నపుంసత్వము, నగముల బలహీనత, శత్రుత్వ పోగొట్టుట. వీర్యవృద్ధి నిచ్చుట. నవమూలములకు, సెగ రోగములకు ఈ మణిభారణము మహాసంజీవిని. ఖరీదు పెద్దది రూ 5-0-0; చిన్నది రూ 2-8-0; నవమూల పుంగము రూ 2-4-0

[2414] మేనేజరు, జయ-రస-మణి ఆఫీసు,

19 సెడాయార్ కోవిల్ పీఠి, జార్జ్‌టౌన్ - మద్రాసు.

“కాంతా మదహరణి”

అను యానాని వైద్యకామ్రాసకాము తయాకయిన ఇంగ్లీషుపుస్తక దివ్యమైలేహ్యము - బలహీనత కాల్లచేతులు లాగుట, రతిలో శీఘ్రస్థలము, పోగొట్టి, 100 గురు శ్రీల తో రమింపగలిగిన వీర్యవృద్ధి గలుగజేయును. శరీరశక్తిహీనత వినాశకరమైనను. వెల 1 డబ్బు 4-0-0

“సెగ రోగ నివారణి”

3 విభములగు సెగవాధలు, యెంతకాలము నుంచి జీర్ణమవుచున్నను, వీనినివేయించిన 3 రోజులలో నిశ్చయముగా వారణయగును. అట్లుకాదేని సామ్య వాచనమేయబడును. 1 సిపా ను 1-0-0

ది రెడ్డి అడు కంపెనీ, గోపాలపురం,

కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

మదనరామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలసాలికి సంజీవి:— మేహము, నిక్కాక, శుక్ల వ్యుష్ణము, నిస్సత్తువ, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి పుట్టించి బలమును, యవ్వనమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన స్థాపన కలిగించు శుభప్రసాదము. 2 డబ్బులు చాలును. 20 తు పట్టు రు 1-4-0. (3851)

గోహవున్న లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కోల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము 15 తు|| డబ్బు రు 0-1-0, వి. పి. చార్మి 0-8-0.

5. 3. ఏ. అడుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెనీజీ, నెల్లూరుజిల్లా

జాబులు

గ్రామపాలకులకు

ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సంఘమున ప్రవరించ బడు గ్రామపాలకపత్రికకు కార్యస్థానమున పత్రిక కార్యదర్శిగ నుండిన శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగారు ప్రస్తుతకర్తవ్య విధానములలో రాజకీయగు చిక్కులకు లోబడి 30-1-22 వ తేదీన గుంటూరు అడివనల్ మే జ ప్రేటు వారి చే విచారించబడి సంకల్పరము కలిగియున్న పాత్ర లయ రాజుపేరొంద వరముగాని శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానమునకు జనిరి. వీరు చేయుచున్న సంఘసేవ, దేశసేవ, ప్రచారము మూలమున గ్రామ పాలనపత్రిక రాజు మానములుండి క్రమముగ వెలువడుట లేదు. వీరిసేవ మహత్ ప్రతిభమున తొలగిపోయియున్నది 30-1-22 వ తేదీన ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సంఘ కార్యవివరాలకకభ వారు గుంటూరులో సమావేశమై పత్రిక క్రమముగా సాగుట కేర్పాటు లొనర్చి యున్నారు. ఈ వెల 10 వ తేదీకి పత్రిక ప్రచురమై చంపాదాసులకు చేరగలదు. ఇతరవికృతులు లన్నియు పత్రికామూలమున గాంచగలరు. కాబట్టి గ్రామమూర్తిగారు ను సంఘముతరనాయకులును సంకల్పించిన యీ పత్రికాభివృద్ధి కిని ముక్తదామ: శ్రేష్ఠావనకును ద్వీగుణ్యతోత్సాహముతో తోడ్పడవలె ని గ్రామపాలకుల సం దేశ ను వివరముగ ప్రార్థించుచున్నాను.

బా. వెంకటేశ్వర రావు.

(ప్రధాన కార్యదర్శి, ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సంఘము, గుడివాడ.

13 అఖిలభారతవర్షీ యాయుర్వేదయునాని

వైద్యసమ్మేళనము

కౌషధాదివస్తుప్రద్యనము.

రాజుపేరొందవరము.

(1922 సం|| ఏప్రిల్, 13, 14, 15, 16, 17 వ తేదీలలో జరుగును)

నిఖిల వైద్యములకములగు ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రచారప్రచారమునకై నిఖిల ఆయుర్వేద మహామండలి, విద్యావీరము అను పేర్లతో గొప్ప సంస్థలు ఏర్పడి, దర్బారు, గవర్నమెంట్, రీవా, బరోడా మున్నగు సంస్థానాధీశుల దయకు పాత్రము లాయెను. నిఖిల ఆయుర్వేదమహామండలిచే ప్రతిపత్నీ కమున నాసిక, హరిద్వారము, ప్రయాగ, కాన్పూరు, కలకత్తా, మద్రాసు, పూనా, ఢిల్లీ, ఇందూరు, బొంబాయి మున్నగునగు రాజములయందు ఇప్పటికి 12 వార్షిక సభలు జరుపబడెను. తన తన రమున బొంబాయినుండి ఇచ్చటకు ఆహ్వానము జేయబడెను. ఇచ్చట 14-12-1921 తేదీన ఈపురమందిరము మహా గాజ్ఢి న్యాయపతి సుహృదావు పంతులుగారి యాధిపత్యమున 2 క సభ జరిగినది. అందు స్వాగతకాణికిసమితి మున్నగునవి నిర్ణయించబడినవి. ఈ నిఖిల వైద్యసమ్మేళన ప్రదర్శనములకు సుమారు ఎనిమిది వేల రూ ప్యములు (10000) వుండిం పు నేనుబడినది. ఈసమ్మేళన ఇదిగోతములనుండి కచ్చిన వైద్య మహాశయము మున్నగునారికి అతిథ్యమునకు వైద్యసోదరులకు కందిగవస్తువులను ఇతరదేశములనుండి తెప్పించుటకును వినియోగపడును. వీరికలం వైద్యసోదరులకు సందియములు తొలగి పోవును. భారతీయసోదరులకు విశేష గౌరవము జనించును. ఇట్టి యుద్ధములవలన ప్రతి పక్షం ద్రుని వలె ది న దినా భి వృద్ధి నొందుచున్న ఆయుర్వేదము పట్ల అర్హతగలవారు పుట్టిన ప్రతిచనువానమును విశేషసానుభూతి కలవని చెప్పవలసినది. ఆయుర్వేదాభిమానులగు శ్రీమంతులును, గాజ్యోర్ధ్వజ్ఞులును, రైతులు మున్నగువారు ఈయుద్ధమునకు విశేషసానుభూతిని తెలియజేయప్రార్థితులు. ఆహ్వానసంఘసభ్యులు రు 10-0 0 లు, ప్రతిభి సభ్యులు రు 5-0 0 లు, అభిమానసభ్యులు, రు 3-0-0 0 లు చెక్కుకాని చందా నియ్యవలెను. ఈసమ్మేళన పంపించువారు, ప్రధాన మంత్రి, 18 వ అఖిలభారత వర్షీ యాయుర్వేద యూనాని వైద్యసమ్మేళనము, రాజుపేరొందవరము అని పంపించ గోరుచున్నాను.

ఆయుర్వేదవిశారద చావలి రామమూర్తిశాస్త్రి

రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహము,

(ప్రముఖకాళి మంత్రిలు.

యువరాజు గమనము:—

మహాత్ గ్రంథి దివ్యవాణి

“మత్ దేశీయు లందరును పవిత్రములు

భిద్దరు వస్త్రములను ధరించవలెను”.

శుద్ధ చేతిమాలతో తయారుచేయబడిన ధోవతులు కండువాయి, చీరలు, కోటింగు, వర్తింగులు, దుప్పట్లు, గాంధీ టోపీలు, నగైరాలు మాత్రం సరసమైన ధోవతుల కొరకును, అద్దరుకు లేకుండు మే పంపబడును.

జన్మభూమి స్తోరము

(యం.పను తిరుటరుకు ఎదురుగా)

నెం 13/174 హై రోడ్డు,

నెం 26 వల్లభ ఆగ్రహారం బ్రిష్టికేను, మదరాసు.

సకలవిద వ్యాధులకు

హిందూ దేశమునకు తయారైన వట్టియు, మిక్కిలి మేల్తెల్లియు

హిందూమత వైద్యజమును వాడుదు

(ప్రస్తుతమున్న హిందూ జాతీయములందు శ్రేష్ఠతమమైనది.)

ధనమిచ్చి కొనుటకు సాధ్యమైనది. నూనపుడు చేయగలిగిన దానిలో శ్రేష్ఠమైనది.

తప్పక గుణమిచ్చును. ధర 8 మోతాదులు రూ. 1, రూ. 2, రూ. 4. నమూనాలు, ఇందుకు సంబంధించిన క్యాటలాగు యినాముగా పంపబడును. (3398)

The Hindu Medicine Mfg Co.

Post Box 841 Calcutta.

(Special terms to the profession and trade men)

బెంగళూరు

స్వదేశీబనీనులు, మేజొర్లు.

మితమైన ధరలు మేల్తెల్లనగు

యంత్రాలయమునుండి నేరుగా తెప్పించునట్టి మారు ప్రత్యేకముగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

కాది, బెంగళూరు రత్నకింబళ్లు, కంబళ్లు, రంగులు, కృష్ణ, లక్ష్మీ, సరస్వతీ, తిక్క, గాంధీ మున్నగు వెండి ప్రతిములకూడ మా వద్ద గలవు.

బాగుగా కనిచేయునట్టి యొగ్యత గల ఏజంట్లు కావలెను.

Pahiajrai Ramnarayan & Co.,

Dept A. P.

Wholesale Hosiery Merchants

Bangalore City.

(3403)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి

వ. కే. వ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని

ఈ దివ్యామృతము రెల్లులకు పాలను వృద్ధిజేసి కఠిన పుష్టిని కలిగించును.

పిల్లలకు సంజీవి. పత్తము లేని రుచిగల రసాయనము. వార్షికుమిల్లిత్తు బుడ్లతో పనిలేదు. పిల్లలు, తల్లిల్లులు సుఖపడుదురు. బలహీనులకు పిల్లలకిచ్చిన జబ్బులు పోయి దేశపుష్టి గలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0

(3847) వి. పి. తో కలసి రూ 2.

లోమావద్ద సుప్రసిద్ధులకు ఆయుర్వేదాషములు చిట్టచు

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

కుష్టు, బొల్లి, తీయ, మధుమే
హము, పుర్రొణ నవాయి, నెగ,
మూర్చ, వెన్రి, మూలశంఖ, స్త్రీ
రోగములు మొదలైనవి పూచీవైసి
కుదర్చబడును.

గుణమిచ్చిన మీదట నొమ్మిచ్చుట

ఆయుర్వేదముతోగూడ అంగ్లేయ వైద్యము, హోమ్యో
పతి, హోమ్యోపైసీ, మొదలగు అనేక పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్ర
ములు చదువుటవలన మేము ఆయుర్వేదము విజ్ఞానపూర్వకముగ
తెలిసికొనగలిగితిమి.

అపురూపములగు ఓషధుల మహాత్మ్యములు పర్యత వాసు
లగు కోడులు వర్తకాలకే తెలియును. వారతే వాటిని వాడు
చున్నారు. వాటిని వారివద్ద మిగుల శ్రవణడి కొన్ని ఆపాయ
ములకు లోనై నేర్చుకొని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము.

అన్ని దీర్ఘ వ్యాధులును పూచీవైసి కుదర్చబడును, ఒకే
వ్యాధియొక్క అన్ని బాతులనును, అందరు రోగులకును ఒకే
దివ్యోషధముకాదు. ప్రతిరోగి స్థితియును, రోగమును అలా
చించి అందులకు తగిన మందులవైద్యుడను.

మాద్యంధుడండి బోవధము నేవించు రోగులు వారికి
గుణము కనుపించినకొలది వాయిదాలవైసి సామ్యుష్కవచ్చును.
అట్టివారుగుణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము కొదవ
వచ్చునని నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని సామ్యమియు నియ్య
నవలయును. ఈ తైర ప్రత్యక్షత మూలముగ సహితము చికిత్స
చేయబడును. అట్టివారికి బోవధములు వి. పి. గా పంపబడును.

(3222) **వి. ఎమ్. రాజా.**
దీర్ఘవాయుధులవలనయును } దీర్ఘ వ్యాధులనుపునమైన
భీమునివట్టణము. } ఆయుర్వేదవైద్యులు.

Vani Press, Bezvada.
(3077) తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ,
జేవనాగరి, అరవములో ఆచ్చు కును, అ,
బెండువనులు, రచ్చగుసాంపులు, ఎంగే వింగు
రమ్మముగ సరసమైన ధరలకు చేయబడును.
కవర్లు, కాడ్లులు, కాగితములు చక్కగా
చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి.
వాణీ ప్రెస్, బెజవాడ.

నిశ్చయగ రియూరేషన్లను కృత్రిమ బోవధములు.
అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కాల్కులాగు ఉచితముగా పంపబడును
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
15, హాటన్ రోడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

ఆధరణములు	ప్రవచనములు
(2957) తెలుగు	రు. ప. ప.
స్టాంపుమాన్యుల్	... 4 0 0
గ్రామోద్యోగముల మాన్యుల్	... 2 8 0
ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ మాన్యుల్	... 8 0 0
సివిల్ ప్రాక్టీసర్ కోడ్	... 5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాక్టీసర్ కోడ్	... 6 0 0
ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్ట్	... 8 0 0
ఓమిటేషన్ ఆక్ట్	... 2 0 0
ఇంజనీరింగ్ ప్లాన్ కోడ్	... 2 0 0
హిందూలు (1921) ఆక్టులో నున్నది	6 0 0
బాట్లపై పరిమితులపై	... 1 4 0
విక్రయదీపిక	
మేట్రాఫూరు = మదరాసు.	

అసహాయోద్యమము
ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు
గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు ఇచ్చి రైతులపన్నులను
చెల్లించకుండు విషయమై ప్రభుత్వమువారు కలెక్టర్లకు ఈ క్రింది
ఉత్తరువులను పంపిరి:—
(1) రాజీనామా ఇచ్చిన గ్రామోద్యోగులకు బదులు
వేరు ఉద్యోగులను నియమించునపుడు కలెక్టర్లు అధ్యర్థుల విద్య
ను గమనింప నవలయును. ఉద్యోగ ధర్మముల నిర్వహింప
నమర్చుదా కాదా అనువిషయముపై కలెక్టర్ల గమనించ
వలెను.
(2) రాజభక్తిలేనందుకై దీన్నిగ్రహేయమైన గ్రామపాల
కుల ఉద్యోగములు వారివార్యకారుల కెన్నటిని ఇయ్యవలెనందు
టకై చట్టనిర్మాణము గావించబడుచున్న దని కలెక్టర్లు రాజీ
నామా ఇచ్చిన ఉద్యోగులకు చెప్పవలెను.
(ప్రావైటరీ ఎస్టేటులలో (ప్రావైటరీ ఎస్టేటులలో
సర్వీసునెన్ను తీసుకొని, గ్రామపాలకులచేతుల సభివృద్ధి
చేయువిషయమై ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నా రని కలె
క్టర్లు తెలియపరచవలెను.
పన్నులను వసూలుచేయుట.
1. పన్నులు రాబట్టినప్పుడు భూమిపై మొదట జప్తు
జరుపుట యుక్తమని కలెక్టర్లకు సలహా ఇచ్చుచున్నాము.
2. కలెక్టర్లు ఉత్తరువుల పొంది ప్రభుత్వోద్యోగులు
గ్రామోద్యోగులు జప్తుచేయుటకు భూములను వేలములో కొన
వచ్చును.
3. ప్రభుత్వమువారు కొనినభూములు సాధ్యమైనంతవరకు
నిన్ను బాతులకు పంచివేట్టబడు నని కలెక్టర్లు ప్రకటించవలెను.
4. భూమిజప్తు ప్రారంభించి వేలమునకు వచ్చునయ
మువరకు మధ్యగల వ్యవధిని తగ్గించి, కీర్ణుకాలములోనే భూ
మిని అమ్మి పన్ను రాబట్టుటకై నిమ్మూరికవతి అట్ల సవరింప
బడుచున్నది.
ఇ. డబ్ల్యు. లేగు
ఆక్టింగు ప్రభుత్వకార్యదర్శి.

ఆరోగ్యములకు
ఒక మార్గము 219
తక్షణమే మీరు
ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి
ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను నేవించిన
చాలాను
జాబితలు వ్రాయవారికి ఉచితము.
త్వరపడుడు!
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంకనిగ్రహయావధాలయము, బ్రాడ్వే, 26 మదరాసు.

దేశాభిమానులు గండు!
మేల్లె నెలయెట్లు వంద రు ౧-౨-౦
(3272) ది డ్యు వ ద ౦-౫-౦
శ్రీ దేశభక్తులతో రియూరే బడిన నలుపు
నూలు పీసె ౧-౩
వలయువారు పోస్టల్ సహా ముందు పైకము పంపవలయును.
కా. వెం. రంగయ్య కరిగిరిదొర్లం, నెల్లూరుజిల్లా

నమకము (1842)
బంగారు, వెండి, రత్నము
ల నగలును, యితరవస్తువులును,
వాపసుఇచ్చినపుచ్చుకొనివైకముయ్యవలెను
ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.
నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను గలియైన ధరలకు
తయారుచేసి వికయించుటకు వలయును. తయారు
లేనివాటిని అట్టి కీర్ణముగ అర్జరు చేరుట తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి అర్జరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారివలన మానమ్యము తెలిసికొనవచ్చును.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.
1874 సం. స్థాపితము.
హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.
మానేజర్:— ఆర్. హెల్వర్ థన్ ఆఫీసర్
ఫస్టును రూ. 5,48,00,000 వైగానే యున్నది.
1920-వ సంవత్సరము వందు
వరుంబడి 91,03,338-0-12
ఇవ్వల బరుగు చున్న అవ్వా
రెన్సుల మొత్తము 15,44,24,596-11-3
మునువటికంకె ఇవ్వడా పాలిసి
దార్లుకు బాన్సిగా చెల్లించిన
మొత్తము 6,50,00,000
ఈ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుటకు ఏజంట్లు
కావలయును. వారు అనుభవ కాలుగుగ నుండ
వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.
ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాస
మునకు వ్రాయును. 672
Apply to:—
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతముగు
లోకామయవార కస్తూరి మాత్రల వలె
శరీరమగుణకారముగల్గి వైద్యక. ధర్మ
శరీరజీవన ధారాగమగా చేస్తున్నప్పుడు
నీటిలో ఆవేశకరమైన యేకమైన తేరలేదు
గావున అప్పుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంకేతములేక
నేవించవచ్చును. ఈ మూలము కి నుండి రి క
రకు కాంటూలములో గాని లేక వట్టి నోటి
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చి
ఎవరి మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చికి
త్సరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము శీతము
కాలము, దగ్గు, వడికము వలయు నొప్పిలు
హిందీ ఇంట్ల ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన తేర ఉపయో
గించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేసారి మూడురెండు
సిన గుమస్తాలు వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిశ్రీలు కూడ ఈ మూలము నేవించి గుణమును పొ
దు చున్నారు. 250 మూలము గల నీసా 1-3 రు. 0.4
ఒక నీసా మొదలు 6 నీసాల వరకు పోస్టల్ 0.4-0 ఒకేసా
6 నీసాలను తెప్పించిన పోస్టల్తో రు. 1-8
12 నీసాలు " " 2-12
25 నీసాలు " " 5-3
మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును
శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల
(301-594) మై సూ
తండ్రి నివాసము... తండ్రితో నేనును.

మా ఆంధ్ర విమలకు

మా గొప్ప ఫిబ్రవరి అమృతము జరుగుచున్నది. చాల గొప్ప లాభము లుండును; జేబుగడియారము, పెద్దగడియారములు, ఆభరణములు, సాగసైన సామానులు, ప్రేషనరీ మొదలగు వాటియందును మిక్కిలి లాభకరమైనట్టి, ఉపయోగమైనట్టియు బేరము లుండును.

ఈ నవత్సరము ప్రత్యేకముగా కొనువారలకు నిజమైన గొప్పలాభము లుండునట్లు ఏర్పాటుచేసి, విక్రయించుచున్నాము.

మా మోటారుకారులు, మోటారుబైసిక్కిళ్ళు, బైసిక్కిళ్ళు, వాటి పరికరములు మున్నగునవి ప్రత్యేకపు ధరలు చొప్పున జెలివరీ చేయబడును.

84 పుటలుగల అమృతము జాపితా సిద్ధముగానున్నది. ఇనాముగా పంపెదము. వీటిలో మీకు ఏదైనను కావలసిన తక్షణమే ఒకకార్డు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయుటయే మీరు చేయవలసిన పని.

అడినన్ అండు కంపెని లిమిటెడ్,

హంటు రోడ్ - మదరాసు.

ప్రాంతాలు:— బెంగళూరు - ఉదకమండలము.

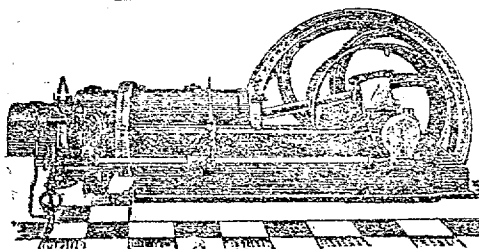
రాబ్బన్ క్రాడాయిలు ఇంజనులు

(8381)

20, 26, 60

గుర్రముల

పవరుగలవి

స్టాక్ లో సిద్ధము గనున్నవి. ధరలు సరసము.

మావద మీలు సామానులు యావతు గూడ దొరకును.

ఇంయండిన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ.

తెలిగ్రాములు "Lucky" 40 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

"దేవామృతరసము"

సర్వోత్తమ మగు

దేశీయ దివ్య వాదము.

భగవంతుని పరిపూర్ణ ఆపారకరుణామృతము. లోకప్రసిద్ధిచెందిన జీవరక్షామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏవయస్సునం దైనను, వాతపిత్త శ్లేష్మదిశేదములు పొందింపక ఎట్టి క్రూరవ్యాధులకైనను పథ్యానుపానము లావశ్యము లేకనే లోపలికిని వెలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన సాటిలేని సుంజీవ మూలికారసము. ఈ దేవామృతరసము నొక మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యధార్థస్థితిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఇట్టి రోగము నివర్తించునా యని ప్రశ్న జేయ నక్కర లేదు. ఏ మనుష్యునిచేత మా దేవామృతరస ముండునో, అతడే సకలరోగములను నిర్మూలింప సమర్థుడైన పెద్ద డాక్టరు ఉపయోగించెడి విధానమును మండుబెంటు పంపబడును. వైషేషము మాచి తీయుదు. దీని అద్భుతకర్తవీ సహింపలేక అంత్యమందు, రసము అనెడి పేరుతో మాయరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది బాగ్రత్త

మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాపాలకు మంచిమీషను ఈయబడును.

- 1/2 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి రు 2.0-0
- 1/4 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి ,, 1.0-0
- సాంసిల్ బుడ్డి 1-కి ,, 0.6-0
- ప్యాకింగు ప్యాకేజీ ప్రత్యేకము.

- (8) పి. ముద్దుకృష్ణ శెట్టి అండు సన్స్, కమీషను ఏజంటు, నెం 49 వరదాముత్తప్పకోవీధి. మదరాసు
- (4) ముంబుట్ట లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిలుగారు, వేబ్రోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

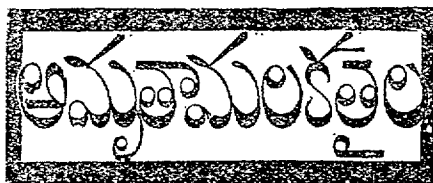
కలయువారలు ఈ క్రిందివిలాసములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

- (1) ముంబుట్ట నరసింహావధానలుగారు, (పూనెట్టరు, దేవామృతరసము ఆఫీసు, కరూడు, S. I. Ry. లేక
- (2) అక్విక్ అండు కో., బ్రాడ్వే, మదరాసు.

[8212]

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యగారి

శిరస్సును కండ్లను సర్వదా కాపాడును అన్ని విధ శిరోరోగములను బోగొట్టును పార్శ్వనొప్పులను దూరము జేయును కణితనొప్పులను నిర్మూలము జేయును పీనసరోగముల రానివ్వదు మెదడుకు బలము కలుగ జేయును (శని)

కర్ణ్రోగములను పంపజేయును కండ్లను ను

అపస్మారుముల దూరముజేయును తలనరములకు బలమునిచ్చును (1045)

నేత్రరోగములకు హితము

మూర్ఖులను బోగొట్టును

తలమందును బోనెయను

వెంట్రుకలను నెయకుండజేయును

నెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపుజేయును

యోచనజేయువారికి మిక్కిలి హితకరము

మాడుపోట్లను నిర్మూలము జేయును

విద్యాధులకు సర్వదా హితము

చర్మరోగులకు మంచిజేయును

తలమంటలను మాన్పును

అధికనిద్రను తగ్గించును

గ్రీశేయిని బోగొట్టును

దీని గణములు అనుభవజ్ఞులకు వెలుగును.

వెల బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0.

ప్యాకింగు ప్యాకేజీ ప్రత్యేకము.

క్యాటలాగు ఉచితము.

ఆ యు ర్వే దా శ్ర మం,

41, ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

శనివారము:— "సంజీవ" మదరాసు.

హనుమాన్ బోర్డు నబు చర్మవ్యాధులను అత్యాశ్చర్యకరముగా కుదుర్చును.

ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదరు, మద్రాసు

పలు కంపెనీ వారి వైద్యకర్తల ఔషధములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన ఔషధములు శరీరకాస్త్రమునకును, దీర్ఘచికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన కాస్త్రజ్ఞులచే కాస్త్రపరిశోధనానుసారము యోగ్యపరిచిరి.

మా ఔషధముల తయారుచేయు కాలలో వలగా సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాలవెద్ది ప్రస్తుతము కావలసిన కష్ట సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు కృత్రికాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్రప్రకారము, భూతద్వముగల నూడ పరిశుభ్రములు. అచట బి. పి. స్టాండ్ల ప్రకారము రసాయనములు మూలికల తయారుచేయు కాలము యా ఔషధములు పారిశుద్ధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమును అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు యూనిస్ సెరపు

సెరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేట్ కాంపౌండు క్విన్లెను యెక్స్ ప్రిక్సియా ఈ సెరపు డాక్టరు యూనిస్ సెరపు సమయించి వినునా స్ఫటికము, క్విన్లె, స్పిక్సియా యిచ్చుమునే దివ్యము తయారు చేయబడినది.

ఈ ఔషధము అతిశుద్ధప్రదేశములోగాని యిండియాలో నుండుటవలన కలుగు దుష్ఫలమును పోగొట్టుటకును, మానసిక దేశహవాధగాని దుష్ఫలమునుగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ మంతటను ప్రదర్శించిన దివ్య ఔషధము.

వెల వెద్ది బుడ్డి రు 2-8-0 మీడియం వైజు బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికల్ ఫుడ్స్

ఇది యిరక, వైను, పోటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులచేరవు శుభ్రముగనుండును. అమెరికన్ సత్తయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెద్దయ్య పారిషుగారు చెప్పిన ఫాల్స్ ప్రకారము తయారుకావడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచి ఔషధము. రుచిచానుండును. మంచిరక్త కృత్తిగావించి నరములకు పుష్టినిచ్చును.

వెద్దవైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మీడియం రు 1-0-0, చిన్నవైజు 10 అణాలు.

పలు కంపెనీ వారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుచు.

N. Powell & Co., Manufacturing Chemists Bombay.

ఔషధములు, పుస్తకములు క్రొత్తగా యిప్పుడే అమెరికానుండి తెప్పించియున్నాము.

ధరలు, గుణము మొదలగువాటిని గురించి నైద్యులు పోల్చిచూడవలెను.

12, 24, 30, 36, 48, 60, 84, 104 బుడ్డిలుగల పెట్టెలు బెంగాలిగైను, డ్రాప్ కండక్టరుతో సహా ధర రు. 2-4-0, 3-6-0, 4-0-0, 4-8-0, 6-0-0, 7-0-0, 10-4-0, 12-8-0.

ఆంగ్ల, హిందీనైపుతో సహా కావలసిన రు. 1/- అదనముగా యివ్వవలెను.

దరఖాస్తు పంపిన క్యాటలాగు పంపబడును.

Youngmen & Co, American Homeopathic Store, 24-2, College Street, Calcutta.

శుద్ధస్వదేశీమూలధనము, పుష్కరము, సామగ్రులు ఇది ఇంపీరియల్ బట్టన్ వర్కుసు

హిందూదేశమునందు శ్రేష్ఠమైనట్టియు, మిక్కిలి పెద్ద దైనట్టియు బాట్రాసుల కర్మాగారము రు. 2-8-0 లు ధరగల నూనా పుస్తకమునకును, నిబంధనలకును ఈ దిగువ చిరు నామాకు వ్రాసుకొనవలెను.

Ashude & Co Ld
8, Old Court House Cornre, Calcutta

మలయ చందనము గనేనియో

కట్టమునకు. ఇది హిందీతో వనరేణు ఎల పు, తెలుపు, పచ్చ, ఆకు మూల నిధులకు ఔషధముగాను చూడు పు టలతో వున్నది. శ్రీం చుడుడు బాధలకు చూడ ఇది కాశాధము. (1251) బట్టి 1-8 2ల 2-4-0

1 చుండి (చుండిచందనమున కడచుచు) కొన్న 2-0-0

శ్రీ సావ చారి పంచాంగము

యందుభి కంకర్న పంచాంగము అచ్చులలో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ధునిన అందలు నెరిగినదే. ప్రతి 1-8 0-2-6; నాణ్యగుప్రతులకు తక్కువ పి.పి. తెలుసు. ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. 18 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడకున్న దొరకవు. గంధర్వఫార్మసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

నీ కంటియందు ఏలాటిబాధ యెక్కు కలదా?

అట్లు దీని అన్ని విధముల శస్త్రచికిత్సలకు నిష్ఫలమై నట్టియు, నమ్మకమైనట్టియు, మిక్కిలి పొడబడునట్టియు ఔషధముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల వ్రాయకూడదు? (8897)

L. H. Saller Dept., 4 Samta Bengal.

నూనెయింత్రములను కొనుటకు

ఇది మీకు తెగిన సమయము ది పేటెంటు వర్క్ కల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు (సిస్టమ్ బాచ్ లెన్-హూబర్)

6, 10, 12, 16, 20, 25, 30, 40, 50 గెజ్టులబలములవి.	
ధరలు 10 ఇ. హెచ్. పి. 1-కి ధర రు 1575	
" 16 " " " 2175	
" 25 " " " 3255	

(సి. వి. ఎఫ్. వుద్రాను యియలో చేయింపుచి.)

యితర యంత్రములకు వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును మావద్ద స్టాకులేదు. అర్జును యిచ్చిప తెప్పించి యివ్వబడును. మా నిబంధనలు, విధానములు తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు వ్రాయుచు.

Wiele & Klein,
Mount Road
Madras

త్రివృత్ లేహ్యము

త్రివృత్ లేహ్యము: చిన్న పిల్లలకు ముసలివారికి సుఖముగా విరేచనముచేయును.

త్రివృత్ లేహ్యము: మూలవ్యాధులను బోగొట్టును.

త్రివృత్ లేహ్యము: ప్రతివేళలలోను బుచ్చుకొనిన సుఖవిరేచనము అగును.

త్రివృత్ లేహ్యము: విరేచకౌషధములలో కెల్ల మంచి దిని చిరకాలములవారు కల్పస్థానములో చెప్పియున్నాను. అజీర్ణభోజనము, వేళలేక భోజనమునల్ల బాగా జీర్ణముగాక చేగులలో ఉండి, కడుపుబొంగు, అన్నము ఇష్టములేకపోవుట, అశక్తి మొదలగు గుణములతో ఉన్నపుడు త్రివృత్ లేహ్యము బుచ్చుకొనిన ఒకటి రెండు విరేచనము అగును.

(8166) నట్టుజేసి తేలిక గలిగిండును.

10 తులముల వెల రూ 1-0-0

40 " వెల రూ 3-0-0

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి

బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

19, హిందీ రోడ్డు,

మాంటురోడ్ - మదరాసు.

వనోపధిసంస్కర్త

రక్తహీనతను రక్తమయింకను తగ్గింపునకు పోగొట్టిన టయను శస్త్రచికిత్స గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిల్కానంబు ఎచ్చటికైనను శివాలాఖర్కు కుచిముగా పంపబడును. (8978)

చివానము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫననవాడీ, బొంబాయి.

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 2-0-0

పండ్లపోతుకు తిపులకు మంచిపాడుము.

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుకుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అశేకులల్ల ప్రతిరోజు చాడబడుచున్నది.

అమృతాంజనం జిబో బొంబాయి, మదరాసు.

ఆజీర్ణము, తలనొప్పి, జిలబద్ధకము,

నిరుత్సాహము, ఆకలిలేకుండుట, బలహీనము, బలహీనమైన నరములు, జ్ఞాపకశక్తి లేకుండుట, జ్వరగర్భ మున్నగు వ్యాధులచే నీడించబడుచున్నవా?

కత్తి లేనట్టియు, జగత్ప్రసిద్ధి చెందినట్టియు మా

MAKARADHIWAJA

చాడిచూడుడు. తరువాత మిఠ పశువైద్యము నొంది నవనూములేదు. ముసలివారికి దుష్ఫలములకు ఇది తిగింప ఔషధము మిక్కిలి జాగ్రత్తతో శ్రేష్ఠపరమైన మూలకలు, బంగారు మున్నగునవిచేరి తయారుచేయబడినది. ఒకతులము వెల రు. 16 లు 7 మాత్రాదులు వెల రు 1.

Baidenath Ayurveda
Bhalsayola
56 & 60 Sitaram Ghosh Street Calcutta